

«ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ»

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Έτος 16^ο - Τεύχος 64

Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2001

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

Σελ.

☐ Γ. Σελλιανάκη: Μάθαμε το ψάρεμα ή απλώς φάγαμε το ψάρι;	185-189
☐ Γ. Καφετζάκη: Τόκος - Ανατοκισμός - Τοκογλυφία	190-199
☐ Μ. Δερμιτζάκη: Παγκοσμιοποίηση: Ούτε κακιά μάγισσα ούτε καλή νεράιδα	201-203
☐ Γ. Σελλιανάκη: Η κοινωνική πολιτική το μοιραίο λάθος των ΑΣΟ	205-210
☐ Κ. Αρχοντάκη: ΛΑΪΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ: Ντοκουμέντα από ένα εξαιρετικό λαϊκό αναπτυξιακό επίτευγμα	211-217
☐ Σ. Μπικάκη: Ναι: στη συνταξιοδότηση των αιρετών αγροτο-συνεταιριστικών στελεχών	225-226
☐ Θ. Χαρίτου: ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΟΗ: Το σημαντικότερο εργαλείο της επιχείρησης - οργάνωσης	227-229
☐ Γ. Σελλιανάκη: Οι τοπικές κοινωνίες λεηλατούνται	231-232
☐ Γ. Φραγκιαλουδάκη: ΣΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ: Μας ερωτούν και απαντούμε	233-235
☐ Συνεταιριστή: (χωρίς όνομα). «ΘΥΜΗΣΕΣ»	237-238
☐ Θαν. Μπίκου: 1000 λέξεις.	240
☐ Ολυμπίας Κλήμη - Καμινάρη: Συγγραφείς και κείμενα τευχών της «Σ.Π.» (Έτους 2001 - έτος 16ο τ. 61, 62, 63, 64)	246-247
☐ Της Σύνταξης:	
- Το ευρώ στη ζωή μας	219-222
- 28 Οκτωβρίου	223
- ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ: Ενημερωτική στήλη για τα μέλη της Ε.Φ.Σ.	239
- Αγροτοσυνεταιριστικές Ειδήσεις	241-244
- ΤΟΤΕ... ΤΩΡΑ... ΤΙ ΜΕΝΕΙ;	245
- Περιεχόμενα στα Αγγλικά - Ταυτότητα περιοδικού	248

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΣΠΙΤΙΚΟ

Βάλτε το
στην
καρδιά σας.

θα σας
το
ανταποδώσει.

ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΕΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ
ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Με τις επιδοτήσεις

«Μάθαμε το ψάρεμα ή απλώς φάγαμε το ψάρι»;

Άρθρο του Γ.Β. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗ

*«αν δώσεις σε έναν, ένα ψάρι
θα φάει μια φορά,
αν τον μάθεις να ψαρεύει
θα τρώει για πάντα»*

Στο ξεκάθαρο μήνυμα που περνά η κινέζικη αυτή παροιμία, λίγοι αποδεικνύονται συνεπείς με τη λογική της. Μπροστά στο δίλημμα «**το ψάρι ή το ψάρεμα**» όλοι τάσσονται με το ψάρεμα, μα ταυτόχρονα απλώνουν το χέρι τους για να πάρουν το ψάρι και τρώγοντάς το, ξεχνούν την επιλογή τους.

Και το ερώτημα εδώ είναι, αν αυτή η πρακτική ακολουθήθηκε και στην περίπτωση των επιδοτήσεων της Γεωργικής μας οικονομίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παίζουν το ρόλο του ψαριού της κινέζικης παροιμίας οι επιδοτήσεις ή συντηρούν και δημιουργούν παραγωγικές μονάδες και σωστούς Επιχειρηματίες, για ανταγωνιστικά προϊόντα, σε μια μεγάλη και ισότιμη αγορά; είναι πιο απλοποιημένα αυτό το ερώτημα.

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 2002

*Από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας των Φίλων
του Λογεργαιισμού και τη Λογτακτική Επιτροπή
της Λογεταιριστικής Πορείας*

Πακτωλός είναι τα χρηματικά ποσά που εδώ και 20 χρόνια εισρέουν από τα Ταμεία των Βρυξελλών στα δικά μας κρατικά ταμεία και μετά από μια τυπική διαδικασία διεκπεραίωσης, καταλήγουν στα απλωμένα χέρια των ανυπόμο-νων δικαιούχων, για να εκσυγχρονίσουν τις παραγωγικές τους μονάδες στα πλαίσια προδιαγεγραμμένου και προσυμφωνημένου για τον καθένα σχεδίου.

Η διαδικασία της επιλογής των δικαιούχων με τα απλωμένα, όταν φθάνουν από τις Βρυξέλλες τα χρήματα, χέρια, είναι αυστηρή. **Αυστηρότατη** όπως υποστηρίζουν οι ίδιοι, **Επιλεκτική**, όπως λένε μερικοί που δεν είναι σ' αυτούς.

Οι μηχανισμοί των χρηματοπιστολών και της διανομής του δωρεάν χρήμα-τος, είναι κατασκευασμένοι στις Βρυξέλλες, λειτουργούν, συντηρούνται και εξυπηρετούνται από δικούς μας, υπεράριθμους, όσο και ευτυχείς «σεκιούρι-τι». Θα τους συναντήσετε σε πολυτελή Γραφεία των Αθηνών και των Βρυξελλών και στα αεροδρόμια κατά τα ταξίδια τους από και προς τις πηγές του χρήματος, τις Βρυξέλλες. Και όταν το χρήμα περάσει στα απλω-μένα χέρια, το έργο τους τελειώνει.

Παίζουν το ρόλο του ψαριού της κινέζικης παροιμίας οι επιδοτή-σεις ή συντηρούν και δημιουργούν παραγωγικές μονάδες και σωστούς Επιχειρηματίες, για ανταγωνιστικά προϊόντα σε μια μεγάλη και ισότιμη αγορά;

Μόνο όταν διαπιστωθούν τυπικές παραβάσεις που επισύρουν πρόστιμα και απ' αυτό καταφθάσουν οι Κοινοτικοί, ασχολούνται ξανά. Τέτοιες παραβάσεις υπήρξαν αρκετές και τα συνολικά πρόστιμα που πλήρωσε η χώρα μας μέχρι σήμερα, φθάνουν τα 285.000.000.000 δρχ. που αντιστοιχούν στο 3% του συνόλου των επιδοτήσεων.

Για τα άλλα, τα πολλά, που είναι το 97% του συνό-λου των επιδοτήσεων, οι Κοινοτικοί θεωρούν ότι όλα έγιναν καλά. **«Πήγαν εις προορισμόν και απέδωσαν ή θα αποδώσουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα»**, όπως θα λέγανε οι παλιοί δικοί μας ελεγκτές, που δεν χειρίζονταν τα κομπιούτερ.

Εδώ τελειώνει τυπικά το κεφάλαιο των επιδοτήσεων, για τους Κοινοτικούς και αρχίζει ουσιαστικά για εμάς, σαν υπολειπόμενο πρό-βλημα του «όποιου μέρος δεν εθεράπευσαν οι επιδοτήσεις». Και από το βαθ-μό της αποτελεσματικότητας των χρηματικών ποσών που διατέθηκαν, θα κρι-θούν:

α) Οι κρατικές ενέργειες (ως μεθοδεύσεις, επιλογές προσώπων, τομέων και κλάδων, προτάσεις, διαπραγματεύσεις, ελέγχους, νομοθετικές και διοικη-τικές διευθετήσεις, οδηγίες κ.ά.). **β) Οι συλλογικοί φορείς** (ως προτάσεις διαχειρίσεις και ελέγχους), και **γ) Οι ίδιοι οι δικαιούχοι** που θα συνεχίσουν να παράγουν ή να διαχειρίζονται τα προϊόντα που επιδοτούνται, μια εικοσεατία, μερικά από αυτά.

Οι όποιες έγιναν επιλογές δικαιούχων, ή όποια υπήρξε διαχείριση και ή όποια έγινε χρησιμοποίηση του δωρεάν χρήματος, θα φανεί συνολικά και

κατά περίπτωση μόλις γυρίσει ο κρουνός που το στέλνει στα ταμεία μας. Και αυτό δεν φαίνεται να φθάνει χρονικά πιο πέρα από το 2004.

Εννέα τρισεκατομμύρια διακόσια δέκα δισεκατομμύρια δραχμές (για την ακρίβεια και σε αριθμούς **9.210.622.000.000** δρχ.) είναι τα δωρεάν χρήματα που μπήκανε στα κρατικά μας ταμεία για επιδότηση (άμεση και έμμεση) γεωργικών προϊόντων, την εικοσαετία 1980/2000. Στο τέλος αυτού του κειμένου καταχωρείται αναλυτικός πίνακας των ποσών που πληρώθηκαν κατά χρόνο και κατά κλάδο παραγωγής, για να οργανωθούν και να προσφέρουν στην αγορά προϊόντα ανταγωνιστικά (καλής ποιότητας συμφέρουσας τιμής) οι φορείς τους.

Είναι αυτονόητο ότι τα δωρεάν χρήματα που δίδονται με τις επιδοτήσεις, στο ποσό που δίδονται και για όσο χρόνο δίδονται, είναι αρκετά για να καταστήσουν ανταγωνιστικά τα προϊόντα για τα οποία δίδονται, εφόσον βέβαια θα εφαρμόζονται τα προγράμματα και οι συνακόλουθες οδηγίες των Βρυξελλών. Γιατί άλλωστε αν δεν ήταν έτσι, αν δηλαδή δεν επαρκούσαν, δεν θα υπήρχε λόγος να δίδονται με τη διαδικασία που δίδονται. Θα δίδονταν για κατανάλωση χωρίς διατυπώσεις και δεσμεύσεις. Κανείς γι' αυτό, μετά το κλείσιμο της στρόφιγγας που διοχετεύει το χρήμα των επιδοτήσεων και στις δικές του τσέπες, δεν δικαιολογείται αν δεν έχει οργανώσει μ' αυτά που πήρε την παραγωγή του και πολύ περισσότερο να ισχυρισθεί ότι δεν ήταν αρκετά, γιατί την επάρκεια τους έχει αποδεχθεί συμβατικά ο ίδιος ή οι εκπρόσωποι του, κατά τις διαπραγματεύσεις.

Έτσι για τον όσο χρόνο θα υπάρξει ακόμη το καθεστώς των επιδοτήσεων, θα πρέπει να γίνει μεγαλύτερη και συστηματικότερη προσπάθεια από το **κράτος**, τους **συλλογικούς φορείς** και τους **δικαιούχους**, για να ολοκληρωθεί ότι είχε προγραμματισθεί.

Ήδη έχει περάσει το 90% του χρόνου που θα διαρκέσει αυτό το καθεστώς, αν υπολογίσουμε ότι ξεκίνησε το 1980 και τελειώνει, το 2004. Και σ' αυτό το διάστημα των 20 χρόνων, όπως δείχνει ο πίνακας, έχουν επιδοτηθεί στη χώρα μας οι **παραγωγοί: Σιτηρών** με 1.149.587.000.000 δρχ., **ελαιόλαδου** με 1.490.017.000.000 δρχ., **βαμβακιού** με 2.157.961.000.000 δρχ., **οπωροκηπευτικών** με δρχ. 1.366.991.000.000, και **καπνού** με 1.529.243.000.000 δρχ., για να αναφερθώ στους βασικότερους κλάδους παραγωγής που πήραν τα περισσότερα χρήματα.

Κατά πόσο τώρα, τα **σιτηρά** μας, το **λάδι**, το **βαμβάκι** τα οπωροκηπευτικά και ο καπνός που απορρόφησαν το 84% των επιδοτήσεων γίνανε ανταγωνιστικά, αυτό θα φανεί στην πορεία μετά το 2004. Θα φανεί τότε, χωρίς καμιά

Οι όποιες έγιναν επιλογές δικαιούχων, ή όποια υπήρξε διαχείριση και ή όποια έγινε χρησιμοποίηση του δωρεάν χρήματος, θα φανεί συνολικά και κατά περίπτωση μόλις γυρίσει ο κρουνός που το στέλνει στα ταμεία μας. Και αυτό δεν φαίνεται να φθάνει χρονικά πιο πέρα από το 2004.

9.210.622.000.000
*δρχ. είναι τα δωρε-
άν χρήματα που
μπήκανε στα κρατι-
κά μας ταμεία για
επιδότηση (άμεση
και έμμεση) γεωργι-
κών προϊόντων, την
εικοσαετία
1980/2000*

δυνατότητα απόκρυψης, αν και κατά πόσο στην υπό-
θεση των πολυπόθητων επιδοτήσεων μισό περίπου
αιώνα της Γεωργικής μας παραγωγής, **γίνανε σωστές
επιλογές δικαιούχων και δραστηριοτήτων, σωστή
διαχείριση λογαριασμών, σωστή επίβλεψη, σωστή
Νομοθετική και Διοικητική στήριξη** και αν – όπως
συνήθως γράφονταν κατά τις διαπραγματεύσεις –
**«δίδονταν σκληρές μάχες στις Βρυξέλλες από τους
Υπουργούς Γεωργίας, για τα συμφέροντα της Γεωρ-
γίας μας».**

Με λίγα και απλά λόγια, θα φανεί, για να θυμηθούμε
την κινέζικη παροιμία, αν με τις επιδοτήσεις των 10
τρισε. δρχ., τρώγαμε τώρα και 20 χρόνια το **ψάρι** ή
μαθαίναμε να **ψαρεύομε** για τις από το 2004 και μετά
ανάγκες μας.

(Πίνακας στην επόμενη σελίδα)

Γ.Β.Σ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΜΑΣ

Από το Δ.Σ. της Ε.Φ.Σ.

*Το περιοδικό που έχετε στα χέρια σας γράφεται από εθελοντές,
ιδεολόγους του Συνεργατισμού, χωρίς καμιά άλλη απολαβή, εκτός
από εκείνη της ικανοποίησης για την όποια είναι αυτή η προσφορά
τους.*

*Θέλουμε να ελπίζουμε ότι από την αρθρογραφία του και εσείς θα
αναγνωρίζετε την προσφορά της Εταιρείας μας με την έκδοσή του.*

*Και δεν θα σας κάναμε αυτή την αναφορά αν η Εταιρεία μας δεν
συναντούσε οικονομική δυσκολία στην κάλυψη των δαπανών εκτύ-
πωσης και διεκπεραίωσής του.*

*Γι' αυτό και παρακαλούμε όσους δεν στείλανε ακόμη τη συνδρομή
τους να την ταχυδρομήσουν στην Εταιρεία μας για να συνεχίσει
την έκδοσή της «Συνεταιριστικής Πορείας» και το 2002 με πλου-
σιότερη αρθρογραφία και καλύτερη ενημέρωση, όπως σχεδιάζουμε.*

*Θέλουμε να ελπίζουμε ότι θα ανταποκριθείτε στην πρόσκλησή μας
αυτή και σας ευχαριστούμε που θα μας δώσετε τη δυνατότητα να
συνεχίσουμε την έκδοση του περιοδικού μας και το 2002.*

Το Δ.Σ. της Ε.Φ.Ε.

ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΓΕΟΓΑ / ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΤΗΝ 20/ΕΤΙΑ 1980/2000

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ: ΟΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΣΕ 5 ΒΑΣΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ						ΣΥΝΟΛΟ
Χρόνος	Σιτηρά ρύζι	Λάδι	Βαμβάκι	Οπωρ/κά	Καπνός	ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΧΩΡΑΣ
1981	3.180	2.687	3.367	1.262	—	8.985
1982	8.345	4.956	6.133	8.711	13.662	44.625
1983	6.610	6.362	10.330	23.458	22.283	76.314
1984	4.279	9.864	7.597	31.464	22.955	84.080
1985	5.597	12.669	21.975	33.659	35.052	121.319
1986	8.294	29.441	50.235	25.882	38.283	191.204
1987	11.245	32.736	32.332	34.841	38.782	206.451
1988	6.881	17.323	48.065	28.365	41.725	215.292
1989	21.648	39.361	56.416	51.809	51.475	286.586
1990	16.298	50.823	75.712	78.551	82.181	375.714
1991	52.232	82.597	66.941	69.854	97.076	478.460
1992	51.672	78.351	129.103	80.317	109.683	530.077
1993	34.063	131.039	171.507	115.697	144.324	711.528
1994	81.120	119.353	204.997	124.462	120.862	773.483
1995	110.662	31.127	223.776	148.185	124.079	760.187
1996	128.773	161.771	211.846	120.708	111.762	866.785
1997	139.607	193.083	186.206	125.580	107.572	868.410
1998	147.377	170.703	224.840	82.034	118.489	824.257
1999	163.508	148.439	211.583	79.970	124.328	895.230
2000	150.096	167.324	215.000	95.202	124.670	861.635
Σύνολα	1.149.587	1.490.017	2.157.961	1.336.991	1.529.243	9.180.622

– Ποσά σε εκατομμύρια δραχμές

– Οι έντονοι αριθμοί αναφέρονται σε δισεκατομμύρια δραχμές.

Όπως δείχνει ο πίνακας, το 84% των επιδοτήσεων του ΓΕΟΓΑ/ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ την 20ετία 1980/2000 απερροφήθησαν από τα **σιτηρά** και το **ρύζι**, το **λάδι**, το **βαμβάκι**, τα **οπωροκηπευτικά** (νωπά και μεταποιημένα) και τον **καπνό** (7.693.799 επί συνόλου 9.180.622 εκατομμύρια δραχμές).

Τόκος – Ανατοκισμός – Τοκογλυφία

Ελληνικές Τράπεζες και νομιμοποίηση τοκογλυφίας

Του Γ. Καφετζάκκ

Α' ΤΟΚΟΣ

α) Ο τόκος ιστορικά

Η αμοιβή του κεφαλαίου από τους αρχαίους Έλληνες και τους Ρωμαίους, αλλά και από τη χριστιανική θρησκεία εθεωρείτο πράξη κατακριτέα και ανήθικη.

Φιλόσοφοι και ηθικολόγοι (Πλάτων, Αριστοτέλης, Κάτων, Σενέκας) απορρίπτουν την τοκογλυφία ως άδικη και αναξιοπρεπή. Εν τούτοις στην αρχαία Ελλάδα, οι Ναοί των θεών διεξήγαγαν δια των ιερέων τους ευρείες χρηματιστικές εργασίες δανείζοντας, τοκίζοντας και πλουτίζοντας.

Οι αντιφατικές αυτές αντιλήψεις περί τόκου, σε άλλες περιπτώσεις να προστατεύεται και να ευνοείται από τη νομοθεσία και σε άλλες να απαγορεύεται ήταν φυσικό να δημιουργούν τοκογλυφικές καταστάσεις σε βάρος των δανειζομένων, γιατί ενώ υπήρχε ανάγκη δανεισμού και καμιά φορά επείγουσα και αναπόφευκτη, δεν υπήρχε νόμος να προβλέπει τον τόκο και να προσδιορίζει το επιτόκιο. Το ύψος του εξαρτόταν από την ανάγκη του δανειζομένου ή από την επιπόλαιότητά του.

Στην Αθήνα ο Σόλων βρίσκει τον αγροτικό πληθυσμό βυθισμένο στα χρέη και θεραπεύει την κατάσταση με τη μέθοδο της υποτίμησης του νομίσματος, με τη λήξη μέτρων νομοθετικών και οικονομικών, τα οποία φέρουν το όνομα «σεισάχθεια» χαρακτηριστικό της επελθούσας απόσχισης του άχθους και της δεινής οικονομικής πίεσης η οποία προκαλούσε δυσπαλλάκτον κοινωνικήν ανωμάλιαν.

Η πρώτη περί τόκου νομοθετική ρύθμιση η οποία περιελήφθη στη Δωδεκάδελτο των Ρωμαίων χρονολογείται από το 451 π.Χ. και το ανώτατο επιτόκιο ορίσθηκε τότε στο 1/12 του κεφαλαίου για το σεληνιακό έτος των 304 ημερών, δηλαδή στο 10% περίπου. Οι πέραν του νομίμου ορίου καταβληθέντες τόκοι ήταν δυνατό να ζητηθούν να επιστραφούν με την έγερση αγωγής και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, το υπερβάλλον του νομίμου τόκου συνιστούσε και αξιόποινον αδίκημα. Όμως η πλεονεκτική θέση των πατρικίων, οι οποίοι ήλεγχαν τη νομοθεσία και την ερμηνεία των νόμων απέτρεπε την πραγματοποίηση σταθερότερης βελτίωσης της κατάστασης, με αποτέλεσμα να παρίσταται ανάγκη περιοδικών νομοθετικών μέτρων. Έτσι κατά πρόταση νόμου το 367 π.Χ., έπρεπε οι καταβληθέντες τόκοι να αφαιρούνται από το κεφάλαιο το δε υπόλοιπο να εξοφλείται σε τρεις ετήσιες δόσεις. Ο νόμος των *Daibous* και *Maenias* (357 π.Χ.) δίδει στους αγορανόμους το δικαίωμα να προβαίνουν σε έρευνες για την εξακρίβωση τυχόν παραβάσεων, των περί υπερβάλλοντος τόκου διατάξεων.

Το έτος 347 π.Χ. μειώνεται το νόμιμο επιτόκιο στο μισό και τέλος η *Lex Genucia* (342 π.Χ.) απαγορεύει τη μεταβολή του ρωμαϊκού δικαίου ακολουθεί αντίστοιχος

Η αμοιβή του κεφαλαίου από τους αρχαίους Έλληνες και τους Ρωμαίους, αλλά και από τη χριστιανική θρησκεία, εθεωρείτο πράξη κατακριτέα και ανήθικη.

προσαρμογή και των ταξικών αγώνων. Στη θέση του αυστηρού περί τον τύπου nexus υπεισέρχεται το άτυπον *mutuum* κατά το *jus gentium* σύμφωνα με το οποίο οι τόκοι είναι ελεύθεροι *usurae*. Μόνον κατά το τέλος της Δημοκρατίας καθορίζεται μέγιστον όριο τόκου 1% μηνιαίως.

Μέχρι του Ιουστινιανού οι *centesimae* παραμένουν ως το επίσημον μέγιστον όριο επιτρεπτού τόκου. Κατά την περίοδο αυτή έχουμε τις πρώτες εμφανίσεις της αντιλήψεως ότι οι καθυστερημένοι τόκοι φέρουν τόκους (ανατοκισμός). Ο Ιουστινιανός υπό την επίδραση της Εκκλησίας ορίζει χαμηλό επιτόκιο (528 μ.Χ.) και μάλιστα γενικά 6%. Η απαγόρευση του ανατοκισμού ανανεώνεται. Το συνολικό ποσό των πληρωθέντων τόκων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το μισό του ποσού του χρέους. Όμως, όλες αυτές οι διατάξεις ανήκουν στη σφαίρα του αστικού δικαίου.

Ακολουθούν παρεμβάσεις της Εκκλησίας για απαγόρευση της λήψης τόκου. Την επίδραση της εκκλησιαστικής απαγόρευσης του τόκου ανευρίσκουμε στα *kapitaloria* των Καρολιδών στα οποία κάθε υπέρβαση του αρχικώς δανεισθέντος ποσού αποκαλείται *tarhe lucrum* (αισχρόν κέρδος).

Η Β' Σύνοδος του Λατερανού (1139) απειλεί τον δανειστή χρημάτων ο οποίος λαμβάνει τόκον, με την ποινή της «ατιμίας».

Έκτοτε με την εξέλιξη των συναλλαγών γίνονται προσπάθειες καταργήσεως των διατάξεων περί απαγορεύσεως της τοκογλυφίας και αναγνώρισεως της ανάγκης εισπράξεως τόκου.

Στη Γαλλία, η πλήρης ελευθερία του τόκου θεσπίστηκε νομοθετικά, το πρώτον, με τον *Code Civil* (άρθρο 1907) με μοναδικό περιορισμό ότι το συμφωνηθέν επιτόκιο έπρεπε να αναφέρεται ρητά στη σύμβαση. Η ελευθερία αυτή να τοκίζεται το κεφάλαιον διήρκεσε μόλις τρία χρόνια και με νέο νόμο καθορίστηκαν ανώτατα όρια τόκου, για μεν τα κοινά δάνεια 5% για δε τα εμπορικά 6%. Ανάλογη ήταν η εξέλιξη των ιδεών και της νομοθεσίας και στις άλλες χώρες. Έτσι σε άλλες επιβλήθηκε η αντίληψη περί της ακωλύτου και απολύτου ελευθερίας του τόκου, και σε άλλες καθορίζεται το ανώτατο όριο του τόκου, από 6-10%.

β) Ο τόκος από οικονομική άποψη

Τόκος είναι με τη γενικότερη έννοια, κατηγορία εισοδήματος το οποίο αντιστοιχεί στο συντελεστή της παραγωγής «κεφάλαιο», όπως η έγγειος πρόσσοδος, η οποία αντιστοιχεί στο «έδαφος» και ο μισθός στην «εργασία».

Αυτός ο ορισμός έχει περιορισμένη ενδεικτική αξία. Σχετικά με την έννοια και τον ορισμόν του τόκου επικρατεί μεγάλη αβεβαιότητα, σύγχυση θα μπορούσαμε να πούμε.

Αυτό είναι φυσικό, αφού και το κεφάλαιο στο οποίο αντιστοιχεί ο τόκος, εμφανίζεται στην οικονομία με διάφορες μορφές: α) ως πραγματικό κεφάλαιο, δηλαδή το σύνολο παραγωγικών αγαθών (αγαθών χρήσιμων μόνον στην παραγωγή άλλων

Τόκος είναι με τη γενικότερη έννοια, κατηγορία εισοδήματος το οποίο αντιστοιχεί στο συντελεστή της παραγωγής «κεφάλαιο», όπως η έγγειος πρόσσοδος, η οποία αντιστοιχεί στο «έδαφος» και ο μισθός στην «εργασία».

αγαθών) ή διαρκών καταναλωτικών αγαθών, και β) ως «χρηματικό» κεφάλαιο, δηλαδή ως αποταμίευση από το χρηματικό εισόδημα.

Έτσι ο τόκος άλλοτε μεν νοείται και ορίζεται ως το μίσθωμα (το ενοίκιο) το οποίο λαμβάνει ο ιδιοκτήτης διαρκώς (παραγωγικών ή καταναλωτικών) αγαθών, για την προσωρινή χρησιμοποίησή του, άλλοτε δε και συνηθέστερο κατ' εξοχήν το χρήμα, ως το χρηματικόν ποσό το οποίον αποφέρει ένα κεφάλαιο σε ορισμένη χρονική περίοδο, συνήθως κατ' έτος.

Το πρόβλημα του τόκου απασχόλησε την οικονομική σκέψη, από την αρχαιότητα. Ο Αριστοτέλης, στηριζόμενος στην άποψη της μη παραγωγικότητας του χρήματος, καταδίκασε τον τόκο. Παρατηρούσε ότι εφ' όσον το χρήμα εκ της φύσεως, δεν έχει τη δυνατότητα να τίκτει, ο τόκος (ο οποίος ετυμολογικώς προέρχεται από το τίκτω) είναι από όλα τα μέσα πραγματοποιήσεως κέρδους το πλέον ρητώς και κατηγορηματικώς αποδοκιμαζόμενο από τη φύση. Είναι προφανές ότι ο Αριστοτέλης είχε υπόψη του, μόνο τον τόκο του χρηματικού κεφαλαίου.

Κατά τον μεσαιώνα, ο Θωμάς Ακινυάτος από την επίδραση της διδασκαλίας του Αριστοτέλη και την απαγόρευση του τόκου από την χριστιανική Εκκλησία κατεδίκασε επίσης τον τόκο.

Κατά τον μεσαιώνα, ο Θωμάς Ακινυάτος από την επίδραση της διδασκαλίας του Αριστοτέλη και την απαγόρευση του τόκου από τη χριστιανική Εκκλησία κατεδίκασε επίσης τον τόκο.

Πλείστες όσες θεωρίες αναπτύχθηκαν γύρω από το φαινόμενο «τόκος». Ανεξάρτητα από την ορθότητα της κάθε μίας θεωρίας ορισμένοι παράγοντες τις καθιστούν ελλιπείς και περιορίζουν την αξία τους, γιατί «πραγματικοί παράγοντες» (ο κίνδυνος, η αβεβαιότητα, πολιτικές και κοινωνικές παράμετροι, «ατέλειες» της αγοράς, εξωγενή γεγονότα κ.λπ.), που μεταβάλλουν συνεχώς το οικονομικό άπειρο, πρέπει να περιέχονται στις σχετικές θεωρίες. Εκτός όμως από τους παράγοντες αυτούς, μία πλήρης θεωρία πρέπει να λάβει υπόψη της τον ισχυρό διαχωρισμό που παρατηρείται στη σύνθεση των επιτοκίων.

Πέραν απ' αυτό, γεννάται το ερώτημα, αν το πρόβλημα του τόκου το οποίο απασχόλησε τη φιλοσοφία, τη θρησκεία, την κοινωνιολογία, την ιστορία, τη νομική επιστήμη, τα μαθηματικά κ.λπ., είναι πρόβλημα μόνον ανάλυσης ή περιέχει και στοιχεία θεώρησης αξιών και δεοντολογικών αναζητήσεων.

Γεννάται λοιπόν το ερώτημα εάν είναι δικαιολογημένο να απαιτηθεί καταβολή και είσπραξη τόκου και εάν θα πρέπει να ύψος του επιτοκίου να καθορίζεται στην ελεύθερη αγορά χωρίς παρεμβατικό έλεγχο.

Το πρώτο θέμα συνδέεται με δεοντολογικές θεωρήσεις κοινωνικών συστημάτων, το οποίο ξεφεύγει από τα πλαίσια του παρόντος.

Για το δεύτερο, παρατηρείται ότι μέρος της οικονομικής θεωρίας, που στηρίζεται στον ελεύθερο ανταγωνισμό, εισηγείται ότι το ύψος του επιτοκίου πρέπει να ρυθμίζεται αβίαστα και αυτόματα από τις δυνάμεις που υπεισέρχονται στην ελεύθερη αγορά.

Για να γίνει γενικά η θεωρία περί τόκου αποτελεσματικό όργανο άσκησης της οικονομικής πολιτικής, πρέπει να συμπληρωθεί με όλα τα στοιχεία, που σημειώθη-

καν και να γίνουν περισσότερες εμπειρικές οικονομικές εργασίες που θα αποσκοπούν στον κατά προσέγγιση προσδιορισμό της μορφής των σπουδαιότερων συναρτησιακών σχέσεων, της αποταμιεύσεως, της προτιμήσεως ρευστότητας και τον υπολογισμό των αντιστοίχων ελαστικοτήτων.

γ) Ο τόκος από νομική άποψη

Νομικά ο τόκος ορίζεται σαν ποσότητα αντικαταστατών πραγμάτων (χρημάτων ή άλλων) την οποία ο οφειλέτης υποχρεούται να δώσει στον δανειστή σαν αντάλλαγμα για την παραχώρηση των κεφαλαίων του σ' αυτόν. Οικονομικά ο τόκος αποτελεί εισόδημα και νομικά αστικό καρπό της απαιτήσεως του κεφαλαίου.

Έναντι του κεφαλαίου φέρει παρεπόμενο χαρακτήρα και εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 274 Α.Κ. κατά την οποία «*παραγραφείσης της κυρίας απαιτήσεως παραγράφονται και αι εξ αυτής παρεπόμεναι αξιώσεις και αν ακόμη δεν συνεπληρώθη η δι' αυτάς ισχύουσα παραγραφή*».

Παροχή τόκων εμφανίζεται στις πιστωτικές συμβάσεις. Ο τόκος υπολογίζεται σε ποσοστό επί του κεφαλαίου με βάση εκατό μονάδες «επί τοις εκατό» και μάλιστα κατ' έτος. Συνήθως καταβάλλεται ο τόκος μετά τη χρήση του κεφαλαίου και αυτό ισχύει αν δεν συμφωνηθεί ρητά το αντίθετο. Μπορεί όμως να καταβληθεί και προκαταβολικά. Η τελευταία περίπτωση συνήθως υποκρύπτει τοκογλυφικές συμβάσεις.

Νομικά οι τόκοι διακρίνονται σε **νομίμους, συμβατικούς** και τόκους **υπερήμερίας**.

Νόμιμοι τόκοι καλούνται οι έχοντες γενεσιουργό αιτία του νόμου και μάλιστα ειδική διάταξη αυτού.

Συμβατικοί τόκοι ή πιο ορθά δικαιοπρακτικοί τόκοι είναι οι εκ δανείου, από άνοιγμα πιστώσεως κ.λπ. τόκοι.

Οι **Τόκοι υπερήμερίας** έχουν και αυτοί γενεσιουργό αιτία το νόμο. Ο οφειλέτης π.χ. χρηματικής οφειλής οφείλει τόκους από τη λήξη της οφειλής του (Α.Κ. 345). Επίσης από την επίδοση της αγωγής οφείλει τόκους και αν δεν είναι υπερήμερος, (Α.Κ. 346).

Το ποσοστό του τόκου σε παλαιότερες εποχές ήταν ελεύθερο και υπήρχαν οικονομολόγοι οι οποίοι υποστήριζαν την αρχή του ελεύθερου καθορισμού του τόκου ώστε να δέχεται από την προσφορά και τη ζήτηση του κεφαλαίου.

Εν τούτοις η ανάγκη καθορισμού ανωτάτου ορίου του οφειλομένου τόκου ήταν επιβεβλημένη, για την καταστολή της αχαλίνωτης πλεονεξίας των κατά καιρούς τοκογλύφων, τα όρια αυτά καθορίζονται από το νόμο.

Ο Α.Ν. 222/1945 καθόρισε αρχικά τα όρια του νόμιμου τόκου σε 12% και του τόκου από δικαιοπραξία σε 9%. Ο Αστ. Κώδ. όρισε (άρθρο 293) ότι τα όρια των τόκων αυτών προσδιορίζονται όπως ορίζει ο νόμος και με τον βασιλικό Νόμο του Αστ. Κώδ. (άρθρο 109) προβλέπεται ο καθορισμός να γίνεται από την εκτελεστική εξουσία με βασιλικά διατάγματα.

Με το Β.Δ. 21/21.8.46, καθορίστηκαν τα όρια των τόκων ως εξής:

Ο τόκος υπολογίζεται σε ποσοστό επί του κεφαλαίου με βάση εκατό μονάδες «επί τοις εκατό» και μάλιστα κατ' έτος.

1. **Δικαιοπρακτικός τόκος**, ανώτερο όριο 10% ετησίως αδιακρίτως της φύσεως του χρέους αστικού ή εμπορικού, ο εντός του ορίου αυτού καθοριζόμενος τόκος είναι θεμιτός, ο άνω του ορίου αυτού καλείται **τοκογλυφικός**.

Αν σε δικαιοπραξία δεν ορίστηκε το ποσοστό του τόκου λαμβάνεται σαν βάση ο **νόμιμος τόκος**. Ο νόμος όριζε επί πλέον ότι στην περίπτωση μεταβολής των υφισταμένων ορίων τόκου, επί οφειλής από δικαιοπραξία «ο σ' αυτήν συνομολογημένος θεμιτός τόκος ισχύει και στην επελθούσα υπερημερία».

2. Ο νόμιμος ή από υπερημερία τόκος ορίστηκε με το ανώτερω Β.Δ. σε 12% ετησίως.

Κάθε δικαιοπραξία περί τόκου που υπερβαίνει το ανώτατο θεμιτό όριο είναι άκυρη ως προς το επί πλέον ποσοστόν όριζει αυτό το Β.Δ.

Ο υπολογισμός του απλού τόκου γίνεται με την εξίσωση $T = K \cdot E \cdot X$ (όπου T = τόκος, K = κεφάλαιο, E = επιτόκιο, και X = χρόνος)

δ) Ο τόκος από μαθηματική άποψη

Η λέξη τόκος, όπως προαναφέρθηκε, παράγεται από το τίκτω. Δεχόμενοι ότι η διάθεση κεφαλαίου για ορισμένο χρόνο συνεπάγεται αμοιβή όριζεται ο τόκος ως αποζημίωση που πληρώνεται για το **παραχωρηθέν δικαίωμα χρήσεως ή εκμεταλλεύσεως κεφαλαίου**. Το ποσό του τόκου που θα καταβληθεί για ορισμένο κεφάλαιο εξαρτάται από το χρόνο διάρκειας της παραχώρησης του, από την μικρή ή μεγάλη προσφορά κεφαλαίων στην αγορά, σε σχέση τη ζήτηση, από την εμπιστοσύνη του πιστωτού στη φερεγγυότητα του δανειζομένου.

Η εμπιστοσύνη εξαρτάται από διάφορα στοιχεία, όπως είναι η κοινωνική κατάσταση, η εντιμότητα του δανειζομένου, η χρήση την οποία θα κάμει του δανειζόμενου κεφαλαίου κ.λπ. Η οικονομική επιστήμη αξιολογεί τους διάφορους παράγοντες που συντελούν στον καθορισμό του

μεγέθους του τόκου. Τα οικονομικά μαθηματικά περιορίζονται στο να θεωρήσουν τον τόκο εξαρτημένο από το ύψος του δανειζομένου κεφαλαίου και του χρόνου παραχώρησής του.

Κατά τη μαθηματική άποψη, επί της παραγωγής τόκου υπάρχουν οι εξής εκδοχές: α) ότι το κεφάλαιο παράγει τόκο την τελευταία στιγμή της χρονικής περιόδου, και β) ότι το κεφάλαιο παράγει τόκο κατά την επόμενη χρονική στιγμή. Κατά την πρώτη άποψη ο παραχθείς τόκος στο τέλος κάθε περιόδου ή τίθεται κατά μέρος και δεν ενώνεται με το κεφάλαιο, οπότε έχουμε τον απλό τόκο ή ενώνεται με το κεφάλαιο και αποτελεί επαύξησή του, κατά τρόπο ώστε την επόμενη χρονική περίοδο παράγει τόκο με το κεφάλαιο οπότε έχουμε **σύνθετο τόκο ή ανατοκισμό**. Ο απλός τόκος εφαρμόζεται στις βραχυπρόθεσμες οικονομικές πράξεις διάρκειας μέχρις ενός έτους, ο δε ανατοκισμός σε πράξεις μακροπρόθεσμες διάρκειας πολλών ετών.

Ο υπολογισμός του απλού τόκου γίνεται με την εξίσωση $T = K \cdot E \cdot X$ (όπου T = τόκος, K = κεφάλαιο, E = επιτόκιο, και X = χρόνος). Σ' αυτόν τον τύπο συμπλέκονται τέσσερα μεγέθη και εφ' όσον είναι γνωστά τα τρία από αυτά, η εύρεση του τετάρτου ανάγεται στη λύση της πρωτοβάθμιας εξίσωσης όπου άγνωστος είναι το εναπομένον μέγεθος κατά τους τύπους:

T. 100 ή T. 1.200 ή T. 36.000

α) Άγνωστο το κεφάλαιο: $K = \text{-----}$

E. X.

T. 100 ή T. 1.200 ή T. 36.000

β) Άγνωστο το επιτόκιο: $E = \text{-----}$

K. X.

T. 100 ή T. 1.200 ή T. 36.000

α) Άγνωστος ο χρόνος: $X = \text{-----}$

K. X.

Β' ΑΝΑΤΟΚΙΣΜΟΣ

Ανατοκισμός είναι ο υπολογισμός τόκου επί των τόκων του χρέους. Ο ανατοκισμός είναι ολέθριος. **Διογκώνει το χρέος καθιστά ανίκανο τον οφειλέτη να ανταποκριθεί στην εξυπηρέτηση του χρέους του και τον εκμηδενίζει οικονομικά.**

Για το λόγο αυτό ο νόμος περιορίζει τον ανατοκισμό και επιτρέπει τη λήψη τόκου επί των τόκων μόνο στις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Μόνο κατόπιν συμφωνίας ή εγέρσεως αγωγής. **β)** Μόνο σε οφειλόμενους τόκους ολόκληρου τουλάχιστον έτους ή μιας χρήσεως για το Δημόσιο. **γ)** Η συμφωνία περί ανατοκισμού πρέπει να γίνεται ή η αγωγή να επιδίδεται μετά τη λήξη του έτους ή της χρήσεως. Οι οφειλόμενοι από ανατοκισμό τόκοι έχουν ως όρια τα όρια των τόκων.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται ανατοκισμός κατά παράβαση των παραπάνω περιορισμών στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Τα Ταμειυτήρια, Πιστωτικά Ιδρύματα και Τράπεζες μπορούν να συνομολογήσουν εκ των προτέρων ότι οι μη εισπραττόμενοι τόκοι καταθέσεων θα ισχύουν ως νέα έντοκη κατάθεση

β) Τα Πιστωτικά Ιδρύματα που χορηγούν δάνεια από κεφάλαια προερχόμενα από έντοκα ομολογιακά δάνεια **επιτρέπεται** να συνομολογούν εκ των προτέρων ότι οι τόκοι των δανείων που χορηγούν μετά εξάμηνον καθυστέρηση καθίστανται αυτοδικαίως τοκοφόρα.

γ) Σε απαιτήσεις μεταξύ εμπόρων και από εμπορική αιτία για τα δύο μέρη μπορούν να συμφωνηθούν ή να απαιτηθούν τόκοι σε οφειλόμενους τόκους **τουλάχιστον ενός εξαμήνου.**

δ) Σε αλληλόχροο λογαριασμό μεταξύ προσώπων από τα οποία το ένα τουλάχιστον είναι έμπορος το υπόλοιπο του λογαριασμού, φέρει αυτοδικαίως τόκο από την ημέρα του κλεισίματος του λογ/σμού έστω και αν ο λογ/σμός περιέχει κονδύλια τόκου οφειλόμενου για διάστημα μικρότερο του έτους.

Ο ανατοκισμός είναι ολέθριος. Διογκώνει το χρέος καθιστά ανίκανο τον οφειλέτη να ανταποκριθεί στην εξυπηρέτηση του χρέους του και τον εκμηδενίζει οικονομικά.

Ανατροπή του Νομικού καθεστώτος

Το νομοθετικό καθεστώς που απαγόρευε τον ανατοκισμό, ανατράπηκε όταν εξουσιοδοτήθηκε η Νομισματική Επιτροπή με τους νόμους 1046/1980 και 1083/1980 και αργότερα ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος με το νόμο 1266/1982 έχει τη δυνατότητα να καθορίζει το ύψος του τόκου (ακόμη και για υφιστάμενες δανειακές υποχρεώσεις) και να επιβάλλει τον εκτοκισμό οφειλομένων σε Πιστωτικά Ιδρύματα τόκων, χωρίς οποιοδήποτε χρονικό ή άλλο περιορισμό.

Επίσης υπ' αριθ. 289/1980 απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής όρισε ότι «ο εκτοκισμός των οφειλομένων στις Τράπεζες και τους άλλους πιστωτικούς οργανισμούς εν καθυστερήσει τόκων δύναται να γίνεται από τις πρώτης ημέρας καθυστερήσεως, άνευ οιοδήποτε χρονικού ή άλλου περιορισμού».

Τα υψηλά επιτόκια, με την προσθήκη τόκων υπερημερίας και τους ανατοκισμούς έχουν δημιουργήσει ασφυκτικό πλαίσιο στην αγορά και δεν αφήνουν τις επιχειρήσεις να αναπνεύσουν.

Γ' ΤΟΚΟΓΛΥΦΙΑ

Τοκογλυφία είναι ο υπολογισμός και απόληψη τόκου, που υπερβαίνει το εκάστοτε επιτρεπόμενο όριο.

Κατά του παραβάτου απειλούνται όχι μόνο αστικές, αλλά και ποινικές κυρώσεις.

Κατά τον Αστ. Κωδ. (άρθρο 293) κάθε δικαιοπραξία περί τόκου που υπερβαίνει το ανώτατο θεμιτό όριο είναι άκυρος, αλλά μόνο ως προς το επί πλέον ποσοστό, δηλαδή ως προς το ποσοστό που υπερβαίνει το όριο του.

Ο Ποινικός Νόμος (άρθρο 404) απειλεί αυστηρότατες ποινές κατά των τοκογλύφων.

Το νομικό αυτό καθεστώς **ανατράπηκε τον Ιούνιο του 1986**, οπότε έπαψε για τα τραπεζικά δάνεια να γίνεται καθορισμός «**ανώτατου επιτοκίου**» και καθοριζόταν ελάχιστο όριο επιτοκίου.

Έτσι οι Τράπεζες ήταν ελεύθερες να αξιώνουν οποιαδήποτε ποσοστά τόκων ανώτερα από το καθοριζόμενο «ελάχιστο». Τέλος από τον Αύγουστο του 1994, καταργήθηκαν «**τα ελάχιστα όρια επιτοκίων**» για τις τραπεζικές χρηματοδοτήσεις και ισχύει καθεστώς απελευθερωσεώς

τους. Καθορίζονται πλέον με συμφωνία των συμβαλλομένων μερών.

Με τη δυνατότητα που δόθηκε στις Τράπεζες να αυξάνουν μονομερώς τα συμβατικά επιτόκια και να ανατοκίζουν τους οφειλόμενους τόκους χωρίς κανένα χρονικό ή άλλο περιορισμό.

Έτσι έφθασαν στο σημείο οι Τράπεζες για 1.000.000 δρχ. που δάνεισαν το 1980 και ο δανειολήπτης δεν πλήρωσε τίποτα την 20ετία να **διεκδικούν 256.000.000 δραχμές**, ενώ λαμβάνοντας υπόψη μια μέση μεταβολή κατά τη διάρκεια της 20ετίας 1500% οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η αγοραστική αξία του **1.000.000** δραχμών τον Ιανουάριο του 1980 αντιστοιχεί σε αγοραστική αξία **15.000.000** δρχ. το 2000, δηλαδή **15** φορές μικρότερη.

Στο ποσό αυτό πρέπει να προστεθεί η οφειλόμενη στη δανειστρία Τράπεζα «αμοιβή του κεφαλαίου», που δάνεισε και που αντιστοιχεί σε 3% κ.μ. ο ετήσιος ήτοι 60% ή 9.000.000 δρχ. (15.000.000 X 60%), οπότε πρέπει να πληρώσει **σήμερα**

24.000.000 δρχ. για να εξοφλήσει και **όχι 256.000.000** που διεκδικούν οι Τράπεζες.

«Οι Τράπεζες στο σύνολό τους και οι έγκριτοι νομικοί τους σύμβουλοι γνωρίζουν βεβαίως ότι η διάταξη του Ποινικού Κώδικα (άρθρο 404) ορίζει ότι, Όποιος σε δικαιοπραξία για την παροχή οποιασδήποτε πίστωσης, ανανέωσης της ή παράτασης της προθεσμίας πληρωμής εκμεταλλεύεται την ανάγκη την πνευματική αδυναμία, την κουφότητα την απειρία ή την ψυχική έξαψη εκείνου που παίρνει την πίστωση συνομολογώντας ή παίρνοντας για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφελήματα, που ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις είναι προφανώς δυσανάλογα προς την παροχή του υπαιτίου, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δυο ετών και με χρηματική ποινή».

Οποιοσδήποτε δανειόπληκτος θα μπορούσε να προσφύγει στην Εισαγγελική Αρχή για το έγκλημα της τοκογλυφίας. Ο εισαγγελέας όμως δεν έχει ούτε την εξουσία, ούτε τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει τις χιλιάδες των περιπτώσεων των τοκογλυφικών εγκλημάτων των Τραπεζών ούτε μπορεί να μεταβληθεί σε Σόλωνα και να επιβάλει τη «σεισάχθεια». Αυτό είναι καθήκον του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Τα υψηλά επιτόκια, με την προσθήκη τόκων υπερημερίας και τους ανατοκισμούς έχουν δημιουργήσει ασφυκτικό πλαίσιο στην αγορά και δεν αφήνουν τις επιχειρήσεις να αναπνεύσουν. Πως θα ανταγωνισθεί ο Έλληνας βιοτέχνης ή επιχειρηματίας γενικά το συνάδελφο του Ευρωπαίο, όταν οι αντίστοιχες δανειακές επιβαρύνσεις του από πλευράς τραπεζικού δανεισμού είναι 50 και 60% υψηλότερος από αυτές που ισχύουν στη Γαλλία ή Ισπανία π.Χ.

Η υπόθεση του υπολογισμού του τόκου επί των τόκων από της πρώτης κι όλας ημέρας, τα περιβόητα πλέον πανωτόκια από τυχόν καθυστέρηση εξοφλήσεως των δόσεων των δανείων των πελατών τους έφθασε στα Δικαστήρια και η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου έκρινε ειδικότερα, ότι τα Πιστωτικά Ιδρύματα δεν μπορούν να ανατοκίζουν τους τόκους από καθυστερούμενη εξόφληση των δανείων των δανειοληπτών τους από την πρώτη μέρα καθυστέρησης της δόσης μονομερώς χωρίς δηλαδή τη σύμφωνη γνώμη των οφειλετών τους.

Ο Άρειος Πάγος ερμηνεύοντας στην υπ' αριθ. 289/80 απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής που έχει ισχύ κανόνα ουσιαστικού δικαίου και τα ανάλογα άρθρα του Αστικού Κώδικα δέχθηκε ότι από το σύμπλεγμα των διατάξεων αυτών δεν προκύπτει ότι οι καθυστερούμενοι τόκοι γίνονται αυτοδικαίως τοκοφόροι από της πρώτης ημέρας της καθυστέρησης τους ή ότι μπορεί να τονίζονται χωρίς να έχει τούτο συμφωνηθεί από τα μέρη με μόνη τη μονομερή χρέωσή τους από την τράπεζα ή με μονομερή δήλωσή τους.

Αν ο νομοθέτης, τονίζεται στην απόφαση ήθελε τον αυτοδίκαιο ή με μονομερή

Η διατύπωση της απόφασης της Νομισματικής Επιτροπής ότι ο ανατοκισμός μπορεί να γίνεται από την πρώτη ημέρα καθυστέρησης άνευ οιοδήποτε χρονικού ή άλλου περιορισμού, δεν μπορεί να έχει την έννοια της παροχής στην Τράπεζα με μόνη τη βούλησή της, της δυνατότητας επιβάρυνσης του οφειλέτου της.

ενέργεια ανατόκιση των τόκων, θα είχε χρησιμοποιήσει διαφορετική διατύπωση και θα είχε οριστεί και η χρονική συχνότητα του ανατοκισμού. Τέτοια πρόβλεψη στο νόμο όμως δεν υπάρχει.

Συνεπώς, καταλήγει ο Α.Π., η διατύπωση της απόφασης της Νομισματικής Επιτροπής ότι ο ανατοκισμός μπορεί να γίνεται από την πρώτη ημέρα καθυστέρησης άνευ οιαδήποτε χρονικού ή άλλου περιορισμού, δεν μπορεί να έχει την έννοια της παροχής στην Τράπεζα με μόνη τη βούλησή της, της δυνατότητας επιβάρυνσης του οφειλέτου της, αλλά έχει την έννοια ότι η εξαίρεση από τους περιορισμούς του ανατοκισμού επιτρέπεται μόνον εφ' όσον υπάρχει η προϋπόθεση ότι ο οφειλέτης έχει αποδεχθεί με σχετικό όσο στη σύμβαση, τη δυσμενή γι' αυτόν μεταβολή της, με τον ανατοκισμό των καθυστερουμένων τόκων.

Παρόλα αυτά, η νομοθετική ρύθμιση του όλου θέματος ήταν επιβεβλημένη γιατί,

α) οι Τράπεζες δεν μπορούν να λογιστικοποιήσουν τις τοκογλυφικές αξιώσεις τους διότι οι χρεούμενοι τόκοι πέραν του 12μήνου και σήμερα του 6μήνου δεν μπορούν να εμφανίζονται ως έσοδα των Τραπεζών, και **β)** οι παραγωγικές τάξεις που στενάζουν κάτω από το τοκογλυφικό «άχθος» θα έχουν τη δυνατότητα να δραστηριοποιηθούν στην παραγωγική τους προσπάθεια δημιουργώντας ευκαιρίες απασχολήσεως σε μεγάλο αριθμό ανέργων.

Κάτω από την πίεση των πραγμάτων, η Κυβέρνηση αποφάσισε τη ρύθμιση του θέματος με το άρθρο 30 του Ν. 2789/2000 (ΦΕΚ 21 Α') αρχικά και στη συνέχεια με το άρθρο 42 του Ν. 2912/2001 (ΦΕΚ 94 Α') επέφερε ορισμένες διευκρινίσεις και πλείονες βελτιωτικές ρυθμίσεις.

Με το άρθρο 42 του Ν. 2912/2001:

α) Αποσαφηνίζεται και γίνεται ευνοϊκότερο το καθεστώς βάσης υπολογισμού του ρυθμιστικού ποσού.

β) Διευρύνονται οι περιπτώσεις υπαγομένων στη ρύθμιση δανείων.

γ) Εισάγεται σειρά μέτρων και τροποποιήσεων που καθιστούν τη διαδικασία απλούστερη και αποτελεσματικότερη, και

δ) Καθορίζεται και προσδιορίζεται το τελικά οφειλόμενο ποσό (ποσό προς ρύθμιση ή καταβολή).

Εφ' όσον ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί τη ρύθμιση της οφειλής του, υποχρεούται στην καταβολή του 20% ή 25% του οφειλόμενου ποσού και το υπόλοιπο θα εξοφληθεί σε πέντε χρόνια με το ισχύον εκάστοτε επιτόκιο (κυμαινόμενο). Στο οφειλόμενο ποσό όπως αυτό προσδιορίζεται με 31.12.2000 θα προστεθεί ο τόκος από 1.1.2001 με επιτόκιο το εκάστοτε ισχύον για χορηγήσεις της ίδιας κατηγορίας.

Το ποσό που θα εξοφληθεί ή ρυθμισθεί είναι το ληφθέν δανεικό κεφάλαιο προσαυξημένο με συμβατικούς τόκους μέχρι το 50% του κεφαλαίου. Το σύνολο του εξαγομένου κατά τα ανωτέρω ποσού θα πληρωθεί:

α) Στο **τετραπλάσιο**, αν το δάνειο ή τα δάνεια είχαν συναφθεί μέχρι τις 31.12.1985.

Κάτω από την πίεση των πραγμάτων, η Κυβέρνηση αποφάσισε τη ρύθμιση του θέματος με το άρθρο 30 του Ν. 2789/2000 (ΦΕΚ 21 Α') αρχικά και στη συνέχεια με το άρθρο 42 του Ν. 2912/2001 (ΦΕΚ 94 Α') επέφερε ορισμένες διευκρινίσεις και πλείονες βελτιωτικές ρυθμίσεις.

β) Στο **τριπλάσιο** αν το δάνειο συνήφθη από 1.1.1986 μέχρι 31.12.1990.

γ) Στο **διπλάσιο** αν το δάνειο συνήφθη από 1.1.1991 μέχρι 31.12.2000.

Χρόνος σύναψης είναι ο χρόνος της πρώτης εκτιμήσεως.

Από τα ποσά που θα προκύψουν θα αφαιρεθούν όσα καταβλήθηκαν μέχρι τη μέρα της ρύθμισης.

Παρά το γεγονός όμως ότι αυτός ο νόμος είναι σε ισχύ, οι Τράπεζες με διάφορα προσχήματα δεν τον εφαρμόζουν ή προσπαθούν να τον παρερμηνεύσουν με τον ισχυρισμό ότι οι οφειλές από δάνεια υπάγονται στις διατάξεις του Νόμου κυρίως λόγω ύψους της οφειλής την 31.12.1999, ότι δηλαδή υπερβαίνουν το ποσό των 750 εκ. που δεν επιίπτει στη ρύθμιση. Η άρνηση ή αποφυγή αυτή των τραπεζών να εφαρμόσουν το νόμο, θα οδηγήσει σε προσφυγές στα δικαστήρια, με όλες τις συνέπειες της αιτίας αυτής.

Το παρακάτω περιστατικό δανεισμού έχει όλα τα χαρακτηριστικά της δόσης τοκογλυφίας και άρνησης της Τράπεζας να εφαρμόσει το νόμο 2912/2001.

Το Φεβρουάριο του 1984 μία Εταιρεία του Ρεθύμνου, δανείστηκε από την ΕΤΒΑ το ποσό των 68.200.000 δρχ. για την αποπεράτωση της κατασκευής ενός Ξενοδοχείου στο Ρέθυμνο.

Μέχρι του έτους 1999 είχε καταβάλει στην Τράπεζα ποσό 243.000.000 δρχ. και με έγγραφό της η Τράπεζα την καλούσε να καταβάλει το υπόλοιπο τις οφειλής της 1.360.000.000 δρχ.

Ο οφειλέτης ζήτησε με έγγραφο αίτημά του, ευθύς με τη δημοσίευση του Ν. 2912/2001 να του γνωστοποιήσει η Τράπεζα το μετά την εφαρμογή του νόμου οφειλόμενο τελικά ποσό του δανείου, προκειμένου να το εξοφλήσει μετρητοίς.

Η απάντηση της Τράπεζας (του Δ/ντή του Υποκ/τος Χανίων) ήταν ότι το εν λόγω δάνειο δεν επιίπτει στις διατάξεις του νόμου, γιατί την 31.12.99 το οφειλόμενο ποσό του δανείου ήταν 1.360.000.000 δρχ., δηλαδή μεγαλύτε-

ρο των 750 εκ. που προβλέπει ο νόμος για ρύθμιση.

Ο Δ/ντής της Τράπεζας στην προκειμένη περίπτωση φαίνεται ότι δεν έκαμε τον κόπο να διαβάσει το νόμο, ο οποίος προβλέπει και καθορίζει πως προσδιορίζεται το οφειλόμενο ποσό, αλλά ούτε την εγκύκλιο Νο 218/2001 της Διοίκησης της Τράπεζας η οποία δίδει τις απαραίτητες οδηγίες για την εφαρμογή του νόμου και την αντιμετώπιση των οφειλών αυτών.

Η Νομοθετική ρύθμιση του θέματος μπορεί να μην ήταν η πλέον ικανοποιητική για τους δανειολήπτες εφ' όσον όμως εφαρμοσθεί κανονικά και έγκαιρα από τις Τράπεζες, θα επέλθει μια οπωσδήποτε ουσιαστική ισορροπία στην παραγωγική διαδικασία και στις σχέσεις των δανειοληπτών με τις Τράπεζες.

Γ. Καφετζάκης

Η Νομοθετική ρύθμιση του θέματος μπορεί να μην ήταν η πλέον ικανοποιητική για τους δανειολήπτες εφ' όσον όμως εφαρμοσθεί κανονικά και έγκαιρα από τις Τράπεζες, θα επέλθει μια οπωσδήποτε ουσιαστική ισορροπία στην παραγωγική διαδικασία και στις σχέσεις των δανειοληπτών με τις Τράπεζες.

ΕΠΙΔΟΡΠΙΟΙ ΟΙΝΟΙ

Τα σαμιάτικα μοσχάτα κρασιά της Ε.Ο.Σ.Σ.,
 πολυβραβευμένα και διεθνώς αναγνωρισμένα, αποτελούν
 μια μοναδική οινική αξία που κατέκτησε τόσο τις προτιμήσεις
 των ειδικών σε Ευρώπη, Αμερική και Ιαπωνία,
 όσο και τη θερμή υποδοχή της παγκόσμιας αγοράς.
 Οι δύο οικογένειες μοσχάτων οίνων, οι **Επιδόρπιοι** και
 οι **Ξηροί λευκοί**, μέσα από τη νέα διαφημιστική καμπάνια
 και την αλλαγή συσκευασίας και επικοινωνίας,
 γυρνούν τώρα σελίδα.

Γιατί τα κρασιά της Ε.Ο.Σ.Σ. είναι καιρός να πάρουν
 τη θέση που τους αξίζει στην αγορά και το ράφι σας.

Την καλύτερη!

ΞΗΡΟΙ ΛΕΥΚΟΙ ΜΟΣΧΑΤΟΙ ΟΙΝΟΙ

Μοσχάτο Σάμου
 Το κρασί που κατέκτησε τον κόσμο,

τώρα κατακτά
 και την
 ελληνική αγορά.

Ούτε κακιά μάγισσα ούτε καλή νεράιδα

**Μια πραγματικότητα είναι η παγκοσμιοποίηση,
που λαοί και άτομα πρέπει να βρούμε μαζί της
ένα «modus vivendi».**

Του συνεργάτη μας Δικηγόρου κ. Μιχάλη Δερμιτζάκη
(Συνέντευξή του στον ΚΗΡΥΚΑ των Χανίων)*

Οι θέσεις και απόψεις του συνεργάτη μας Δικηγόρου κ. Μιχάλη Δερμιτζάκη, για το πολυσυζητημένο θέμα της παγκοσμιοποίησης που επανειλημμένα έχουν δει το φως της δημοσιότητας από Αθηναϊκές εφημερίδες, είχαν ευρεία απήχηση. Ο ΚΗΡΥΚΑΣ των Χανίων, η εφημερίδα που ίδρυσε ο Εθνάρχης Ελευθέριος Βενιζέλος, επισήμανε το γεγονός και με την ευκαιρία επίσκεψης στα Χανιά του κ. Δερμιτζάκη, του πήρε μια πολύ ενδιαφέρουσα συνέντευξη, την οποία αναδημοσιεύουμε και για τους αναγνώστες μας από το φύλλο του της 17.8.2001 (σελίδα 14).

«Σ.Π.»

Εισαγωγικό του ΚΗΡΥΚΑ

«Αίσθηση προκάλεσε η προ μινός (περίπου) δημοσίευση στην εφημερίδα μας, άρθρου του διακεκριμένου δικηγόρου Αθηνών Μιχαήλ Δερμιτζάκη με θέμα την... περίφημη «παγκοσμιοποίηση».

Ο κ. Μ. Δερμιτζάκης βρέθηκε για την εορτή του 15Αύγουστου στα Χανιά και καθώς πέρασε από τον «Κ» για να μας «δει» δεν χάσαμε την ευκαιρία...

Έτσι μια φιλική συζήτηση εξελίχθηκε γρήγορα σε μια πολύ ενδιαφέρουσα συνέντευξη την οποία από κοινού με τον κ. Δερμιτζάκη αποφασίσαμε να δώσουμε στην δημοσιότητα, κλείνοντας έτσι ένα (μικρό) κύκλο γόνιμου προβληματισμού για το θέμα της παγκοσμιοποίησης που με το άρθρο του εκλεκτού αρθρογράφου μας είχαμε ξεκινήσει».

Ερώτηση: Το τελευταίο άρθρο σας που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα μας αφορά σε την παγκοσμιοποίηση. Πώς σχολιάζετε τη συνάντηση των 8 ηγετών στη Γένοβα, τον περασμένο μήνα;

Απάντηση: Οι ηγέτες των οκτώ πιο προηγμένων χωρών της γης, συζήτησαν τα οικονομικά και πολιτικά προβλήματα που απασχολούν τον κόσμο. Ατυχώς όμως δεν κατάφεραν να ξεπεράσουν τις διαφορές τους. Έτσι:

α) Δεν συμφώνησαν στη διαγραφή των χρεών των χωρών του Τρίτου Κόσμου.

β) Διαφώνησαν στην εφαρμογή του πρωτοκόλλου του Κιότο, το οποίο υπέγραψαν πριν από 4 χρόνια για την προστασία του περιβάλλοντος και τη μείωση των εκπομπών δηλητη-

ριωδών αερίων, που προκαλούν την καταστροφή του περιβάλλοντος. Αυτοί δε ακριβώς που αρνούνται την εφαρμογή του είναι οι ΗΠΑ, οι οποίες μόνες τους είναι υπεύθυνες για την παραγωγή και εκπομπή κάθε χρόνο του 36,5% των παγκοσμίων ρύπων.

γ) Επίσης οι 8, δεν κατέφεραν να καταλήξουν σε κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο ανάπτυξης της Παγκόσμιας Οικονομίας και Περιορισμού του Παγκοσμίου Εμπορίου.

Παρά ταύτα όμως εδημιούργησε ελπίδες σ' ολόκληρο τον κόσμο, η συμφωνία των ηγετών αυτών για την εντός του 2001 λειτουργία του Παγκόσμιου Ταμείου Υγείας για την καταπολέμηση της μάλιστα του AIDS, της ελονοσίας και της φυματίωσης και η διάθεση για τους σκοπούς αυτούς των αναγκαίων κονδυλίων.

Ερώτηση: Πώς βλέπετε εσείς όλο αυτό το κίνημα της παγκοσμιοποίησης;

Απάντηση: Η παγκοσμιοποίηση είναι πλέον μια πραγματικότητα, που δύσκολα μπορούμε και ίσως να μη πρέπει να την αγνοήσουμε αν δεν θέλουμε να κατηγορηθούμε ως οπισθοδρομικοί και να τρέχουμε μετά ασθμαίνοντες να προφθάσουμε τις σύγχρονες εξελίξεις.

«Πιστεύω όμως ακράδαντα, πως στην αναγκαία αυτή πορεία μας στην παγκοσμιοποίηση, οφείλομε σα χώρα και λαός να κρατήσουμε τα ιδανικά, τις αρχές και τις αξίες μας».

Πιστεύω όμως ακράδαντα, πως στην αναγκαία αυτή πορεία μας στην παγκοσμιοποίηση, οφείλομε σα χώρα και λαός να κρατήσουμε τα ιδανικά, τις αρχές και τις αξίες μας. Να διαφυλάξουμε την παράδοση και την Πολιτιστική μας κληρονομιά, τη Θρησκεία μας, την Εθνική μας ταυτότητα και τους θεσμούς μας και τέλος να προστατεύσουμε και να θωρακίσουμε τα εθνικά μας σύνορα. Έτσι μόνο θα πρωτοστατήσουμε εμείς οι Έλληνες σε μια παγκοσμιοποίηση χωρίς ανισότητες, χωρίς διαχωρισμούς και σε μια Ευρώπη των πολιτών, οι οποίοι θα μετέχουν αυτοδίκαια στις αποφάσεις που θα λαμβάνονται και θα αφορούν τη ζωή τους και δε θα αφήνουν τους άλλους να αποφασίζουν γι' αυτούς; χωρίς την παρουσία τους.

Ερώτηση: Πού νομίζετε πως οφείλονται, όλο αυτό το ξέσπασμα του κόσμου, οι βιαιότητες, οι καταστροφές, ο θάνατος του νεαρού, οι συλλήψεις στη Γένοβα το τριήμερο της συνόδου των Οκτώ;

Απάντηση: Στη Γένοβα το τριήμερο εκείνο έγινε μια πραγματική μάχη μεταξύ των διαδηλωτών κατά της παγκοσμιοποίησης και της αστυνομίας για να εξασφαλισθεί από την τελευταία η προστασία και άνεση των Οκτώ που συνδιασκέπτοντο στο Παλάτσο Ντουκάλε. Οι εκατοντάδες χιλιάδες των διαδηλωτών έφθασαν στην ιταλική πόλη σχεδόν απ' όλο τον κόσμο. Απ' την Ευρώπη, την Ασία, την Αφρική και αλλού. Όλος αυτός ο κόσμος εμάχето για τα ανθρώπινα δικαιώματα και για το περιβάλλον. Ο ένας νεκρός, οι συλλήψεις, οι τραυματισμοί διαδηλωτών και αστυνομικών και οι ανυπολόγιστες υλικές ζημιές στην ιδιωτική και τη δημόσια περιουσία της πόλεως αυτής, ήταν χαρακτηριστικά της αγριότητας των καραμπινιέρι και της εναντίωσης του εξεγερμένου κόσμου κατά της παγκοσμιοποίησης.

Οι 250.000, περίπου, των διαδηλωτών που έφθασαν στη Γένοβα με όλα τα μέσα μεταφοράς, διαδήλωσαν την επιθυμία τους να καθορίζουν οι ίδιοι την τύχη τους όπως αυτοί την οραματίζονται και την επιθυμούν. Σίγουρο πάντως είναι πως η βιαιότητα αυτή των συγκρούσεων προβλημάτισε έντονα τους Οκτώ ηγέτες, που αφ' ενός μεν έβλεπαν – και το εσχολίασαν πικρόχολα – να προβάλλονται διαρκώς απ' όλα τα ΜΜΕ και μάλιστα παγκο-

σμίως τα επεισόδια αυτά, και απλά στο περιθώριο να γίνεται μνεία της δικιάς τους της συνόδου, αφ' ετέρου δε για την αυτοπροστασία τους όρισαν σαν τόπο συνάντησής της επόμενης συνόδου τους τον Ιούλιο του 2002, μια μικρή ορεινή πόλη στα Καναδικά Βραχώδη όρη που διαθέτει μόνο 350 δωμάτια!

Ερώτηση: Πιστεύετε πως υπάρχουν οι προοπτικές συνεχίσεως και στο μέλλον των συνόδων, της G8 ή μετά τα γεγονότα της Γένοβας οι προοπτικές αυτές ελαχιστοποιούνται;

Απάντηση: Εκτίμησή μου είναι πως ο όγκος των διαδηλωτών, που ξεπέρασε τους 250.000 και τα γεγονότα που ακολούθησαν στη Γένοβα με το νεκρό, τους πολλούς τραυματίες εκατέρωθεν (μεταξύ διαδηλωτών και αστυνομίας), τις συλλήψεις και τις καταστροφές περιουσιών, εδημιούργησαν ένα προβληματισμό στους Οκτώ ηγέτες. Γι' αυτό άλλως τε και όπως ήδη ελέχθη παραπάνω, την επόμενη σύνοδο την όρισαν να γίνει σε μια απομακρυσμένη περιοχή των Καναδικών Βραχωδών Ορέων.

Πιστεύω όμως πως υφίστανται και οι προοπτικές και η ανάγκη συνέχισης και στο μέλλον των συνόδων αυτών και κυρίως η ανάγκη να συμφωνήσουν επιτέλους οι οκτώ πάνω στα μείζονα προβλήματα που απασχολούν σήμερα την ανθρωπότητα, όπως λ.χ. Η καταπολέμηση της φτώχειας. Η προστασία του περιβάλλοντος. Η ισότητα μεταξύ των λαών. Η παγκόσμια ειρήνη, η αντιμετώπιση των ασθενειών (AIDS, καρκίνος, ναρκωτικά) και τόσα άλλα προβλήματα που θα συνεχίσουν για χρόνια να κατατρύχουν τον κόσμο.

Ερώτηση: Θέλω το σχόλιό σας σε δημοσιεύματα, σύμφωνα με τα οποία Ελληνικές Υπηρεσίες Ασφαλείας έστειλαν στην Ιταλία λίστα με Έλληνες διαδηλωτές που θα πήγαιναν στη Γένοβα.

Απάντηση: Διάβασα όντως τα δημοσιεύματα αυτά που προκάλεσαν σάλο και πραγματικά σοκαρίστηκα.

Ως Έλληνας και Νομικός δεν μπορώ να πιστέψω πως Ελληνικές Υπηρεσίες έδωκαν τέτοιες λίστες. Όμως, ενώ τα σχετικά δημοσιεύματα επιμένουν για την αποστολή της λίστας, η κυβέρνηση συνεχίζει να τα διαψεύδει, επιτεινοντας μ' αυτόν τον τρόπο τη σύγχυση και τον προβληματισμό των Ελλήνων πολιτών πάνω στο μείζον και υπαρκτό ηθικό και πολιτικό αυτό θέμα.

Δημοσιογράφος: Κύριε Δερμιτζάκη σας ευχαριστώ πολύ και σας εύχομαι καλές διακοπές στον τόπο που γεννηθήκατε.

Δερμιτζάκης: Και εγώ σας ευχαριστώ θερμά που μου δώσατε τη δυνατότητα να επικοινωνήσω με τους συμπατριώτες μου και τους αναγνώστες της έγκριτης εφημερίδας σας και να ευχηθώ σε εσάς και σ' όλους τους Χανιώτες και τις Χανιώτισσες Καλό Καλοκαίρι».

(*) Ο Μιχάλης Κ. Δερμιτζάκης είναι Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο και το Συμβούλιο της Επικρατείας. Επίσης είναι απόφοιτος Οικονομικών Επιστημών, της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Έχει αξιολογή προσφορά στον επαγγελματικό τομέα και διαρκή ενασχόληση στον κοινωνικό και πολιτιστικό από τα φοιτητικά του χρόνια. Διετέλεσε ιδρυτικό μέλος και Πρόεδρος συλλογικών, κοινωνικών και πολιτιστικών φορέων και Αντιπρόεδρος διεθνών επιτροπών. Είναι αρθρογράφος σε ημερήσιες αθηναϊκές και επαρχιακές εφημερίδες και πολύ συχνά συμμετέχει σε ενημερωτικές Ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές πολιτικού, οικονομικού, εθνικού κοινωνικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

«... να συμφωνήσουν επιτέλους οι οκτώ πάνω στα μείζονα προβλήματα που απασχολούν σήμερα την ανθρωπότητα».

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΠΝΑ.

Η **Σ.Ε.Κ.Ε.** αποτελεί τη συνεταιριστική επιχείρηση των Ελλήνων καπνοπαραγωγών στην επεξεργασία και στις εξαγωγές του καπνού.

Οικονομικά ισχυρή και επιχειρηματικά δραστήρια, η **Σ.Ε.Κ.Ε.** διαθέτει σύγχρονες εγκαταστάσεις για 22.000 τόνους καπνού, κυρίως στη Θεσσαλονίκη, στην Καβάλα και στην Ξάνθη.

Αξιοποιώντας τη γνώση και τη δύναμη της συνεργασίας, λειτουργεί ανταγωνιστικά και με επιτυχία στις συνθήκες του ισχυρού παγκόσμιου ανταγωνισμού στην αγορά του καπνού.

Με την απασχόληση 1.500 ατόμων στην περίοδο επεξεργασίας του καπνού, η **Σ.Ε.Κ.Ε.** αποτελεί σημαντικό στήριγμα για τα εισοδήματα των καπνοπαραγωγικών περιοχών.

Επί μισό αιώνα και σε δύσκολους καιρούς, η **Σ.Ε.Κ.Ε.** στήριξε και στηρίζει την ελληνική καπνοπαραγωγή.

SYMEDIA S.A.

Σ.Ε.Κ.Ε. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ: ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ 1, ΕΥΟΣΜΟΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ:ΤΗΛ.: (031) 60.93.00

Κεντρικές Υπηρεσίες: Λ. Συγγρού 163, 171 21 Ν. Σμύρνη

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟ ΜΟΙΡΑΙΟ ΛΑΘΟΣ ΤΩΝ Α.Σ.Ο.

(40 ΑΣΟ διαλύθηκαν, οι υπόλοιπες αγωνίζονται
να επιβιώσουν και ο κρατικός προϋπολογισμός
θα πληρώσει 2 τρις δραχμές απ' αυτό το λάθος)

«As γίνουν τουλάχιστον τα παθήματα μαθήματα»

Γράφει ο Γ.Β. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗΣ

Πολλά γράφηκαν και περισσότερα ακούσθηκαν για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής από τις Α.Σ.Ο., τη 10/ετία του '80. Για τις ζημιές τους από την άφρονα εκείνη πολιτική, την υπερχρέωση, τη σπάταλη διαχείριση, τον αποπροσανατολισμό από το κύριο έργο τους, τον εφσυχασμό και μάλιστα σε περίοδο μεγάλων ανησυχιών και ανακατατάξεων στον ευρύτερο οικονομικό χώρο, την υπέρμετρη επιβάρυνση από μισθούς υπεράριθμου προσωπικού και τόκους αλόγιστων αποθεματοποιήσεων, την απαράδεκτη κομματικοποίηση, τη σημαντική επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού κ.ά.

Δε χρειάζεται επομένως να καθούμε εδώ σε μια περιπλάνηση για να πούμε τα χιλιοειπομένα, όσο και αν αυτά δεν πείσανε ακόμη όλους τους Συνεταιριστές για το μεγάλο κακό που έγινε στο Αγροτοσυνεταιριστικό κίνημα της χώρας και γενικότερα στην Αγροτική μας οικονομία, με την άσκηση εκείνης της πολιτικής από τις Α.Σ.Ο. (*)

Με όσα παραθέτω στη συνέχεια, αναφέρομαι στη μετά την πολιτική αυτή περίοδο, στο μετά το από το 1990 δηλαδή χρονικό διάστημα, που αναγνωρίστηκε και επίσημα από το κράτος η άσκηση κοινωνικής πολιτικής από τις ΑΣΟ τη δεκαετία 1980/90, και διαγράφηκαν τα χρέη που δημιουργήθηκαν σύμφωνα με προδιαγεγραμμένη διαδικασία. Και αυτό για να καταδείξω ότι οι ζημιές που γίνανε από την άσκηση κοινωνικής πολιτικής στις ΑΣΟ τη 10/ετία 1980/90 συνεχίσθηκαν και μάλιστα πολλαπλάσιες και μετά την επίσημη αναγνώριση το 1990 της λαθεμένης εκείνης πολιτικής.

Είχα την ευτυχία –ερμηνεύοντας τις κυβερνητικές θέσεις– να συντάξω αλλά και να υπογράψω, ως καθ' ύλην αρμόδιος Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Γεωργίας, το πρώτο κρατικό κείμενο (εγκύκλιο 1971/27/1991) προς τις καταχρεωμένες από την άσκηση κοινωνικής πολιτικής ΑΣΟ, με την οποίαν ενημερώνονταν επίσημα ότι η κυβερνητική εξουσία αναγνώριζε τη διαγραφή των χρεών που δημιουργήθηκαν από την άσκηση κοινωνικής πολιτικής

(*) Για την κοινωνική πολιτική που εφαρμόστηκε από τις ΑΣΟ τη 10ετία των 1980 και τη φιλοσοφία που τη στήριξε πολιτικά, βλέπετε το άρθρο μου *ΤΑ ΧΡΕΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ* και ιδιαίτερα την παράγραφο «*ΤΙΜΕΣ ΑΘΗΝΩΝ – ΟΧΙ ΤΙΜΕΣ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ*» στη *ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΕΥΧΟΣ 47* (Ιούλιος – Σεπτέμβριος 1997) σελίδες 129–140.

και καθιερώνονταν η διαδικασία που θα ακολουθείτο για τον προσδιορισμό και τη διαγραφή τους. Στα χέρια μου είχα τότε (την 2/7/1991 που υπέγραφα την εγκύκλιο 1971/2/7/1991) πίνακα με πλήρη στοιχεία, των ανοικτών (ακάλυπτων) λογ/σμών που είχε συγκεντρώσει με μεγάλη επιμέλεια ο τότε προϊστάμενος της Διεύθυνσης Συνεταιρισμών της ΑΤΕ και σημερινός ταμίας της Ε.Φ.Σ. κ. Γ. Καφετζάκης, μετά και σύμφωνα με πρόταση επιτροπής που είχε συγκροτηθεί με προηγούμενη απόφασή μου¹. Στον πίνακα αναφέρονταν 222 ΑΣΟ με συνολικό ποσό ακάλυπτων χρεών 150 δισ. δρχ.

Το 1997 τα χρέη αυτά από 150 δισ. το 1990 έγιναν 900 δισ. δρχ.² και το 2000 έφθασαν το 1,60 τρισ. δρχ., κατά δήλωση του τότε Υπουργού Γεωργίας στην 46η Γ.Σ. της ΠΑΣΕΓΕ (27.7.2000)³.

Σήμερα 17 μήνες μετά τις δηλώσεις αυτές του Υπουργείου Γεωργίας, τα αρχικά χρέη των 150 δισ. δρχ., το 1990 αν δεν έχουν φθάσει, ακόμη, λίγο θα υπολείπονται να φθάσουν τα 2 τρισ. δρχ. Νά λοιπόν που το λάθος από την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής από τις ΑΣΟ τη δεκαετία 1980/90 είχε μεγαλύτερο κόστος μετά την αναγνώρισή του, το 1990. Και αυτό γιατί δεν υπήρξε συνέπεια και εμμονή στην εφαρμογή των όρων και των προϋποθέσεων για την αναγνώριση χρεών από την άσκηση κοινωνικής πολιτικής από τις ΑΣΟ, που όριζαν οι εγκύκλιοι 1971/2.7.1990 και 2056/8.7.1991 του Υπουργείου Γεωργίας όπως θα διαπιστώσει ο αναγνώστης από το περιεχόμενό τους, στη συνέχεια που καταχωρούνται χωρίς καμία προσθήκη ή περικοπή⁴.

Η Εγκύκλιος 1971/2.7.1991

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Αθήνα 2.7.1991

Γενικός Γραμματέας

Αρ. Πρωτ. 1971

Α.Σ. & Ε.Ο.

ΠΡΟΣ: Π.Δ.

ΘΕΜΑ: Αναγνώριση χρεών Α.Σ.Ο., από άσκηση κοινωνικής πολιτικής.

Σχετικά με το παραπάνω θέμα, στο οποίο αναφέρεται και η αίτησή σας, για την αναγνώριση χρέους της Συνεταιριστικής σας οργάνωσης, παρακαλούμε να σημειώσετε και να καταναοήσετε ότι,

1. Η Κυβέρνηση όπως σας είναι ήδη γνωστό αποφάσισε να ρυθμίσει τα χρέη των Α.Σ.Ο., κατά το μέρος εκείνο που αφορά την άσκηση κοινωνικής

1. Τη Νο 158/26.1.1990. Η πρόταση της Επιτροπής είναι δημοσιευμένη στη Σ.Π. τεύχος 18 (Απρίλιος - Ιούνιος 1990) σελίδα 83-91.

2. Βλ. Σ.Π. τεύχος 47 (Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1997) σελίδα 129.

3. Βλ. Σ.Π. τεύχος 59 (Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2000) σελίδα 131.

4. Είναι το τρίτο (1971/2.7.1991) και το τέταρτο (2056/8.7.1991) σημαντικά κυβερνητικά έγγραφα για τα χρέη των ΑΣΟ από άσκηση κοινωνικής πολιτικής. Το πρώτο είναι η απόφαση 158/26.1.90 του Γενικού Γραμματέα του Υπ. Γεωργίας σε θέματα ΑΣΟ και εποπτευόμενων από το Υπουργείο Οργανισμών, με την οποίαν συγκροτείται ομάδα εργασίας «για τον προσδιορισμό των χρεών των ΑΣΟ που προέκυψαν από άσκηση κοινωνικής πολιτικής και για σχετικές προτάσεις». Το δεύτερο είναι η από 10.4.1990 πρόταση αυτής της επιτροπής (Βλ. Σ.Π. τεύχ. 18 (Απρίλιος - Ιούνιος 1990) σελ. 83-91.

πολιτικής με εντολές των Κυβερνήσεων της οκταετίας 1982/1989, οι οποίες (Κυβερνήσεις) αποδεδειγμένα (κατά κοινή αναγνώριση και ομολογία) εκρησιμοποίησαν τις Αγροτικές Συν/κές Οργανώσεις γι' αυτό το σκοπό, σε βάρος της οικονομίας τους, χωρίς να προνοήσουν, ή έστω εκ των υστέρων, να τους αναγνωρίσουν, το κόστος λειτουργίας τους για την άσκηση αυτής της πολιτικής.

2. Έτσι οι μέχρι και το 1981 εύρωστες οικονομικά, Αγροτικές Συν/κές Οργανώσεις, καταχρεώθηκαν την δετία 1982/1989 και καταχρεωμένες όπως είναι, φυσικά δεν μπορούν να συνεχίσουν το δημιουργικό τους έργο, σε όφελος των Αγροτών.

3. Σκόπιμο, επομένως, δίκαιο αλλά και αναγκαίο για τη συνέχιση της λειτουργίας, των κατ' εξοχήν αναπτυξιακών αυτών φορέων της Αγροτικής μας Οικονομίας, είναι, όπως απ' όλους αναγνωρίζεται, να αναλάβει η πολιτεία τη ρύθμιση των χρεών που δημιουργήθηκαν από παρεμβάσεις των οργάνων της.

4. Θα πρέπει ωστόσο, να τονισθεί και να διευκρινισθεί ότι άσκηση κοινωνικής πολιτικής, δεν είναι νοητή από οποιαδήποτε κοινωνική ομάδα ιδιαίτερου συμφέροντος και ενδιαφέροντος εις βάρος άλλων κοινωνικών ομάδων.

Η άσκηση κοινωνικής πολιτικής είναι αναφαίρετο και ανεκχώρητο προνόμιο του Κράτους, το οποίο, ως εκπρόσωπος του συνόλου των πολιτών, θα εκτιμήσει δια των εκπροσώπων του τη σκοπιμότητα ή την αναγκαιότητα άσκησης κοινωνικής πολιτικής, που σημαίνει μεταφορά πόρων από μια κοινωνική ομάδα σε άλλη. Γι' αυτό και η Κυβέρνηση, τονίζεται και διευκρινίζεται, δεν θα αναγνωρίσει στο μέλλον κανένα ζημιόγONO αποτέλεσμα του οποιουδήποτε οικονομικού φορέα, εφόσον δεν θα υπάρξει προέγκριση από τα αρμόδια Κρατικά όργανα αυτού του αποτελέσματος.

5. Ακόμη και για την αναγνώριση οποιουδήποτε ποσού της αίτησής σας, όρος βασικός θα είναι η σωστή λειτουργία της Συνεταιριστικής σας οργάνωσης, όπως το καταστατικό της προδιαγράφει και οι κανόνες της ανταγωνιστικής αγοράς, επιβάλλουν.

Σε περίπτωση παρεκκλίσεων και πριν ακόμη δημιουργηθούν νέα χρηματικά ανοίγματα, θα ακυρώνεται η επικείμενη ρύθμιση και θα καθίσταται απαιτητό, το αντίστοιχο χρηματικό ποσό.

Θα ήταν ανώφελο άλλωστε και προκλητική στο δημόσιο αίσθημα, ενέργεια, η επιβάρυνση του κοινωνικού συνόλου για τη διαιώνιση ζημιόγONU λειτουργίας παραγωγικής μονάδας, όταν άλλες όμοιες μονάδες στον ίδιο χώρο, είναι κερδοφόρες.

6. Για να εκτιμηθεί από την Κυβέρνηση ή δυνατότητα σωστής λειτουργίας της Συνεταιριστικής σας Οργάνωσης μετά την απαλλαγή της από το χρέος της κοινωνικής πολιτικής (όπως εσείς το προσδιορίζετε στην αίτησή

σας και κατά τη δική σας άποψη η ύπαρξη του καθιστά ζημιογόνο τη λειτουργία της) παρακαλούμε να μας στείλετε στο συντομότερο δυνατό χρόνο και οπωσδήποτε πριν από την 15.7.1991 συνοπτικό (σε μια μόνο σελίδα) λειτουργικό πρόγραμμά σας για το 1992, στο οποίο να φαίνεται και φυσικά αν ζητηθεί, να αποδεικνύεται ότι,

- Τα συνολικά έσοδα από τις πάσης φύσεως δραστηριότητες της Συν/κής σας Οργάνωσης (πωλήσεις, εργολαβικές εργασίες κ.λπ.):

- Θα καλύπτουν το συνολικό κόστος λειτουργίας, δηλαδή τις αγορές: πρώτων υλών, προϊόντων, τις ειδικές δαπάνες συγκεντρώσεως, επεξεργασίας, συσκευασίας και διαθέσεως προϊόντων, τις Γενικές Δαπάνες Διοίκησης και διαχείρισης, τις αποσβέσεις και την ετήσια δόση από τη ρύθμιση του υπολοίπου χρέους, δηλαδή αυτού που θα μείνει μετά την αφαίρεση του χρέους της κοινωνικής πολιτικής.

7. Αντιλαμβάνεσθε ότι το πρόγραμμα αυτό, είναι για σας περισσότερο αναγκαίο, γιατί από αυτό θα εκτιμήσετε έγκαιρα τη σκοπιμότητα και αποτελεσματικότητα της ρύθμισης που επιδιώκετε, στο φόντο των επερχομένων εξελίξεων στην αγορά, με το σκληρό ανταγωνισμό. Τον ανταγωνισμό που τελικά θα επιβάλλει τους δικούς του ανυποχώρητους όρους, για προϊόντα και υπηρεσίες καλύτερης ποιότητας και μικρότερου κόστους, αγαθά που φυσικά μπορούν να προσφερθούν μόνο από καλά οργανωμένες και σωστά Διοικούμενες επιχειρησιακές μονάδες.

Ο Γενικός Γραμματέας: Γ. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗΣ

Η εγκύκλιος 2056/8.7.1991 που καταχωρείται στη συνέχεια, είναι επίσης σημαντικό κυβερνητικό έγγραφο, που ξεκαθαρίζει ότι **κοινωνική πολιτική τη 10ετία 1980/90 ασκήσανε με κυβερνητική προτροπή, ανοχή και υπόδειξη, μόνο οι ΑΣΟ**. Απευθύνεται σε φορείς ιδιωτικών Αγροτικών επιχειρήσεων και τους απορρίπτει αίτημα για ρύθμιση χρεών επιχειρήσεών τους, τα οποία όπως υποστήριζαν προέκυψαν από άσκηση κοινωνικής πολιτικής. Επτά χρόνια μετά την απόρριψη αυτή, εγκρίθηκε και η διαγραφή χρεών 40 ιδιωτικών Αγροτικών επιχειρήσεων με το Νόμο 2538/1997 (ΦΕΚ Α 242/1.12.1997) συνολικού ποσού 2.598.457.817 δρχ.

Η Εγκύκλιος 2056/8.7.1991

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Γενικός Γραμματέας
Α.Σ. & Ε.Ο.

Αθήνα, 8 Ιουλίου 1991

Αριθ. Πρωτ. 2056

ΠΡΟΣ

1. Σύνδεσμο Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Κεντρ. Ελλάδος, Ελ. Βενιζέλου 4, Βόλος 38221
2. Επιμελητήριο Μαγνησίας, Δημητριάδου 166, Βόλος 38221
3. Σύνδεσμο Πτηνοτροφικών Επιχειρήσεων Ελλάδος, Μενάνδρου 54, Αθήνα 10431

ΚΟΙΝ.: Υπουργείο Γεωργίας Δ/ση ΑΣ & ΟΔ Μενάνδρου 22
ΘΕΜΑ: (Ρύθμιση χρεών Ιδιωτικών Αγροτικών Επιχειρήσεων).

Σχετικά με το παραπάνω θέμα για το οποίο το έγγραφό σας 778/6.6.1991, παρακαλούμε να σημειώσετε ότι,

1. Η απόφαση της Κυβέρνησης να ρυθμίσει τα χρέη των Αγροτικών Συν/σμών, κατά το μέρος εκείνο που αφορά άσκηση κοινωνικής πολιτικής με προτροπές προηγούμενων Κυβερνήσεων, στηρίζεται σε βάσιμα στοιχεία με τα οποία αποδεικνύεται ότι πράγματι ασκήθηκε αυτή η πολιτικής και ότι το σημαντικό κόστος της, επιβάρυνε τις διαχειρίσεις τους.

2. Ο Νόμος 1257/82 με τον οποίο καταργήθηκαν οι Διοικήσεις των Α.Σ.Ο. και υποχρεώθηκαν να διενεργήσουν εκλογές για να περάσουν σε φιλοκυβερνητικά στελέχη. Ο Νόμος 1361/83 με τον οποίο δόθηκαν αυξημένες αρμοδιότητες στους Αγροτικούς Συλλόγους και, ο Νόμος 1541/85 με τις αναγκαστικού χαρακτήρα διατάξεις του, εδημιούργησαν το θεσμικό πλαίσιο που διευκόλυνε τις επεμβάσεις για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής, σύμφωνα με την φιλοσοφία των τότε Κυβερνήσεων.

3. Από σειρά μέτρων και ενεργειών που ακολούθησαν, με αποφάσεις και προτροπές κυβερνητικών οργάνων, όπως η αποθεματοποίηση αγροτικών προϊόντων με σημαντική επιβάρυνση από τόκους, η πρόσληψη προσωπικού, με σημαντική επιβάρυνση επίσης, από μισθούς και ημερομίσθια, οι αυξημένες τιμές στα αγροτικά προϊόντα και τα γεωργικά εφόδια και η διατίμηση σε αρκετά από αυτά, εδημιούργησαν τεράστιες ζημιές στις διαχειρίσεις των Α.Σ.Ο., τις οποίες φυσικά δεν πρέπει να υποστούν αυτές όπως από όλους αναγνωρίζεται.

4. Όπως όλοι γνωρίζουν, και φυσικά δεν θα αγνοείτε και εσείς, ποτέ δεν υπήρξαν, αντίστοιχες και ανάλογες, θεσμικές και πραγματικές ενέργειες σε βάρος των Αγροτικών επιχειρήσεων, για τις οποίες το ενδιαφέρον σας, ώστε να δικαιολογείται η ρύθμιση των χρεών τους.

Ούτε το Νομικό πλαίσιο λειτουργίας τους άλλαξε ποτέ και μάλιστα με αναγκαστικού χαρακτήρα διατάξεις, ούτε υποχρεώθηκαν οι Διαχειριστές τους, να αγοράσουν προϊόντα σε αυξημένες τιμές, να αγοράσουν όλη την παραγωγή ενός διαμερίσματος, ανεξάρτητα με τις δυνατότητες μεταπώλησής του, ή να προσλάβουν προσωπικό κ.ά.

Ο Γενικός Γραμματέας: Γ. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗΣ

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ

1. Τα χρέη λοιπόν των ΑΣΟ από άσκηση κοινωνικής πολιτικής ήταν 150 δισ. το 1990. Μέχρι το 1997 είχαν διαγραφεί συνολικά 900 δισ. δρχ. και μέχρι το 2000 συνολικά επίσης είχαν διαγραφεί 1,6 τρισ. δρχ. Κανείς δεν μπορεί να

είναι σίγουρος ότι οι διαγραφές χρεών από άσκηση κοινωνικής πολιτικής τη 10/ετία του 1980 στις ΑΣΟ θα οριστικοποιηθούν στο 1,6 τρισ. δρχ. Το πιθανότερο είναι ότι θα ξεπεράσουν συνολικά τα 2 τρισεκατομμύρια δρχ. την πρώτη 10/ετία του 2000.

Γράφοντας τώρα τα ποσά αυτά, θυμούμαι την πρόταση – που τελικά δεν εγκρίθηκε από «πιο ψηλά», που πάντα βρίσκονται οι αόρατοι σοφοί της κάθε εξουσίας – να παγώσουν τα 150 δισ. δρχ. για να μη δυσκολεύουν τις χρηματοδοτήσεις, που σύμφωνα με την πρόταση, θα ξεκινούσαν από μηδενική βάση – και θα διαγράφονταν σε 10 χρόνια, όσα από αυτά δεν θα εξοφλούνταν από πιθανά κέρδη. Έχουν περάσει ήδη τα 10 χρόνια και η χειρότερη περίπτωση θάταν να διαγράφονταν σήμερα και τα 150 δισ. δρχ. Αφήνω εδώ τα σχόλια. Θάταν πολλά. Να κάμουν μόνο τον απολογισμό τους, θα ήθελα, εκείνοι που αντέδρασαν στην πρόταση εκείνη, την «από μηδενική βάση» όπως ειρωνικά την είχαν βαφτίσει όσοι την καταπολέμησαν.

2. Όμως δεν θ' αφήσω ασχολίαστη την απόρριψη των αρχών, των όρων και των προϋποθέσεων που αναφέρονται στην εγκύκλιο 1971/1991 για την αναγνώριση και τη ρύθμιση των χρεών των ΑΣΟ από άσκηση κοινωνικής πολιτικής, όπως και τη διαγραφή με νόμο των χρεών που απορρίφθηκαν με την εγκύκλιο 2056/8.7.1991. Γιατί; – δικαιούμαι νομίζω τώρα να ρωτήσω – δεν τηρήθηκε μετά την κατάργηση της Γενικής Γραμματείας για τις ΑΣΟ στο Υπουργείο Γεωργίας η αυστηρή, άψογη και αναμφισβήτητη διαδικασία, αναγνώρισης και διαγραφής χρεών από άσκηση κοινωνικής πολιτικής, που καθορίζονταν στην εγκύκλιο 1971/2.7.1991; Αν επρείτο, αυτή η διαδικασία, όπως σίγουρα θα φρόντιζε γι' αυτό η ομάδα που αποχώρησε από το Υπουργείο μετά τη διάλυση της Γενικής Γραμματείας, ούτε ο κρατικός προϋπολογισμός θα επιβαρύνετο με τόσα σημαντικά ποσά, ούτε οι 40 ΑΣΟ που διαλύθηκαν θα διαλύονταν και οι ΑΣΟ, που αγωνίζονται να επιβιώσουν, θα εξυγιαίνονταν.

Μέχρι σήμερα καμιά δεν έχει εξυγιανθεί. Όλες είναι σε χειρότερη κατάσταση από ότι το 1990 και πολλές ακόμη θα διαλυθούν μέσα στην πρώτη 10/ετία του 2000. Και αφού τα λάθη διαγράφονται χωρίς συνέπειες, ας γίνουν τουλάχιστον τα παθήματα, μαθήματα.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Ενημερώνουμε τους αναγνώστες που μας ρωτούν, ότι μπορούν να διαβάσουν:

α) Για την αναθεώρηση του Συντάγματος στα τεύχη της ΣΥΝΕΤΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ **58/2000** σελίδες 111-112, **59/2000** σελίδες 129-132 και 133-134, **60/2000** σελίδες 193-196 και 197-199, **61/2001** σελίδες 1-2, 3-4, 8-10 και **62/2001** σελίδες 85-86.

β) Για την Μετοχοποίηση τη ΑΤΕ, στα τεύχη της Σ.Π. **60/2000** σελίδες 217-223, **61/2001** σελίδες 35-37 και 51-54, **62/2001** σελίδα 73-78 και 78-79 και **63/200** σελίδα 179.

Σε όσους δεν διαθέτουν τα τεύχη αυτά μπορούμε να τους τα αποστείλουμε.

ΛΑΪΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ντοκουμέντα
από ένα εξαιρετο, λαϊκό,
αναπτυξιακό επίτευγμα

Του Κ. Αρχοντάκη(*)

Τη νύκτα της 8ης προς την 9η Δεκεμβρίου 1966 βυθίστηκε στα νερά της Φαλκονέρας το F/B ΗΡΑΚΛΕΙΟ και στον υγρό τάφο του πήρε 300 ανθρώπινες ψυχές. Άφησε βαθιά θλίψη στο Πανελλήνιο αυτό το ναυάγιο, πόνο, θρήνο και πένθος στους συγγενείς των ναυαγών.

Άφησε όμως και την ελπίδα για καλύτερες συνθήκες της ακτοπλοΐας μας. Από τη δεύτερη κιόλας μέρα του ναυαγίου άρχισαν οι προσπάθειες. Η Κρητική υπερηφάνεια και το Κρητικό φιλότιμο σε έξαρση. Πρέπει να αποκλεισθεί παρόμοιο θλιβερό ενδεχόμενο ήταν το στοίχημα των Κρητικών. Το στοίχημα κερδίστηκε, οι προσπάθειες απέδωσαν και καρπός τους ήταν η ANEK (Ανώνυμη Ναυτιλιακή Εταιρεία Κρήτης). Η πρωτοπόρος ναυτιλιακή μας εταιρεία που με τα 14 πλοία της σήμερα, εξασφαλίζει άνετα και ασφαλή τα ταξίδια των επιβατών στο Αιγαίο και την Αδριατική.

Μια διακήρυξη για την ίδρυση εταιρείας λαϊκής βάσης, χωρίς προηγούμενη νομική πρόβλεψη, του Συνδέσμου διπλωματούχων οικονομικών επιστημών Χανίων, ενεργοποίησε τους μαζικούς φορείς Χανίων και Ρεθύμνης και ένα προσωρινό Συμβούλιο, υπό του Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου, υλοποίησε μια ιδέα εμπνευσμένη και από τα ιδεώδη του συνεργατισμού.

Ο Κώστας Αρχοντάκης, μέλος του Συνδέσμου πτυχιούχων οικονομικών επιστημών Χανίων και τότε Επιθεωρητής Συνεταιρισμών της Αγροτικής Τράπεζας στα Χανιά, ήταν ο εμπνευστής της ιδέας, πρωτοστάτησε στην ίδρυση της ANEK και μετά την ίδρυσή της, υπήρξε επανειλημμένα μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου. Οι αναφορές του επομένως στην ANEK, την πρωτοπόρο εταιρεία λαϊκής βάσης – που κατά τον καθηγητή κ. Κ. Παπαγεωργίου και πρώην πρόεδρο της Εταιρείας μας, είναι υβρίδιο μεταξύ Ανώνυμης Εταιρείας και Συνεταιρισμού – είναι αυθεντικές, όσο και διδακτικές.

Σ.Π.

Επειδή η λαϊκή εταιρεία, χαρακτηρίστηκε από τον καθηγητή κ. Κων/νο Παπαγεωργίου ως υβρίδιο μεταξύ Ανώνυμης Εταιρείας και Συνεταιρισμού, συγχωρείται η καταχώρηση των κατωτέρω ντοκουμέντων στην Συνεταιριστική Πορεία, για ευρύτερη ενημέρωση, των Συνεταιριστών. Η εταιρική αυτή μορφή, δημιουργήθηκε, ως φορέας των ακτοπλοϊκών εταιρειών της ΚΡΗΤΗΣ, καθώς και των άλλων Νησιών, Μυτιλήνης, Ρόδου, Ζακύνθου κ.λπ.

Οι Εταιρείες αυτές συνδυάζοντας επιλεκτικά τις καλές ιδιότητες των δύο θεσμών, παρουσίασαν έργο θαυμαστό, πρώτα στην Ακτοπλοΐα και αργότερα σε άλλες τοπικές αναπτυξιακές προσπάθειες: ΕΤΑΝΑΠ, ΕΤ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕΛΙΝΟΥ κ.λπ. Στον τομέα της Ακτοπλοΐας, οι λαϊκές Εταιρείες των Νησιών, όχι μόνο κυριάρχησαν στις κύριες εσωτερικές ακτοπλοϊκές Γραμμές, με πρωτόφαντα στη χώρα πλοία σε μέγεθος και αξιοπρέπεια ενδιαίτησεων, αλλά επε-

κτάθηκαν στις Γραμμές Αδριατικής με κυριαρχική παρουσία.

Η Κρήτη, ιδιαίτερα που με τα πλοία των Λαϊκών Εταιρειών, γεμίζει καθημερινά όλα τα λιμάνια της άλλοτε Σερεναλίσσιμα Πολιτείας των ΔΟΓΗΔΩΝ (Βενετίας), που επί 460 χρόνια κατείχε και κυριαρχούσε στην ΚΡΗΤΗ, με αποκλειστικότητα στα λιμάνια της.

Όμως πώς έγινε αυτό το θαύμα, που ξεκίνησε από την ΚΡΗΤΗ με την ίδρυση της ANEK; Ήταν ένα ξαφνικό ξέσπασμα του Λαού εξ αιτίας μιας Ναυτιλιακής τραγωδίας του F/B ΗΡΑΚΛΕΙΟ, στις 8/9 Δεκεμβρίου 1966.

Γι' αυτό το γεγονός θα παραθέσουμε για τους νεώτερους, που δεν έζησαν τα γεγονότα, αλλά και για να θυμηθούν αυτοί που τα έζησαν δύο ντοκουμέντα, επίκαιρα της εποχής εκείνης:

1. Τη διακήρυξη του Συνδέσμου Οικονομικών Επιστημονικών Χανίων, που έριχνε την ιδέα διέγραφε τους σκοπούς, την διαδικασία υλοποίησης και τη μορφή των φορέων, που υπεδείκνυε να ιδρυθούν. Είναι η γενετήσια πράξη. Την παραθέτουμε αυτούσια στη συνέχεια από την εφημερίδα «Ρεθεμνιώτικα Νέα» της 15.12.66 η οποία κατ' εξαίρεση απ' όλες τις άλλες εφημερίδες της Κρήτης, την κατεχώρησε ενιαία σε μία σελίδα, ενώ όλες οι άλλες την διέσπασαν σε πρώτη και 3η σελίδα.

2. Αποσπάσματα από το βιβλίο του κ. Ι. Τζαμαριουδάκη, προέδρου τότε, του Συνδέσμου Διπλωματούχων Οικονομικών Επιστημών Χανίων με τον τίτλο «Ιστορικό ίδρυσης της ANEK».

Από τα κείμενα αυτά προκύπτουν, αυθεντικές σκέψεις και απόψεις πρωτεργατών. Είναι ιστορικά στοιχεία, για το πως ξεκίνησε ένα τόσο μεγάλο επίτευγμα, που τότε πολλοί το θεωρούσαν ακατόρθωτο, μη πιστεύοντας στη δύναμη της Συνεργασίας.

Ίδου λοιπόν τα ιστορικά αυτά κείμενα:

Α' Η Διακήρυξη του ΣΔΟΕΧ

(από την εφημερίδα «Ρεθεμνιώτικα Νέα» της 15.12.1966)

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ - ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ

ΟΙΚ. ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ ΤΟΥ ΤΡΑΓΙΚΟΥ ΝΑΥΑΓΙΟΥ

Ο Σύνδεσμος Διπλωματούχων Οικονομικών Επιστημών Χανίων προέβη εις εξέτασιν του θέματος θαλασσίας συγκοινωνίας της Κρήτης με την λοιπήν Ελλάδα κατόπιν του επισυμβάντος τρομοκρατικού ναυαγίου με τας εκατόμβας των τραγικών θυμάτων, και

Α' Διαπιστώνει: Ότι: α) Επί πολλάς δεκαετίας ναυτικά επιχειρήσεις εξεμεταλλεύθησαν άνετα την χρυσοφόρον θαλασσίαν οδόν Κρήτη - Πειραιεύς χωρίς να ενεργούν επενδύσεις του αναγκαίου ποσοστού των κερδών των δια να βελτιώσουν τους όρους

*Οι Εταιρείες
αυτές συνδιάζο-
ντας επιλεκτικά
τις καλές ιδιότη-
τες των δύο
θεσμών, παρου-
σίασαν έργο
θαυμαστό, πρώ-
τα στην Ακτο-
πλοΐα και αργό-
τερα σε άλλες
τοπικές αναπτυ-
ξιακές προσπά-
θειες:
**ΕΤΑΝΑΠ, ΕΤ.
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΣΕΛΙΝΟΥ κ.λπ.***

μεταφοράς από πλευράς ασφαλείας και στοιχειωδών ανέσεων ως εάν τας ενδιέφεραν μόνον το χρήμα των Κρητικών και όχι η ζωή ή υγεία και η αξιοπρέπειά των.

β) Η κατά τα τελευταία έτη δρομολόγησις Οχηματαγωγών ηύξησεν τας ανέσεις την κίνησιν επιβατών και οχημάτων και ετόνωσεν το αίσθημα ασφαλείας δια του όγκου των και εκ της αγνοίας του Κοινού, ώστε η Κρήτη και οι Επισκέπται της να νομίσουν ότι ελύθη οριστικώς το πρόβλημα της ασφαλούς και ανέτου μεταφοράς.

γ) Το πρόσφατον τραγικόν ναυάγιον απέδειδεν κατά τον σκληρότερον τρόπον που συνεκλόνησεν την Ελλάδα και την παγκόσμιον κοινήν γνώμην, ότι η νομιζομένη ασφάλεια δεν παρέχεται από τα εκ μετασκευής δεξαμενοπλοίων προερχόμενα Οχηματαγωγά με άμεσον δυσμενή συνέπειαν τον κλονισμόν εκ βάθρων της εμπιστοσύνης· ήτις έπληξεν την Τουριστικήν κίνησιν και γενικώτερα την Οικονομικήν ζωήν της Κρήτης.

δ) Δια την νομιζομένην αυτήν ασφάλειαν, που δεν υπάρχει, η Ελλάδα ολόκληρη και ιδιαίτερα η Κρήτη σκύβει σήμερα και θρηγεί επί των εκατοντάδων ανθρωπίνων θυμάτων ταφέντων και ατάφων, και των τεραστίων υλικών ζημιών με οριστικόνσπάσιμον του αισθήματος ασφαλείας Κρητών και ξένων προς τα υφιστάμενα μέσα μεταφοράς.

Β' Κρίνει κατόπιν των άνω διαπιστώσεων: **α)** Ότι η Κρήτη δεν μπορεί να εξακολουθήση να μένη σκυμένη και κλαίουσα διότι κινδυνεύει να την βρη έτσι και άλλο ατύχημα κι ίσως μεγαλύτερον με περισσότερα θύματα και υλικάς ζημίας.

β) Η Κρήτη πρέπει να σηκώση το ανάστημά της με αυτοπεποίθησιν και να αντιμετωπίση η ίδια με τις δικές της δυνάμεις, το θέμα της θαλασσίας επικοινωνίας που είναι θέμα ζωής γι' αυτήν.

γ) Η Κρήτη διαθέτει και κεφάλαια τεράστια και κεφάλια γερά και ικανά για ν' αντιμετωπίση το πρόβλημα κατ' άριστον τρόπον με πλήρη εξασφάλισιν ασφαλείας και αξιοπρεπείας δια νέων εκ κατασκευής Οχηματαγωγών.

Γ' Προτείνομεν: **α)** Την Οργάνωσιν δυο Εταιριών ευρυτάτης λαϊκής συμμετοχής με έδρας το Ηράκλειον δια τους Νομούς Ηρακλείου και Λασηθίου και τα Χανιά δια τους Νομούς Χανίων και Ρεθύμνης.

β) Τας εταιρείας αυτές δέον να οργανώσουν και συμπύξουν όλα αι Κοινωνικά τάξεις και κατηγορίαί πολιτών με πρωτοβουλίαν των Οργανώσεων των.

γ) Η κινητοποιήσις όλων των Οργανώσεων Αγροτικών Εργατικών, Εμπορικών Βιοτεχνικών, Βιομηχανικών, Αυτοκινητιστών, Επιστημονικών Υπαλληλικών και λοιπών εργαζομένων πρέπει να συνεχίσουν τα μέλη των δια την εγγραφήν των δι' αριθμού μετοχών αναλόγου με τας δυνάμεις των. Δι' αυτού του τρόπου δύναται να συγκεντρωθή ταχύτατα ένα κεφάλαιον 30-50.000.000 παρ' εκάστης Εταιρείας.

δ) Ούτω εκάστη Εταιρεία θα είναι δυνατόν ν' αποκτήση αμέσως εν εκ κατασκευής οχηματαγωγόν ασφαλές και πολυτελές, που θα λύση οριστικώς το πρόβλημα, επαναφέροντας το αίσθημα της ασφαλείας εις τους ταξιδεύοντας και αποκαθιστώντας το τουριστικόν ρεύμα και την εμπορευματικήν κίνησιν εις το φυσιολογικόν της επίπεδον.

ε) Δια την διατήρησιν του ευρυτάτου λαϊκού χαρακτήρος των Εταιριών να τεθούν

Η Κρήτη πρέπει να σηκώση το ανάστημά της με αυτοπεποίθησιν και να αντιμετωπίση ίδια με τις δικές της δυνάμεις, το θέμα της θαλασσίας επικοινωνίας που είναι θέμα ζωής γι' αυτήν.

διατάξεις περί ανωτάτου ποσοστού δυναμένου να αποκτηθή παρ' εκάστου μετοχών και περί συνθέσεων Συμβουλίου με εξασφάλισιν συμμετοχής όλων των κατηγοριών μετόχων.

στ) Η αγάπη εις την Κρήτην μας, η ανάγκη να λυθή το βασικόν πρόβλημα της με όρους πλήρους ασφαλείας και ευπρεπείας, η οφειλομένη αξιοπρεπής απάντησις εις εκείνους που πλούτισαν με τα χρήματα δια να μας πνίγουν και να μας θάβουν ας ενώση όλον τον Κρητικόν, λαόν εις μια καλήν Οικονομικήν Επιχείρησιν υψίστης Εθνικής Κοινωνικής και Κρητικής υποθέσεως που δεν θα ζημιώση κανέναν Κρητικόν αλλά θα ωφελήση όλους.

Δ' Προσκαλεί: Όλους τους εκπροσώπους των Οικονομικών Επιστημονικών και Επαγγελματικών Οργανώσεων των Νομών Χανίων και Ρεθύμνης εις Κοινήν Σύσκεψιν εις τόπον και χρόνον καθορισθησόμενον εντός των ημερών δια την ανταλλαγίν απόψεων και λήσιν οριστικών αποφάσεων προς έναρξιν συγκεντρώσεως των κεφαλαίων και Οργάνωσιν της Εταιρείας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

**Β' Αποσπάσματα από το βιβλίο του κ. Γιάννη Τζαμαριουδάκη
«ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΚ»**

Η Αφορμή: Το ναυάγιο του F/B «ΗΡΑΚΛΕΙΟ» Οι πρώτες σκέψεις

Το τραγικό ναυάγιο του F/B «ΗΡΑΚΛΕΙΟ» τη νύκτα της 8ης προς 9η Δεκεμβρίου 1966 με τις εκατόμβες των θυμάτων βύθισε ολόκληρη την Κρήτη στη θλίψη, τον πόνο και το πένθος. Όχι όμως και στην απόγνωση. Τρεις, μόλις, ημέρες μετά, την 12.12.1966 και ώρα 11 το πρωί, μου τηλεφώνησε στο γραφείο μου ο φίλος Κων/νος Αρχοντάκης, Επιθεωρητής Συνεταιρισμών της Αγροτικής Τράπεζας και ζήτησε να με συναντήσει επειγόντως για να μου πει κάτι το πολύ σοβαρό.

Έπειτα από λίγο, πέρασε και με πήρε με το αυτοκίνητό του και πήγαμε και σταθμεύσαμε έξω από το χώρο του Τελωνείου στο λιμάνι των Χανίων. Εκεί, μέσα στο αυτοκίνητο, που είπε:

«Γιάννη, αυτό που συνέβη στον τόπο μας, με το ναυάγιο του F/B ΗΡΑΚΛΕΙΟ, είναι φοβερό. Όμως νομίζω ότι δεν πρέπει να αφήσουμε τον πόνο να μας κυριεύσει και απελπισμένοι και σαν μοιρολάτρες να σταυρώσουμε τα χέρια περιμένοντας και το επόμενο κτύπημα.

Ασφαλώς θα θυμάσαι τις συζητήσεις μας στο Σύνδεσμο Διπλωματούχων Οικονομικών Επιστημών (ΣΔΟΕ) και τις προσπάθειές μας για τη δημιουργία ντόπιας κεφαλαιαγοράς που θα αξιοποιούσε το μόχθο και τις οικονομίες του λαού μας για το δικό του το καλό. Νομίζω ότι η ευκαιρία είναι μοναδική. Όσο τραγική και να είναι η αιτία που την προκάλεσε και ποτέ δεν θα ευχόταν κανένας να δινόταν με αυτό τον τρόπο, όμως δεν παύει να είναι μια ευκαιρία.

Σκέφθηκα πως η ψυχολογία των συμπατριωτών μας σήμερα είναι τέτοια που με προθυμία θα δεχθούν να συμμετάσχουν στη σύσταση μιας εταιρίας για την αγορά και εκμετάλλευση ενός καινούργιου οχηματαγωγού - επιβατηγού πλοίου που θα εκτελεί τη γραμμή Σούδα - Πειραιά. Έτσι και η μεταφορά του κόσμου και των εμπορευμάτων θα γίνεται με καλύτερες συνθήκες και προπαντός με περισσότερη ασφάλεια και τα κέρδη από την εκμετάλλευση θα μένουν στον τόπο μας προς όφελος του λαού μας.

Όμως η ιδέα αυτή, για να βρει απήχηση στο ευρύ κοινό, πρέπει να προβληθεί από κάποιο φορέα με το ανάλογο κύρος και σοβαρότητα που να εμπνέει εμπιστοσύνη.

Νομίζω ότι ο Σύνδεσμός μας, που έχει καταξιωθεί στη συνείδηση του Χανιώτικου κοινού, συγκεντρώνει τα στοιχεία αυτά.

Σκέψου το και αν και συ βρίσκεις την ιδέα σωστή και αφού σταθμίσεις τις τεράστιες ευθύνες, τους κινδύνους, τους αγώνες και τη δουλειά που θα χρειασθεί να αναλάβουμε, αποφάσισε. Ως πρόεδρος του Συνδέσμου θα πρέπει να αναλάβεις, με την αμέριστη συμπαράστασή μου, να εισηγηθείς την ιδέα - πρόταση, να ενημερώσεις και να κινητοποιήσεις τα μέλη του Συνδέσμου αλλά και την προς τα έξω προβολή της ιδέας - πρότασης».

Δεν τον άφησα να προχωρήσει περισσότερο.

Αμέσως κατάλαβα ότι πράγματι δεν έπρεπε να αφήσουμε την τραγική εκείνη ευκαιρία να χαθεί. Αναρρίγησα!

Πράγματι η ιστορία διδάσκει πως ποτέ οι Κρητικοί δεν υπήρξαν μοιρολάτρες και δεν άφησαν να τους κυριεύσει ο πόνος μετά από κάθε συμφορά. Η συμφορά δεν τους αποθάρρυνε, αλλά χαλύβδωνε τη θέληση και το χαρακτήρα τους. Τους πεισμάτωνε. Αντιδρούσαν ψύχραιμα και αγωνιζόντουσαν για το ξεπέρασμά της και το ξανακτίσιμο πάνω στα ερείπια και τα θύματά της.

Η ΚΡΙΣΙΜΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

Όπως από φυσικού μου είμαι τολμηρός και αποφασιστικός, πήρα αμέσως την απόφασή μου και είπα το μεγάλο ΝΑΙ.

Τον συγχάρηκα για τη σκέψη του και του είπα ότι συμφωνώ απόλυτα με τη ιδέα και είμαι πρόθυμος να αναλάβω το βάρος των ευθυνών και της δουλειάς για την προβολή και την υλοποίησή της. Του λέω: Κώστα μου, ο αγώνας αρχίζει από αυτή τη στιγμή. Εγώ προσωπικά θα σταματήσω τα μαθήματα και θα κλείσω το φροντιστήριο που έχω, για ένα χρόνο, για να μπορέσω να ασχοληθώ με την υπόθεση.

Τότε βγάζει και μου δείχνει μια Διακήρυξη - Πρόσκληση προς όλους τους εκπροσώπους των Οικονομικών, επιστημονικών και Επαγγελματικών Οργανώσεων των Νομών Χανίων και Ρεθύμνης που είχε ήδη συντάξει. Τη διάβασα, ήταν πολύ καλή.

Αφού την προσαρμόσαμε ώστε να παρουσιάζεται ως απόφαση του ΣΔΟΕ και κάναμε ελάχιστες συμπληρώσεις, πήγαμε εκεί κοντά στα Γραφεία της Κεντρικής Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών Ν. Χανίων και βρήκαμε το φίλο μας και μέλος του Συνδέσμου, Προϊστάμενο του Λογιστηρίου της Ενώσεως, Μάρκο Βασιλαντωνάκη. Του είπαμε την ιδέα - πρόταση και την απόφαση που πήραμε. Του διαβάσαμε την διακήρυξη - πρόσκληση και του ζητήσαμε να μας τη δακτυλογραφήσει μια δακτυλογράφος και να μας την βγάλει στον πολύγραφο.

Αμέσως επικρότησε την απόφασή μας και ανέλαβε το βράδυ να μας παραδώσει τα πολυγραφημένα αντίγραφα έτοιμα σε αρκετό αριθμό. (Ας σημειωθεί ότι το γραφείο

"Σκέφθηκα πως η Ψυχολογία των συμπατριωτών μας σήμερα είναι τέτοια που με προθυμία θα δεχθούν να συμμετάσχουν στη σύσταση μιας εταιρίας για την αγορά και εκμετάλλευση ενός καινούργιου οχηματαγωγού - επιβατηγού πλοίου που θα εκτελεί τη γραμμή Σούδα - Πειραιά".

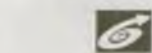
αυτό με δακτυλογράφο την Μακετάκη Ρίτα, πρόθυμα εξυπηρέτησε στη δακτυλογράφηση πολλών κειμένων της Επιτροπής Ίδρυσης).

Μόλις γύρισα στο γραφείο μου επικοινωνήσα αμέσως τηλεφωνικώς με τα μέλη του Δ.Σ. του ΣΔΟΕ, τα ενημέρωσα για τη σκέψη του Κ. Αρχοντάκη και την απόφαση που πήραμε και ζήτησα να συνεδριάσουμε το δυνατό συντομότερο.

Γ' Ο Τύπος των Αθηνών υποδέχθηκε με ευμενή σχόλια την προσπάθεια ίδρυσης Ανώνυμη Ναυτιλιακή Εταιρεία Λαϊκής Βάσης.

Το παρακάτω δημοσίευμα της εφημερίδας το ΒΗΜΑ της 2.2.1967 με τον τίτλο ΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑ, του κ. Εμμ. Κ. Ρουκουνάκη είναι χαρακτηριστικό:

Τότε βγάζει και μου δείχνει μια Διακήρυξη - Πρόσκληση προς όλους τους εκπροσώπους των Οικονομικών, επιστημονικών και Επαγγελματικών Οργανώσεων των Νομών Χανίων και Ρεθύμνης που είχε ήδη συντάξει. Τη διάβασα, ήταν πολύ καλή.

«Είναι από πολλών απόψεων εξαιρετικώς ενδιαφέρον το επιχειρούμενον αυτήν την στιγμήν πείραμα εις την Μεγαλόνησον Κρήτην. Όχι μόνον διότι το αντικείμενον του πειράματος αυτό καθ' εαυτό έχει καιρίαν σημασίαν δια την νήσον, αλλά και διότι από την έκβασίν του ενδέχεται να διανοιγούν νέοι δρόμοι εις την αντιμετώπισιν του προβλήματος της περιφερειακής αναπτύξεως της χώρας και ειδικώτερον της χρηματοδοτήσεώς των.

Πρόκειται δια την πρωτοβουλίαν η οποία εξεδηλώθη εσχάτως και ευρίσκεται ήδη εν εξελίξει προς μίαν τολμηράν επίλυσιν του θέματος της αρτίας και ασφαλούς συνδέσεως της νήσου με την ηπειρωτικήν Ελλάδα, αλλά και με τα καταναλωτικά κέντρα της Δ. Ευρώπης.

Το ιστορικόν της αναληφθείσης πρωτοβουλίας και η αφετηρία της είναι κατά βάσιν γνωστά: Η πρόσφατος πολύνεκρος τραγωδία της Φαλκονέρας έφερεν εις την επιφάνειαν βασικάς αδυναμίας και ελλείψεις του όλου μηχανισμού της δια θαλάσσης επικοινωνίας της νήσου με τον υπόλοιπον κόσμον. Και έθεσεν επί τάπητος με ιδιαίτεραν οξύτητα, τροφοδοτουμένην και από την συναισθηματικήν έκρηξιν που προεκάλεσεν εις την ψυχήν του κρητικού λαού το πολύνεκρον ναυάγιον, το πρόβλημα της αναδιοργανώσεως εξ υπαρχής του όλου συστήματος και των φορέων της επικοινωνίας.

Κεντρικόν σύνθημα της προκληθείσης αντιδράσεως και της συνακολούθου πρωτοβουλίας ήτο: Να αποκτήση η Κρήτη ιδιόκτητα οχηματαγωγά, νεότευκτα και συγχρονισμένα, τα οποία

να πληρούν τας προϋποθέσεις ανέτου, αξιοπρεπούς και ασφαλούς διακινήσεως των ταξιδευόντων, καθώς επίσης και των διακινουμένων γεωργικών – ευπαθών κατά το πλείστον – γεωργικών προϊόντων. Προς τον σκοπόν αυτόν απεφασίσθη η συγκρότησις δύο Ναυτικών Εταιρειών, μιας εις Χανιά και ετέρας εις Ηράκλειον, δια την εξυπηρέτησιν, προφανώς, των αναγκών των Νομών Χανίων και Ρεθύμνου υπό της πρώτης και Ηρακλείου και Λασηθίου υπό της δευτέρας. Βασικός προσανατολισμός αμφοτέρων, η ευρυτέρα δυνατή συμμετοχή του Κρητικού πληθυσμού εις το μετοχικόν κεφάλαιον των δύο Εταιρειών, και περαιτέρω εις την σύστασίν των και τα κέρδη των. Εκ παραλλήλου και εν συνδυασμώ

προς το γεγονός ότι εις το μετοχικόν κεφάλαιον πρόκειται να συμμετάσχουν εις σημαντικά ποσοστά αι οργανώσεις της Αυτοδιοικήσεως και των συνεταρισμένων αγροτών, θα ληφθούν μέτρα ώστε να αποφευχθή η αλλοίωσις του χαρακτήρος και της συγκροτήσεως των εν λόγω Εταιρειών, αποφευγομένης της υπαγωγής των δια του μηχανισμού της πλειοψηφίας, υπό τον έλεγχον μεμονωμένων ιδιωτών ή και ομάδων ιδιωτικών συμφερόντων.

Πέραν της συμβολής των συγκροτούμενων Εταιρειών δια την λύσιν του ακτοπλοϊκού προβλήματος της νήσου, δύο βασικά χαρακτηριστικά της λύσεως αυτής αξίζει να υπογραμμισθούν και να χαιρετισθούν: **Πρώτον**, ότι μέσω αυτών είναι όντως λίαν πιθανόν, ότι θα κινητοποιηθή και θα γονιμοποιηθή δια το κοινόν συμφέρον η αδρανούσα τοπική αποταμίευσις, ιδία των μικρών αποταμιευτών, διανοιγομένου ούτω του δρόμου προς δημιουργίαν τοπικής κεφαλαιαγοράς. Και **δεύτερον**, ότι δι' αυτών εισάγεται ουσιαστικώς ο θεσμός της λαϊκής μετοχής ως κίνητρον αποταμιεύσεως και παραγωγικής επενδύσεως. Η βασίμως ελπιζομένη επιτυχία της αναλαμβανομένης πρωτοβουλίας πιθανώς θα παράσχη την κλείδα δια την ταχύτεραν, ορθολογικωτέραν και αποδοτικωτέραν εκτέλεσιν και αξιοποίησιν τοπικών προγραμμάτων αναπτύξεως, ιδία εις τον τομέα του τουρισμού, αλλ' επίσης και εις άλλους τομείς δραστηριότητος. Θεμελιώδης προϋπόθεσις της επιτυχούς εκβάσεώς της είναι η εξ υπαρχής ορθή και ρεαλιστική τοποθέτησις του πρώτου πειράματος. Και εντός των πλαισίων αυτών ίσως θα ήτο αναγκαίον να εξετασθή από τούδε, μήπως θα ήτο προτιμωτέρα η ενοποίησης των δύο μονάδων εις ένα ενιαίον φορέα. Υπέρ της απόψεως αυτής συνηγορούν, κατ' αρχήν τουλάχιστον, όχι μόνον η εμπειρία του συγκρητισμού αλλά και καθαρώς οικονομικά κριτήρια».

Η εξέλιξη, βέβαια έδειξε, ότι η Συνεταιριστική Ιδέα πολύτιμη στο πρώτο στάδιο, δεν άντεξε στην μεγάλη ανάπτυξη των εταιρειών, γιατί οι πολύ μεγάλες επενδύσεις, σε μεγάλο αριθμό πλοίων άνω των 10, πολύ υψηλού κόστους, δεκάδων δισεκατομμυρίων, έκαστο, δεν μπόρεσε να καλυφθούν από τους αρχικούς τοπικούς μετόχους (Συνεταίρους) με συνέπεια οι εταιρείες να προσφύγουν στο Χρηματιστήριο, οι κανόνες και αρχές του οποίου δεν συγχωρούσαν τους καταστατικούς περιορισμούς που έδιδαν τον Συνεταιριστικό χαρακτήρα.

Θα δώσουμε μία όψη των συνεπειών:

Στην ANEK, με το αρχικό καταστατικό της, δεν επέτρεπε σε μέτοχο ν' αποκτήσει δύναμη ψήφων άνω του 0,67% (ούτε καν μονάδα). Μετά την λόγω χρηματιστηρίου, τροποποίηση είναι χωρίς όριο το ποσοστό ψήφων στη Συνέλευση που μπορεί ν' αποκτήσει είτε με απόκτηση μετοχών ή με απόσπαση εξουσιοδοτήσεων άλλων μετοχών. Τον συναισθηματισμό διαδέχθηκε ο ακράτητος επεκτατισμός ορισμένων μετόχων, για κυριαρχία.

K.Σ.Α.

(*) Ο Κων/νος Στυλ Αρχοντάκης γεννήθηκε το 1916 στα Καμισιανά Κισάμω Χανίων από γονείς Αγρότες. Είναι πτυχιούχος της Α.Σ.Ο.Ε.Ε., της Νομικής του Παν/μίου Αθηνών και της Συνεταιριστικής Σχολής, που λειτούργησε στην Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών. Προσλήφθηκε στην Α.Τ.Ε., το 1939 και το 1940 στρατεύθηκε και έλαβε μέρος στο Αλβανικό μέτωπο. Μετά τη λήξη του πολέμου επανήλθε στην ΑΤΕ, την οποίαν υπηρέτησε 40 ολόκληρα χρόνια διαδοχικά: ως Αναπληρωτής Δι/ντής Συμβ/σμών, διανομαρχιακός Δι/ντής Κρήτης, διανομαρχιακός Δι/ντής Πελοποννήσου και Δυτικής Στερεάς, Δι/ντής Υπ/τος ΑΤΕ Πατρών, προϊστάμενος Υπηρεσίας Προμηθειών Γεωργικών Εφοδίων ΑΤΕ και Δι/ντής της Δί/νσης Μελετών και προγραμματισμού. Υπήρξε ο πρώτος πρόεδρος του Συνδέσμου Διπλωματούχων Οικονομικών Επιστημόνων Χανίων και ως μέλος του το 1966 με αφορμή τη βύθιση του F/B «Ηράκλειο» στη Φαλκονέρα ενεπνεύσθη και έριξε την ιδέα ίδρυσης της ANEK της οποίας υπήρξε μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου μέχρι και το 1998. Υπήρξε επίσης μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου της Ε.Α.Σ. Κολυμβαρίου και μέλος της Ένωσης Εφοπλιστών Ακτοπλοίας από την οποίαν ετιμήθη το Νοέμβριο του 1997 για το ρόλο του στις Λαϊκές Ναυτιλιακές Εταιρείες.

Η εγγύηση της επιτυχημένης
Συνεταιριστικής Ασφάλισης

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

προσφέρει τη σιγουριά της ολοκληρωμένης κάλυψης
σε όλους τους κλάδους και εξασφαλίζει:

- τη γρήγορη και πρόθυμη εξυπηρέτηση
- την αντικειμενική και δίκαιη αποζημίωση
- τον σεβασμό και την πλήρη κατανόηση προς τους ασφαλισμένους

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

- Από το 1978, η πρώτη και η μόνη αμιγής Συνεταιριστική Ασφαλιστική Εταιρία στην Ελλάδα, με αποκλειστικούς μετόχους Ελληνικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις και τις κορυφαίες Συνεταιριστικές Ασφαλιστικές Οργανώσεις της Ευρώπης - UNIROL, MACIF, P&V, EURESΑ.
- Η φερεγγυότητα και αξιοπιστία της εταιρίας μαζί με τον κοινωνικό και ανθρωποκεντρικό της χαρακτήρα εγγυώνται την διασφάλιση των συμφερόντων των ασφαλισμένων της.
- Η οικονομική της ευρωστία με κεφάλαια και αποθεματικά 1,8 δις δρχ.
- Αντασφαλιστική κάλυψη από τα μεγαλύτερα διεθνή συνεταιριστικά και ιδιωτικά αντασφαλιστικά συγκροτήματα.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

ΣΥΓΓΡΟΥ 367, 175 64 Π. ΦΑΛΗΡΟ

ΤΗΛ.: (01) 94.91.280-99 - FAX: (01) 94.03.148

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

ΤΣΙΜΙΣΚΗ 17, 546 24 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΗΛ.: (031) 268.553, 268.503 - FAX: (031) 268.958

Πρακτορεία και γραφεία σ' όλη την Ελλάδα και στις Ενώσεις των
Γεωργικών Συνεταιρισμών

Το Ευρώ στη ζωή μας

Από την 1η Ιανουαρίου του 2002, το Ευρώ μπαίνει στο πορτοφόλι μας και στο πορτοφόλι των τριακοσίων εκατομμυρίων ευρωπαίων πολιτών, των δώδεκα χωρών που αποτελούν και τα κράτη - μέλη της Ζώνης Ευρώ.

Η Ελλάδα μαζί με την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, την Ισπανία, την Ιταλία, το Λουξεμβούργο, την Ολλανδία, την Πορτογαλία και τη Φινλανδία, είναι οι δώδεκα χώρες που έχουν ήδη υιοθετήσει το νέο νόμισμα.

Το Ευρώ είναι το σύμβολο της κοινής μας προσπάθειας για πρόοδο, ευημερία και άνοδο του βιοτικού μας επιπέδου.

Τώρα, όλοι μας βρισκόμαστε μπροστά σε μία πρόκληση: την εισαγωγή των χαρτονομισμάτων και κερμάτων Ευρώ στις καθημερινές μας συναλλαγές. Το πιο σημαντικό βήμα στη διαδικασία μετάβασης στο ενιαίο νόμισμα.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΘΥΜΟΜΑΣΤΕ

1η Ιανουαρίου 2001 – 31
Δεκεμβρίου 2001

Μεταβατική περίοδος – Προετοιμαζόμαστε για το Ευρώ

- Η δραχμή κλειδώθηκε οριστικά και αμετάκλητα με το Ευρώ με την ισοτιμία

1 Ευρώ = 340,750 δραχμές

- Από την 1η Ιανουαρίου 2001 το Ευρώ είναι το επίσημο νόμισμα της Ελλάδας και η δραχμή υποδιαίρεσή του.

- Είναι υποχρεωτική η διπλή αναγραφή τιμών σε αποδείξεις λιανικής, αντίγραφα λογαριασμών, μισθούς, συντάξεις, κουπόνια αγорών και εκπτώσεων, προσφορές και κάθε είδους διαφήμιση στην οποία αναφέρονται τιμές προϊόντων ή υπηρεσιών.

- Στα ταμεία των καταστημάτων υπάρχει σε εμφανή θέση η τιμή μετατροπής καθώς επίσης και ο πίνακας με τις αντιστοιχίες της δραχμής σε ευρώ και αντίστροφα.

- Στα μέσα Δεκεμβρίου θα διατεθούν στο κοινό «συσκευασίες εκκίνησης» που περιέχουν κέρματα Ευρώ, έτσι ώστε να αρχίσουμε να εξοικειωνόμαστε με τις αξίες του νέου νομίσματος.

- Μπορούμε να μετατρέψουμε σε Ευρώ τους τραπεζικούς μας λογαριασμούς, τα

ασφαλιστήρια συμβόλαια, τις συμβάσεις δανείων ή να συνάψουμε νέες συμβάσεις σε Ευρώ.

- Μπορούμε να διενεργούμε συναλλαγές σε Ευρώ στη χώρα μας και στις υπόλοιπες χώρες της Ζώνης Ευρώ (π.χ. να πληρώνουμε συνδρομές ή να στέλνουμε εμβάσματα).

1η Ιανουαρίου 2002 – 28
Φεβρουαρίου 2002

Τελική φάση – Παράλληλη Κυκλοφορία

- Την 1.1.2002, το Ευρώ κυκλοφορεί σε φυσική μορφή, ταυτόχρονα στις 12 χώρες - μέλη της Ζώνης Ευρώ και αρχίζει η απόσυρση της δραχμής.

- Τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα δραχμών εξακολουθούν να διατηρούν την ιδιότητα του νόμιμου χρήματος.

- Στόχος της πολιτείας είναι από 1.1.2002, οι συναλλαγές να γίνονται με Ευρώ και έως το τέλος του πρώτου δεκαπενθήμερου του Ιανουαρίου 2002, να έχει αποσυρθεί ο κύριος όγκος χαρτονομισμάτων και κερμάτων δραχμών.

- Οι πληρωμές μισθών, αμοιβών, συντάξεων κ.λπ. πραγματοποιούνται σε Ευρώ.

- Την 1.1.2002, όλοι οι λογαριασμοί τραπεζών μετατρέπονται υποχρεωτικά σε Ευρώ.

- Οι Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATM) από την 1.1.2002 δίνουν μόνο χαρτονομίσματα Ευρώ.

- Οι εμπορικές τράπεζες διαθέτουν στα ταμεία τους μόνο Ευρώ και ανταλλάσσουν δραχμές με Ευρώ, χωρίς καμία επιβάρυνση για τον πελάτη.

- Οι επιταγές που εκδίδονται από την 1.1.2002 και μετά πρέπει να είναι μόνο σε Ευρώ, αλλιώς δεν ισχύουν.

- Η διπλή αναγραφή τιμών σε προϊόντα και υπηρεσίες συνεχίζεται μέχρι 28.2.2002.

- Οι επιχειρήσεις παροτρύνονται να μας δίνουν ρέστα σε Ευρώ.

- Οι φορολογικές δηλώσεις που θα υποβληθούν το 2002 και θα αφορούν τα εισοδή-

ματα του 2001, θα είναι υποχρεωτικά σε Ευρώ.

1η Μαρτίου 2002

Μόνο Ευρώ

• Η δραχμή παύει να αποτελεί νόμιμο χρήμα και αντικαθίσταται από το Ευρώ.

• Όλες οι συναλλαγές γίνονται μόνο σε Ευρώ.

• Η Τράπεζα της Ελλάδος και τα υποκαταστήματά της, ανταλλάσσουν χαρτονομίσματα δραχμών με Ευρώ έως 1.3.2012.

• Η Τράπεζα της Ελλάδος και όλες οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (ΔΟΥ) ανταλλάσσουν κέρματα δραχμών έως 1.3.2004.

ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Το Ευρώ συνεπάγεται σημαντικά οφέλη για τους πολίτες.

• Τα εισοδήματα και οι αποταμιεύσεις μας δεν κινδυνεύουν από τις αρνητικές επιδράσεις του πληθωρισμού.

• Τα επιτόκια δανεισμού θα κυμανθούν σε χαμηλά επίπεδα, δίνοντας μας τη δυνατότητα απόκτησης φθηνότερων στεγαστικών ή και καταναλωτικών δανείων.

• Τα χαμηλά επιτόκια και τα υγιή δημόσια οικονομικά δημιουργούν θετικό περιβάλλον για την αύξηση των επενδύσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

• Για τα ταξίδια μας, τις σπουδές και κάθε είδους συναλλαγή με χώρες-μέλη της Ζώνης Ευρώ, δεν χρειάζεται να αγοράζουμε συναλλάγμα.

• Οι διασυνοριακές πληρωμές, εντός της Ζώνης Ευρώ, γίνονται ταχύτερα και με μεγαλύτερη ασφάλεια.

• Υπάρχει διαφάνεια τιμών στα προϊόντα και τις υπηρεσίες. Με το Ευρώ η σύγκριση τιμών είναι εύκολη.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

• Από την 1η Ιανουαρίου του 2002, όλοι και όλες θα αγοράζουμε, θα πληρώνουμε και θα πληρωνόμαστε σε Ευρώ, όπως ακριβώς κάναμε και με τις δραχμές.

• Πρακτικά, στις συναλλαγές μας το μόνο που αλλάζει είναι το νόμισμα. Αυτό σημαίνει ότι οι οικονομικές μας δεσοληψίες θα εκφράζονται σε Ευρώ αντί σε δραχμές, αλλά ουσια-

στικά η αξία των χρημάτων, που θα έχουμε στα χέρια μας, θα αντιστοιχεί στα ίδια αγαθά και υπηρεσίες που αγοράζαμε πριν. Επομένως η μόνη αλλαγή που θα πρέπει να συνηθίσουμε, είναι ότι οι μισθοί, οι συντάξεις, οι μετοχές, τα δάνεια, οι αποταμιεύσεις, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, οι συμβάσεις και γενικότερα όλα τα χρηματικά μεγέθη θα εκφράζονται σε Ευρώ.

Ευρωπαρτηρητήριο

Είναι ένας νέος θεσμός που λειτουργεί στις κατά τόπους Νομαρχίες με στόχο:

• την παρακολούθηση της εισαγωγής του Ευρώ,

• τη διασφάλιση της νομιμότητας των συναλλαγών,

• τη διαφάνεια των πρακτικών των επαγγελματιών.

Ευρω-λογότυπος

Ο Ευρω-λογότυπος αποβλέπει στην ενθάρρυνση μιας σχετικής εμπιστοσύνης μεταξύ επαγγελματιών και καταναλωτών.

Πρόκειται για το ειδικό σήμα, που απεικονίζεται εδώ, το οποίο και χορηγείται στις επιχειρήσεις που αποδέχονται την τήρηση των σχετικών όρων.

Ο Ευρω - λογότυπος τοποθετείται στην είσοδο των καταστημάτων και οι επιχειρήσεις που τον αποκτούν δεσμεύονται:

* να τηρούν τους κανόνες μετατροπής και στρογγυλοποίησης,

* να μην επιβαρύνουν τους καταναλωτές που συναλλάσσονται με Ευρώ,

• να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με το Ευρώ.

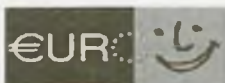
* να έχουν διπλή αναγραφή τιμών μέχρι τις 28.2.2002,

* να δίνουν τη δυνατότητα πληρωμής σε Ευρώ,

* να ενημερώνουν το προσωπικό τους για το Ευρώ.

ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ - ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

• Το Ευρώ υποδιαιρείται σε 100 λεπτά ή cents.

Παραδείγματα μετατροπής

• Για να μετατρέψουμε ένα ποσό από **δραχμές σε Ευρώ** το **διαιρούμε** με την κλειδωμένη ισοτιμία Ευρώ - δραχμής 1 Ευρώ = 340,750 δραχμές.

Παράδειγμα: 500 δρχ.: $340,750 + 1,46735$ Ευρώ

• Για να μετατρέψουμε ένα ποσό από **Ευρώ σε δραχμές** το **πολλαπλασιάζουμε** με την κλειδωμένη ισοτιμία δραχμής - Ευρώ.

Παράδειγμα: 15 Ευρώ \times 340,750 = 5.111 δρχ.

• Η **τιμή μετατροπής (340,750) δεν στρογγυλοποιείται**.

• Είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουμε ότι οι μετατροπές πρέπει να γίνονται για κάθε ποσό ξεχωριστά και δεν πρέπει να υπολογίζονται αναλογικά. Δηλαδή, **δεν πρέπει να θεωρούμε πως** 500 δραχμές 1,47 Ευρώ, άρα 1.000 δραχμές $1,47 \times 2 = 2,94$ Ευρώ. Το ακριβές ποσόν είναι 1.000 δραχμές = 2,93 Ευρώ. Γιατί για μεγάλα ποσά η διαφορά είναι σημαντική.

Παραδείγματα στρογγυλοποίησης

• Όταν μετατρέπουμε δραχμές σε Ευρώ, από το ηγλικό που προκύπτει από την διαίρεση, κρατάμε μόνο τα δύο δεκαδικά, δηλαδή στρογγυλοποιούμε.

• Αν το **τρίτο δεκαδικό είναι ίσο ή μεγαλύτερο** από το 5, στρογγυλοποιούμε προς τα πάνω, δηλαδή το **δεύτερο δεκαδικό αυξάνει κατά μία μονάδα**:

Παράδειγμα: 500 δραχμές: $340,750 = 1,46[7] 35$ – άρα **1,47 Ευρώ**

• Αν το τρίτο δεκαδικό είναι **μικρότερο του 5**, στρογγυλοποιούμε προς τα κάτω, δηλαδή το **δεύτερο δεκαδικό παραμένει ίδιο**.

Παράδειγμα: 5.000 δραχμές: $340,750 = 14,67[3]51$ – άρα **14,67 Ευρώ**

ΧΑΡΤΟΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΕΡΜΑΤΑ ΕΥΡΩ

Το σύμβολο του Ευρώ είναι το ελληνικό γράμμα έψιλον, με δύο παράλληλες γραμμές € . Το έψιλον παραπέμπει στο πρώτο γράμμα της λέξης «Ευρώ» και οι δύο παράλληλες

γραμμές υποδηλώνουν τη σταθερότητα του Ευρώ. Η επίσημη συντομογραφία του ενιαίου νομίσματος είναι «EUR».

Χαρτονομίσματα Ευρώ

• Υπάρχουν 7 χαρτονομίσματα Ευρώ αξίας: **5, 10, 20, 50, 100, 200 και 500 Ευρώ**.

• Τα χαρτονομίσματα είναι ίδια και για τις δώδεκα χώρες μέλη της Ζώνης Ευρώ.

• Σε κάθε χαρτονομίσματα η λέξη «Ευρώ» **αναγράφεται με τη λατινική και την ελληνική γραφή**, δηλαδή «EURO» και «ΕΥΡΩ».

Επιπλέον, τα χαρτονομίσματα αναγράφουν και τα αρχικά της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στις πέντε γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (BCE, ECB, EZB, EKT, EKP).

• Τα χαρτονομίσματα έχουν διαφορετικό μέγεθος και χρώμα για κάθε αξία και απεικονίζουν αρχιτεκτονικούς ρυθμούς επτά διαφορετικών περιόδων της ιστορίας του ευρωπαϊκού πολιτισμού.

• Είναι αναγνωρίσιμα από τυφλούς και άτομα με μειωμένη όραση.

• Η γνησιότητά τους επαληθεύεται από μηχανές που δέχονται χαρτονομίσματα.

Κέρματα Ευρώ

• Υπάρχουν οκτώ κέρματα Ευρώ αξίας: **1, 2, 5, 10, 20 και 50 λεπτών, 1 και 2 Ευρώ**.

• Τα κέρματα Ευρώ έχουν τη μία όψη κοινή για όλες τις χώρες της Ζώνης Ευρώ και μία εθνική όψη που είναι διαφορετική για κάθε χώρα.

• Τα σχέδια της ενιαίας όψης των κερμάτων συμβολίζουν την ενότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

• Στην εθνική όψη υπάρχουν παραστάσεις που σχετίζονται με την ταυτότητα της κάθε χώρας - μελους.

• Τα κέρματα θα χρησιμοποιούνται σε όλες τις χώρες της Ζώνης Ευρώ, ανεξάρτητα από την εθνική τους όψη.

Σημ. Σ.Π.: Στη σελίδα 173 του τεύχους 63, όπου η στήλη για την Ε.Ε., διαβάζετε ημερομηνία προσχώρησης της Ελλάδος την 28-5-1979 και όχι 28-5-1999.

Πίνακας αντιστοιχιών

Το ευρώ και η δραχμή

Για τις μετατροπές ποσών χρησιμοποιείται η ισοτιμία (τιμή μετατροπής) 1 Ευρώ = 340,750 δραχμές.

ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΣΕΙΣ			
ΑΠΟ ΔΡΑΧΜΕΣ ΣΕ ΕΥΡΩ		ΑΠΟ ΕΥΡΩ ΣΕ ΔΡΑΧΜΕΣ	
ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ(€)	ΕΥΡΩ(€)	ΔΡΧ.
ΚΕΡΜΑΤΑ			
1	Δεν υφίσταται αντίστοιχο κέρμα σε Ευρώ	1 ΛΕΠΤΟ	3
2	1 ΛΕΠΤΟ	2 ΛΕΠΤΑ	7
5	1 ΛΕΠΤΟ	5 ΛΕΠΤΑ	17
10	3 ΛΕΠΤΑ	10 ΛΕΠΤΑ	34
20	6 ΛΕΠΤΑ	20 ΛΕΠΤΑ	68
50	15 ΛΕΠΤΑ	50 ΛΕΠΤΑ	170
100	29 ΛΕΠΤΑ	1€	341
500	1,47€	2€	682
ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΑ			
100	29 ΛΕΠΤΑ	5€	1.704
200	59 ΛΕΠΤΑ	10€	3.408
500	1,47€	20€	6.815
1.000	2,93€	50€	17.038
5.000	14,67€	100€	34.075
10.000	29,35€	200€	68.150
		500€	170.375

ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΣΕΙΣ			
ΑΠΟ ΔΡΑΧΜΕΣ ΣΕ ΕΥΡΩ		ΑΠΟ ΕΥΡΩ ΣΕ ΔΡΑΧΜΕΣ	
ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ(€)	ΕΥΡΩ(€)	ΔΡΧ.
100	0,29	1	341
200	0,59	2	682
300	0,88	3	1.022
400	1,17	4	1.363
500	1,47	5	1.704
600	1,76	6	2.045
700	2,05	7	2.385
800	2,35	8	2.726
900	2,64	9	3.067
1.000	2,93	10	3.408
2.000	5,87	11	3.748
3.000	8,80	12	4.089
4.000	11,74	13	4.430
5.000	14,67	14	4.771
6.000	17,61	15	5.111
7.000	20,54	16	5.452
8.000	23,48	17	5.793
9.000	26,41	18	6.134
10.000	29,35	19	6.474
		20	6.815

Οι μετατροπές και οι στρογγυλοποιήσεις γίνονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1103/97, όπως ισχύει.

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Το Περιοδικό μας προβάλλει το Συνεργατισμό και καταγράφει την πορεία του μέσα από την επιστήμη και την πρακτική. Η προβολή ωστόσο και οι καταγραφές του συνεργατισμού περνούν μέσα από το χρόνο και συναντούν άλλες καταγραφές που δεν ξεπερνιούνται απαραίτητες. Μια απ' αυτές που βρίσκεται στο χρόνο που καλύπτει αυτή η έκδοσή του, είναι η 28η Οκτωβρίου του 1940. Και δεν θα εξιστορήσουμε εδώ τα γεγονότα που είναι καταχωρημένα στις δέλτους της Ιστορίας μας. Τα διαβάσαμε σε άλλα έντυπα τον Οκτώβρη και τα αναπαραστήσαμε στο μυαλό μας από τις καθιερωμένες εκδηλώσεις. Εδώ θα γράψουμε για το εθνικό μας σύμβολο, τη σημαία μας που είναι πάντα μπροστά στα ιστορικά μας γεγονότα, όπως την είδαν κορυφαίοι του ιστορικού λόγου, για να τιμήσουμε τα γεγονότα της 28ης Οκτωβρίου του '40 και τα στιβαρά χέρια που την κρατούσαν τότε.

Η Σημαία

Πάντα κι όπου σ' αντικρίζω,
με λαχτάρα σταματώ
και περήφανα δακρύζω
ταπεινά σε χαιρετώ.

Δόξα θάνατη στολίζει
κάθε θεία σου πτυχή
και μαζί σου φτερουγίζει
της πατρίδας η ψυχή.

Όταν ξάφνου σε χαιδέει
τ' αγεράκι τ' αλαφρό,
μοιάζεις κύμα που σαλεύει
με χιονόλευκον αφρό.

Κι ο Σταυρός που λαμπυρίζει
στην ψηλή σου κορυφή
είν' ο φάρος που φωτίζει
μιαν ελπίδα μας κρυφή.

Σε θωρώ κι αναθαρρεύω
και τα χέρια μου χτυπώ,
σαν αγία σε λατρεύω,
σαν μητέρα σ' αγαπώ.

Κι απ' τα στήθη μου ανεβαίνει
μια χαρούμενη φωνή:
να 'σαι πάντα δοξασμένη,
ω Σημαία γαλανή!

I. Πολέμης

Στη Σημαία μας

Μέσα μας βαθιά για σένα
μια λαχτάρα πάντα ζή.
Σύμβολο είσαι της πατρίδας
και της λευτεριάς μαζί.

Γαλανόλευκη η θωριά σου,
και φαντάζεις μες στο νου
σαν το κύμα, σαν το γέλιο
του πελάου και τ' ουρανού.

Της τιμής και της ανδρείας
την αστείρευτη πηγή
του λευκού σταυρού σου η χάρη
δυναμώνει κι ευλογεί.

Στην Ελληνική Σημαία

Εσένα, που σε χαιδεψε της λευτεριάς η αύρα
περήφανα πρώτη φορά πάνω στην Αγία Λάρα,
Εσέ, που χέρι σε ύψωσε τρισάγιο και βροντήσαν
όχι φωνές, μη τουφεκιές, όταν σε χαιρετίσαν
οι τουφεκιές παλληκαριών, που εμπρός σου αντρειωμένα
γονάτισαν κι ορκίστηκαν να πέσουνε για σένα.
Εσένα, που σε κοιτάζαν μάνες, που στο 'να χέρι
βαστούσαν βυζανιάρικα και στο άλλο το μαχαίρι.
Εσέ, που όταν σ' αντίκρυσαν οι γέροι ξανανώσαν
και μ' άρματα τη μέση τους την κουρασμένη ζώσαν,
Εσέ, ποιά ανθρώπινη φωνή μπορεί να ιστορήσει
την ξακουσμένη δόξα σου και να την τραγουδήσει;
Εσύ δεν είσαι από πανισύλωριδα καμωμένη,
είσαι από αίμα και καπνούς και από φωτιά βγαλμένη.
Εσύ πετούσες σαν αιτός πάνω από ηρώων κεφάλια,
σελάγισες σε πέλαγα, σε κάμπους, σ' ακρογιαλία.
Πάνω από νίκες άμετρες το φλάμπουρο σου εστήθη
και πάντα δρόμο σ' άνοιγαν μες των εχθρών τα πλήθη,
τα χέρια που σ' εβάσταγαν, τ' αντρειωμένα χέρια,
για να σε μπήξουν σε κορυφές σ' απάτητα λημέρια,
για να σε ιδούν πολύ ψηλά, ψηλά απ' της γης το χώμα,
τόσο ψηλά που τ' ουρανού επήρες πια το χρώμα.

Γ. Σημηριώτης

Στέλιος Σπεράντζας

Η κατοικία σας

ΥΠΟ ΤΗΝ ΣΚΕΠΗ ΤΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ

Το σπίτι σας, μικρό ή μεγάλο, είναι η περιουσία σας, η βάση σας, το ορμητήριο σας. Όμως διάφοροι κίνδυνοι, όπως φωτιά, σεισμός, κλοπή, θεομηνίες, κ.ά. το απειλούν. Σήμερα, ο καλύτερος τρόπος για να το προστατέψετε, είναι το πολυασφαλιστήριο κατοικιών "ΝΕΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ" της ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ.

Το πρόγραμμα καλύπτει:

Ζημιές από φωτιά, κεραυνό, έκρηξη λέβητα κεντρικής θέρμανσης, βραχυκύκλωμα, θεομηνίες, διάρρηξη σωληνώσεων ύδρευσης, σεισμό.

Επίσης καλύπτεται:

- Η απώλεια περιεχομένου λόγω κλοπής.
- Η απώλεια ή η καταβολή ενοικίου σε περίπτωση που θεωρηθεί ακατοίκητη η κατοικία λόγω ζημιάς και μέχρι την αποκατάστασή της.
- Ο ασφαλισμένος και τα μέλη της οικογένειάς του από κάθε ατύχημα που θα συμβεί στην κατοικία του ή στο γύρω χώρο.
- Η αστική ευθύνη του ασφαλισμένου.

Νέα Κατοικία. Η πιο ολοκληρωμένη προστασία για το σπίτι σας.

Προστατέψτε τον εαυτό σας και την περιουσία σας, από κάθε πιθανό κίνδυνο, με το πολυασφαλιστήριο ΝΕΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ. Νιώστε μοναδική προστασία και σιγουριά, υπό την σκέπη της ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΟΜΙΛΩΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Πολυασφαλιστήριο κατοικιών με τη δύναμη της ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ

ΝΑΙ: Στη συνταξιοδότηση

Και των αιρετών Αγροτοσυνεταιριστικών Στελεχών
υποστηρίζει ο πρώην πρόεδρος και διευθυντής
της Ε.Α.Σ. Ρεθυμύνης κ. Σήφης Α. Μπικάκης

Προς την Ε.Φ.Σ. Αθήνα

Ρέθυμνο, 20-11-2001

Κύριε Σελλιανάκη,

Αφού πρώτα σε συγχαρώ για το πράγματι μοναδικό Αγροτοσυνεταιριστικό Περιοδικό που διευθύνεις, όπως αυτό άλλωστε το βεβαιώνει και ο Αγγλικό διακυβερνητικός οίκος (CABI) για τη διάδοση επιστημονικών γνώσεων σε παγκόσμιο επίπεδο, του οποίου σχετική επιστολή δημοσιεύεται στη σελίδα 180 του τεύχους 63, θα ήθελα να διατυπώσω τις απόψεις μου στο άρθρο σου για τη συνταξιοδότηση των αιρετών Αγροτοσυνεταιριστικών στελεχών, που καταχωρείται στη σελίδα 155 του ίδιου τεύχους (63).

Είχα την ευτυχία να υπηρετήσω το Αγροτοσυνεταιριστικό μας κίνημα, ως Υπηρεσιακό (Διευθυντή), αλλά και ως εκλεγμένο αιρετό (Πρόεδρος) όργανο, για 35 χρόνια και μπορώ νομίζω να έχω γνώμη πάνω σ' αυτό το θέμα, γι' αυτό θα ήθελα να προσθέσω και εγώ τα δικά μου επιχειρήματα, όπως ζητάς στην κατάληξη του άρθρου σου.

Διερωτώμαι πράγματι και εγώ; Πώς όταν συνταξιοδοτούνται τα εκλεγμένα Συνδικαλιστικά στελέχη, τα εκλεγμένα στελέχη της τοπικής αυτοδιοίκησης, ακόμη και οι εκλεγμένοι βουλευτές, γιατί να μην συνταξιοδοτούνται, εννοείται κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και τα εκλεγμένα στελέχη των Αγροτικών Συνεταιρισμών. Τα οποία — όπως πολύ εύστοχα επικαλούνται στην πρότασή τους οι 4 βουλευτές— ξεκίνησαν τον αγώνα με τη μπομποτά στο ταγάρι και πορευόμενοι, δίδασκαν για να στήσουν το τεράστιο Συνεταιριστικό κίνημα, με τις χιλιάδες των οργανώσεων και των εργαζόμενων.

Και δε θέλω να μείνω στο επιχείρημα ότι εδώ παραβιάζεται η αρχή, της ίσης μεταχείρισης. Η δική σου επιχειρηματολογία πάνω σε μια πρακτική που —όπως και εσύ— και εγώ βίωσα, ότι δηλαδή στους Συνεταιριστές που διοικούν ιδιότυπες επιχειρησιακές μονάδες σε ανταγωνιστικό περιβάλλον, με πολλαπλούς κινδύνους και αναμφισβήτητες ευθύνες στην προσπάθειά τους να εξασφαλίσουν έσοδα για να καλύψουν τις δαπάνες τους, από συναλλαγές που εξυπηρετούν τα μέλη τους, είτε αυτές αφορούν τη συγκέντρωση προϊόντων τους, είτε προμήθειες σ' αυτά, γεωργικών εφοδίων, βρίσκεται το «θετικό παραπάνισιο που δικαιολογεί τη συνταξιοδότηση των αιρετών αγροτικών στελεχών», όπως πολύ εύστοχα παρατηρείς.

Τέτοιους κινδύνους και τέτοιες ευθύνες, δεν έχουν ούτε οι Συνδικαλιστές, ούτε οι τοπικοί Αρχόντες, ούτε και οι Βουλευτές, που συνταξιοδοτούνται. Αυτοί διαχειρίζονται προγραμματισμένες εργασίες και υποθέσεις, τις δαπάνες των οποίων καλύπτουν προϋπολογισμοί που δεν σχηματίζονται από τη δική τους δραστηριότητα.

Πέρα λοιπόν και πάνω από την αρχή της ίσης μεταχείρισης με τις επικαλούμενες

περιπτώσεις, βρίσκεται το θέμα της συνταξιοδότησης των αιρετών αγροτικών στελεχών. Γιατί άλλωστε —όπως πολύ σωστά επισημαίνεις— από τις δραστηριότητες των αιρετών αγροτικών Στελεχών, καλύπτονται λειτουργικές δαπάνες μέσα στις οποίες είναι και εισφορές για συνταξιοδότηση εργαζομένων, πράγμα που δεν συμβαίνει στις τρεις περιπτώσεις με τις οποίες γίνεται η σύγκριση.

Και βέβαια —όπως και εσύ επισημαίνεις— η συνταξιοδότηση των αιρετών αγροτικών στελεχών, πρέπει να γίνει κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις όπως: η άσκηση χρηστής διαχείρισης, η πραγματοποίηση κερδών, η ύπαρξη κατώτερου αριθμού μελών και όγκου συναλλαγών, κατώτερου χρόνου υπηρεσίας κ.ά., θα είναι ασφαλέστερο κίνητρο, για αναβάθμιση της Διοικητικής λειτουργίας στις Α.Σ.Ο. για αποτελεσματικότερη διαχείρισή τους, για αύξηση των μελών τους και του όγκου των συναλλαγών τους και για συγχωνεύσεις.

Θέλω να ελπίζω ότι μ' αυτά και πολλά άλλα που θα μπορούσαν να συμπληρώσουν μια ολοκληρωμένη πρόταση, δικαιολογείται και πολλαπλά θα αποδειχθεί ωφέλιμη η συνταξιοδότηση των αιρετών αγροτικών στελεχών. Δεν ελπίζω ωστόσο ότι θα υπάρξει η βούληση για μια τέτοια εξέλιξη.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία

Σήφης Α. Μπικάκης

ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΚΑΙ ΜΗ ΜΕΜΨΙΜΟΙΡΕΙΤΕ

Η Ε.Φ.Σ. απαντά σε όσους επηρεάστηκαν από τα συγκυριακά συμπύματα τα τελευταία χρόνια στο Αγροτοσυνεταιριστό μας Κίνημα:

«Το Αγροτοσυνεταιριστικό μας κίνημα δεν είναι υπόθεση ξεπερασμένη. Έχει μέλλον. Η προσφορά του και το ηθικό του υπόβαθρο έχουν βαθιές ρίζες στη συνείδηση των Αγροτών. Έχει, σαν φορέας, αναπτυξιακές δυνατότητες στην προοπτική της νέας αναδιάρθρωσης της αγροτικής μας οικονομίας. Παρακολουθεί τις εξελίξεις και έχει οράματα για το μέλλον, με στόχο και σκοπό τη βελτίωση της θέσης των οικονομικά αδύνατων αγροτών.

Γι' αυτό και πάλι θα επουλώσει τις πληγές που του προκάλεσε ο άκρατος κομματισμός και θα ξαναβρεί την παλιά του δόξα.

Βοηθήστε το, λοιπόν, και μη μεμψιμοιρείτε»!

ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΟΗ : Το σημαντικότερο εργαλείο της Επιχείρησης - Οργάνωσης

Του κ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΧΑΡΙΤΟΥ,
Οικονομολόγου - Συνεταιριστή

Από τις τέσσερις λογιστικές καταστάσεις της ετήσιας οικονομικής έκθεσης μιας επιχειρήσεως δηλαδή τον ισολογισμό, τα αποτελέσματα χρήσεως, το προσάρτημα και την ταμειακή ροή, αν πρόκειται να επιλεγεί μία, θά πρέπει να επιλεγεί αυτή της πρόβλεψης της ταμειακής ροής, διότι :

- Για μια καινούργια ή αναπτυσσόμενη επιχείρηση, η παράλειψή της οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην αποτυχία.
- Για την υπάρχουσα επιχείρηση ή παράλειψή της σημαίνει στασιμότητα και δεν μπορεί με κανένα τρόπο να την οδηγήσει στην ανάπτυξη

Η πρόβλεψη δηλαδή της ταμειακής ροής είναι το σημαντικότερο εργαλείο της επιχείρησης διότι:

- α) Εντοπίζει τις ανάγκες χρηματοδότησης της επιχείρησης, και
- β) Ενημερώνει για το αν και πότε πρέπει η επιχείρηση,

- να αναζητήσει νέα ίδια κεφάλαια,
- να καταφύγει σε δανεισμό,
- να βελτιώσει τη λειτουργική της διαδικασία,
- να αναζητήσει συμβουλές ή και
- να πουλήσει στοιχεία του ενεργητικού.

Τα μετρητά, που είναι ρευστό στοιχείο του ενεργητικού, εισρέουν στην επιχείρηση, από περιορισμένο αριθμό πηγών ενώ εκρέουν μέσω ενός πολύ μεγάλου αριθμού εξόδων.

Αναμφισβήτητα είναι το αίμα της επιχείρησης, η οποία μπορεί να πληγωθεί και μάλιστα ανεπανόρθωτα, αν αποσπασθούν πολλά μετρητά τη λάθος στιγμή ή αν κάποια έξοδα που δεν είναι παραγωγικά να πληρώνονται μέχρι να της προκαλέσουν οικονομική αφαιμάξη. Σ' αυτή την περίπτωση η επιχείρηση χρειάζεται μετάγχιση που γίνεται ή με νέο κεφάλαιο ή με αύξηση του χρέους, με κάποιο άλλο τρόπο ή ακόμη και με συνδυασμό δύο ή περισσότερων από αυτούς.

Εδώ αποκαλύπτεται ο ρόλος των διοικήσεων και των διευθύνσεων (γενικών και οικονομικών) που δεν είναι άλλος από την προστασία της Ταμειακής ροής, την οποία έχουν υποχρέωση να διατηρούν με θετικό **πρόσημο** (εισρέουν περισσότερα μετρητά απ' όσα εκρέουν). Στην αντίθετη περίπτωση, αργά ή γρήγορα η αρνητική ροή θα σημάνει και το τέλος της επιχείρησης.

Βασική παράμετρος για την πρόβλεψη της ταμειακής ροής είναι ο χρόνος. Πρέπει δηλαδή να προσδιοριστεί **πρώτον** το χρονικό διάστημα που θα καλύψει η πρόβλεψη και **δεύτερον** οι χρονικές στιγμές της εισροής και της εκροής των μετρη-

η έλλειψη κερδών δεν απειλεί άμεσα την επιχείρηση, όσο η έλλειψη μετρητών για την πληρωμή των υποχρεώσεών της

τών. Είναι γνωστό άλλωστε ότι η Ταμειακή ροή έχει να κάνει μόνο με μετρητά και όχι με έξοδα μη ρευστής μορφής, όπως είναι οι αποσβέσεις και περιλαμβάνει τις αποπληρωμές των κεφαλαίων για δάνεια που συνήφθησαν στο παρελθόν και δεν εμφανίζονται ως έξοδα στη σχετική κατάσταση των εξόδων.

Η ταμειακή ροή δίνει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να γνωρίζει εκ των προτέρων πότε θα χρειαστεί περισσότερα μετρητά και φυσικά την προφυλάσσει από την αναγκαστική και βιαστική προσφυγή σε ασύμφορους δανεισμούς για να αντεπεξέλθει στις ανάγκες μετρητών.

Γνωστό είναι εξάλλου ότι η έλλειψη κερδών δεν απειλεί άμεσα την επιχείρηση, όσο η έλλειψη μετρητών για την πληρωμή των υποχρεώσεών της.

Αποδεικνύεται έτσι ότι η Ταμειακή ροή είναι το απαραίτητο για την επιχείρηση εργαλείο, το οποίο ενημερώνει για το κεφάλαιο που χρειάζεται η επιχείρηση, το χρόνο στον οποίο το χρειάζεται και τη διάρκεια για την οποίαν το χρειάζεται.

Όταν οι πωλήσεις δεν μεταφράζονται σε καθαρά κέρδη, όσο αυξάνονται οι πωλήσεις, τόσο θα αυξάνονται και τα προβλήματα.

Όταν η επιχείρηση γνωρίζει τα πιο πάνω στοιχεία, έχει βάσιμη πρόταση ισχυρής χρηματοδότησης την οποίαν εγγυάται ο τεκμηριωμένος προϋπολογισμός της ταμειακής της ροής.

Έτσι με γνώμονα την ταμειακή ροή, δύο από τα σημαντικότερα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού, **οι οφειλές και τα αποθέματα**, πρέπει να διαχειρίζονται σωστά, ώστε σε μικρό χρονικό διάστημα να μετατρέπονται σε μετρητά, άλλως είναι ενδεχόμενο να εξελιχθούν σε πηγή απώλειας μετρητών.

Σωστή διαχείριση των στοιχείων αυτών γίνεται αν η επιχείρηση γνωρίζει:

- α) Την ηλικία (χρονική διάρκεια ύπαρξης των οφειλών) των υπολοίπων και των αποθεμάτων.
- β) Την ταχύτητα κυκλοφορίας των οφειλών και των αποθεμάτων.
- γ) Την συγκέντρωση των οφειλών (πόσοι πελάτες αντιστοιχούν σε ποιο ποσό και τι προϊόντα καλύπτουν).
- δ) Την συγκέντρωση των αποθεμάτων ανά ομάδες προϊόντων.

Ακόμη πρέπει η επιχείρηση να έχει ξεκάθαρη πιστωτική και εισπρακτική πολιτική, διότι αυτές επηρεάζουν άμεσα το κεφάλαιο κίνησης και την ταμειακή ροή της.

Πολύ συχνά δυστυχώς γίνεται σύγχυση μεταξύ πωλήσεων και κερδών και οι επιχειρηματίες εν ονόματι της αύξησης των πωλήσεων, παρέχουν όλο και μεγαλύτερα περιθώρια πίστωσης. Ακολουθούν χαλαρές εισπρακτικές πολιτικές, παρέχοντες έτσι άτοκα δάνεια στους πελάτες τους.

Κανένας ωστόσο επιχειρηματίας και ιδιαίτερα μικρός, δεν είναι σε θέση να παρέχει άτοκα δάνεια στους πελάτες του και μάλιστα σε μεγαλύτερους απ' αυτούς. Οι επιχειρηματίες θα πρέπει να αναλύσουν τη συμπεριφορά των πελατών τους που καθυστερούν την εξόφληση των λογαριασμών τους. Αν δεν το κάνουν, ποτέ δεν θα μάθουν, τι είναι αυτό που κατατρώνει την ταμειακή τους ροή. Κι αυτό δε σημαί-

νει ότι δεν πρέπει να αυξάνονται οι επί πιστώσει πωλήσεις. Ο στόχος όμως πρέπει να είναι η κερδοφορία και η θετική ταμειακή ροή, όχι η αύξηση των πωλήσεων. Όταν οι πωλήσεις δεν μεταφράζονται σε καθαρά κέρδη, όσο αυξάνονται οι πωλήσεις, τόσο θα αυξάνονται και τα προβλήματα.

Συμπερασματικά θα λέγαμε ότι:

1. Ο έλεγχος της ταμειακής ροής είναι το δυνατότερο εργαλείο της επιχείρησης.
2. Η λεπτομερής έγκαιρη και ουσιαστική πληροφόρηση είναι ένα άλλο απαραίτητο εργαλείο της διοίκησης της επιχείρησης. Κι όταν δεν υπάρχει σαφής ακριβής και έγκαιρη χρηματο-οικονομική πληροφόρηση, η επιχείρηση χρειάζεται καινούργιο λογιστή, διευθυντή κ.λπ.
3. Η στρατηγική διαχείριση της Ταμειακής ροής εξαρτάται από τον επιχειρηματικό σχεδιασμό της επιχείρησης. Δηλαδή ποιοί είναι οι στόχοι, ποιοί είναι οι διαθέσιμοι πόροι, ποιές είναι οι χρηματο-οικονομικές ανάγκες, ποιές είναι οι ανάγκες για προσωπικό, ποιές είναι οι ανάγκες Marketing.

Όσα παραπάνω συνοπτικά αναφέρθηκαν αντανακλούν τους διάφορους τομείς της επιχείρησης και επειδή κάθε ένας απ' αυτούς επηρεάζει τους άλλους, δεν εξυπηρετεί σε τίποτα αν η διοίκηση της επιχείρησης δίνει όλη την προσοχή της σε έναν ή σε λίγους τομείς. Όλοι οι τομείς χρειάζονται την ίδια προσοχή. Που σημαίνει ότι η στρατηγική της Ταμειακής ροής πρέπει να είναι επέκταση του επιχειρηματικού σχεδιασμού γιατί ο έλεγχός της δεν αφορά μόνο την εισροή και εκροή χρημάτων από την επιχείρηση, αλλά και κάθε λειτουργία της.

Και επιτέλους, πρέπει οι διοικήσεις των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των Οργανώσεων των Α.Σ.Ο., να καταλάβουν ότι η δουλειά τους είναι να αποφασίζουν σωστά σύμφωνα με τις προτάσεις των ειδικών. Πρέπει να πιστέψουν ότι ο συνδυασμός της επιχειρηματικής επιτυχίας και χρήσης βοήθειας εξωτερικών συνεργατών που είναι αποδεδειγμένη και εφαρμόζεται σε όλα τα πλάτη και τα μήκη της γης, δεν μπορεί να αγνοηθεί. Δεν μπορούν να είναι οι ίδιοι και ειδικοί στη χρηματοδότηση και ειδικοί στο marketing και ειδικοί παντού.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ Ε.Φ.Σ.

Η Βιβλιοθήκη της Εταιρείας Φίλων του Συνεργατισμού (Ε.Φ.Σ.) είναι εμπλουτισμένη με σπάνια βιβλία Συνεταιριστών, της θεωρίας και της πρακτικής, που κατά καιρούς με την καθοδήγηση και το παράδειγμά τους πρόσφεραν πολύτιμες υπηρεσίες στο Συνεργατισμό.

Βιβλία του Θ. Τζωρτζάκη, του Δ. Καλιτσονάκη, του Α. Σίδηρη, του Αρ. Κλήμη, του Ν. Κολύμβα, του Κ. Παπαγεωργίου και άλλων καταξιωμένων στο Συνεργατισμό, βρίσκονται στη Βιβλιοθήκη και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου να ενημερωθεί για την ιστορική εξέλιξη, τις αρχές, τις δραστηριότητες, τα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη από τη σωστή λειτουργία του Συνεργατισμού.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν ν' απευθύνονται στον Γεν. Γραμματέα της Εταιρείας κ. Γιώργο Φραγκιαδουλάκη, στα τηλέφωνα 3226976 και 3814.782.

Προτιμάτε πάντα
τα ντόπια χοιρινά
με την μπλε σφραγίδα
κρεατοσκόπησης

Εγγυόμαστε
την **ασφάλεια** και την **ποιότητα**

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΚΩΝ
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΟΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΛΕΗΛΑΤΟΥΝΤΑΙ

Χάνεται ό,τι όμορφο κληρονομήσαμε στο χωνευτήρι αλλοτρίωσης των πάντων

Γράφει ο Γ.Β. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗΣ

Κάθε κοινωνία ανθρώπων, μικρή ή μεγάλη αδιάφορο, μαζί με το φυσικό της περιβάλλον, έχει τα ιδιαίτερα δικά της γνωρίσματα, γλωσσικά, εθιμικά, περιβαλλοντικά. Εκείνα που την ξεχωρίζουν. Και όπου είναι έντονα αυτά τα χαρακτηριστικά, λέμε για ανθρώπινες τοπικές νοοτροπίες, παραδοσιακά έθιμα και για φυσικά περιβαλλοντικά χαρίσματα.

Συνήθως προβάλλονται τα καλά χαρακτηριστικά γνωρίσματα και όλοι, ιδιαίτερα αυτοί που ζουν σ' αυτές τις κοινωνίες, όπως και εκείνοι που κατάγονται από αυτές, νιώθουν περήφανοι.

Σπάνια και πάντα χαμηλόφωνα γίνεται λόγος για τα κακά, ανθρώπινα και περιβαλλοντικά, μιάς περιοχής. Αλλά και τότε, για «παράδειγμα προς αποφυγήν», γίνεται λόγος. Άλλωστε, η οποιαδήποτε συζήτηση δεν αφαιρεί από εκεί που δεν υπάρχουν. Τις ελλείψεις τονίζει και αυτό βοηθά βελτιωτικά.

Τα θετικά χαρακτηριστικά, όπως αυτά γίνονται ευρύτερα αποδεκτά στις ανθρώπινες κοινωνίες και είναι καταγεγραμμένα από τα βάθη των αιώνων, συναθροιζόμενα αποτελούν το μεγάλο κομμάτι της εθνικής μας κληρονομιάς.

Αυτή η κληρονομιά, που διάσπαρτη όπως είναι στον ελληνικό χώρο, αλλού περισσότερο και αλλού λιγότερο πλούσια, μέρα με τη μέρα, μπροστά στα μάτια μας λεηλατείται, ιδιαίτερα στις τοπικές μικροκοινωνίες.

Αφημένη στην παραδοσιακή προστασία, χάνεται μαζί με τους θνητούς υπερασπιστές της. Χάνεται στο χωνευτήρι της αλλοτρίωσης των πάντων, με τη δική μας αδιαφορία.

Σε μεγαλύτερες και καλύτερα οργανωμένες ανθρώπινες κοινωνίες, προστατεύεται στα καλά φυλαγμένα μουσεία, όπως και με οργανωμένες παραδοσιακές εκδηλώσεις, όπου φρεσκάρεται αυτή η κληρονομιά και επιβεβαιώνεται η αυθεντική της ύπαρξη.

Αντίθετα, στις επαρχιακές μικροκοινωνίες, με χαρακτηριστικές τοπικές διαλέκτους, τοπικά έθιμα, συνήθειες και νοοτροπίες που κουβαλούν, όσοι ζουν σ' αυτές ή κατάγονται απ' αυτές, τα πάντα λεηλατούνται και στη θέση τους μπαίνουν τα αλλοπρόσαλλα και ακατανόητα της γλώσσας και της συμπεριφοράς των σημερινών «προτύπων».

Αυτών που εφιαλτικό είναι, ακόμη και να σκεφθεί κανείς, ότι στην ανθρώπινη πορεία θα υπάρξουν θεματοφύλακες, για να διατηρηθούν αναλλοίωτα στις επόμενες γενεές.

ΝΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

Υπάρχουν, ωστόσο, σήμερα όλα τα μέσα όχι μόνο για να διατηρηθεί, αλλά και να προβληθεί ο θησαυρός – όσος έχει μείνει – που βρίσκεται στις τοπικές μας κοινωνίες, αν τα σύγχρονα μέσα ενημέρωσης δεν διέθεταν το χρόνο τους στα κακά της σημερινής μας κοινωνίας.

Στην πτωματολογία, την παιδερασία, τους βιασμούς, την πορνεία και τα τόσα άλλα αηδιαστικά, για τα οποία όμως συναγωνιστικά γίνεται η προβολή τους.

Σίγουρα, αν δεν αφυπνισθούν όσοι βλέπουν και δεν συμφωνούν με την καταστροφική ισοπέδωση αυτής της ομορφιάς, σε λίγα χρόνια τα πάντα θα έχουν χαθεί. Και πρέπει χωρίς καθυστέρηση ν' αντισταθούν, ιδιαίτερα όσοι έχουν μιά κάποια αρμοδιότητα και μπορεί ν' ακουστεί η φωνή τους: τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια, οι ιερείς, οι δάσκαλοι, οι τοπικοί σύλλογοι, προσωπικότητες κύρους κ.ά. Να προβληθούν τα ιδιαίτερα τοπικά χαρακτηριστικά (φυσικά, εθιμικά κ.ά.), Να γίνουν αδελφοποιήσεις στη βάση της αμοιβαιότητας και της αμφίδρομης προβολής και στήριξης, για να υπάρχει άμιλλα, καταγραφή και θωράκιση του τοπικού κοινωνικού αγαθού, που τόσο αβασάνιστα, αδιάφορα, ασυναίσθητα και ανελέητα κακοποιείται και μέρα με τη μέρα εξαφανίζεται.

Τα τοπικά, καλά και ανεπανάληπτα έθιμα, αν η ισοπέδωση συνεχισθεί και όσο η εισβολή του βάρβαρου μοντερνισμού περνά ανεμπόδιστα, θα μείνουν για τις διηγήσεις των παππούδων και των γιαγιάδων στα εγγόνια τους και οι τοποθεσίες φυσικού κάλλους και ομορφιάς, στα καρτποστάλ, για ενθύμιο.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΣΤΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

για έρευνα που θα θυμίσει το παρελθόν
και θα φωτίσει το μέλλον

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ

ΟΙ ΑΛΛΟΤΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ
ΑΓΡΟΤΟΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΑΛΥΘΗΚΑΝ
ΤΗΝ ΕΙΚΟΣΑΕΤΙΑ

1980 – 2000

Η ίδρυση τους χειροκροτήθηκε, η λειτουργία τους στήριξε την οικονομία του Αγρότη και το τέλος τους ήταν αναπάντεχο.

- ΓΙΑΤΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΔΙΑΛΥΘΗΚΑΝ;
- ΤΙ ΕΓΙΝΑΝ ΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ;
- ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΑΝ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥΣ Ή ΔΙΑΛΥΘΗΚΑΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΟΥΝ;
- ΑΦΗΣΕ ΚΕΝΑ Η ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΘΗΚΑΝ;
- ΓΙΑΤΙ Η ΔΙΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΟΧΙ Η ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ;
- ΠΟΙΟ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΥΣΙΑ ΤΟΥΣ;
- ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΟΡΥΦΑΙΟΥΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ ΜΑΣ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΑΝ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣΑΝ;

Αυτά και άλλα από Συνεργάτες του Περιοδικού μας, που τις υπηρέτησαν και από πολύ κονιά τις γνώρισαν.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΣΤΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Τη στήλη επιμελείται ο κ. Γ. ΦΡΑΓΚΙΑΔΟΥΛΑΚΗΣ

Μας ερωτούν και απαντούμε:

Για το ΤΑΥΣΟ

Μου γράφει

Κύριε Φραγκιαδουλάκη,

«Ενδιαφέροντα και καθησυχαστικά είναι τα στοιχεία για το ταμείο μας, που δημοσιεύσες στην στήλη σου τον προηγούμενου τεύχους της Σ.Π. Πρέπει να συμπεράνω ότι το ταμείο μας είναι ένα από τα λίγα ταμεία με τα ενεργητικά στοιχεία που διαθέτει και με τη σχέση εργαζομένων – συνταξιούχων 2,5:1.

Νομίζω ότι δύο είναι τα βασικά θέματα στα οποία πρέπει να επικεντρώνεται η προσοχή όλων εμάς των Συνταξιούχων του Ταμείου και ιδιαίτερα της διοίκησης του.

Πάντα το θέμα της καλής διαχείρισης των πόρων του είναι το πρώτο και η οικονομική κατάσταση και πορεία των Συνεταιριστικών μας Οργανώσεων είναι το δεύτερο και σημαντικότερο. Για το θέμα της διαχείρισης δεν έχω να πω τίποτα. Δεν έχει ακουστεί τίποτα ενάντιο και θέλω να ελπίζω ότι όλα πηγαίνουν καλά. Για την οικονομική όμως κατάσταση και την πορεία των Συνεταιριστικών μας οργανώσεων ανησυχώ.

Δεν πάνε καλά όλες σχεδόν οι Συνεταιριστικές Οργανώσεις και δεν φαίνεται ότι και το μέλλον τους θα είναι ρόδινο. Έτσι είναι ενδεχόμενο να έχουμε περισσότερες από τις σημερινές καθυστερήσεις απόδοσης εισφοροκρατήσεων που και σήμερα είναι σημαντικές, αλλά και δεν θα έχουμε νέες εισφοροκρατήσεις από νέους υπαλλήλους. Και φυσικά μετά από, όχι και πολλά χρόνια αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση, το ισοζύγιο θα ανατραπεί. Οι εξοδοί (συνταξιοδοτήσεις) θα είναι πολύ περισσότερες από τις εισόδους νέων υπαλλήλων στις συνεταιριστικές οργανώσεις που θα ασφαλιστούν στο ΤΑΥΣΟ».

Νομίζω ότι ο συνάδελφος τα είπε όλα σύντομα, περιεκτικά και πολύ σωστά. Δεν έχω να προσθέσω τίποτα άλλο από του ότι συμμερίζομαι τις όσες διατυπώνει ανησυχίες. Σε ό,τι αφορά το μέλλον των Συνεταιριστικών μας Οργανώσεων που είναι οι αιμοδότες του ταμείου μας (ΤΑΥΣΟ) πράγματι το συνεταιριστικό κίνημα διέρχεται κρίση και αν αυτό θα συνεχισθεί και το ταμείο μας, όπως φυσικά και ο Αγροτικός κόσμος θα περάσουν μεγάλη δοκιμασία.

Μέτρα όμως όπως η κατάργηση της Αγροτικής Πίστης και η κατάργηση της προστασίας που προσέφερε η Αγροτική Τράπεζα με τις εποπτικές της υπηρεσίες στις Συνεταιριστικές Οργανώσεις δεν βοηθούν τους αγρότες και το συνεταιριστικό κίνημα. Ο αγρότης και ο συν/σμός δεν μπορεί να εξυπηρετηθούν από τις Εμπορικές Τράπεζες όπως κάθε άλλος επιχειρηματίας. Ακριβώς δε

αυτή την ιδιαίτερη μεταχείριση προέβλεψαν ότι πρέπει να έχει ο αγρότης, εκείνοι οι διορατικοί πολιτικοί στις αρχές του 20ου αιώνα που οραματίστηκαν και ίδρυσαν την Αγροτική Τράπεζα με τα προνόμια, που της έδωσαν για να τον προστατεύσει αποτελεσματικά.

Χωρίς την ενίσχυση των Συνεταιρισμών η διατήρηση του ασφαλτικού ταμείου των Συνεταιριστικών υπαλλήλων του ΤΑΥΣΟ θα είναι προβληματική.

Ας ελπίσουμε ότι αυτό θα γίνει κατανοητό και ότι θα δωθούν τα μέσα και οι ευκαιρίες από το κράτος να ανακάμψει το Συνεταιριστικό μας κίνημα με την δραστηριότητα φωτισμένων Συνεταιριστών.

Για τη συνεταιριστική αλληλεγγύη

Μου γράφει,

«Υπηρετήσα σε κοινοπραξία πρωτοβάθμιων Συνεταιρισμών την εικοσαετία 1950—1970 και ενθυμούμαι ότι συγκεντρώναμε τα προϊόντα των παραγωγών μελών των Συνεταιρισμών της, με προκαταβολές το 70 ή και το 80% της τρέχουσας αξίας και κάλυψη της προκαταβολής, με γραμμάτιο πρωτοφειλής.

Μετά την πώληση του προϊόντος εγίνετο εκκαθάριση και σχεδόν πάντα η εκκαθάριση έδιδε 10—15% πάνω από την τιμή της αγοράς κατά τον χρόνο της προκαταβολής.

Έτσι είχαμε λιγότερη χρηματοδότηση, ασφάλεια του δανείου πάνω από το 100% της αξίας και κοντά μας πάντα τους παραγωγούς. Αυτό αν γινόταν έως σήμερα —καταλήγει ο συνάδελφος— δεν θα είχαμε ανοίγματα των Συνεταιρισμών στην Τράπεζα και θα χάμε τους παραγωγούς μας πολύ κοντά; Και καταλήγει με την ερώτηση: Γιατί σιαμάτισε αυτός ο τρόπος χρηματοδότησης και συγκέντρωσης προϊόντων από τις ΑΣΟ;»

Ο Συνάδελφος αναφέρεται σε μια πολύ παλιά όσο και καλή λειτουργία των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανωτών της εικοσαετίας 1950—1970, με όλα τα πλεονεκτήματα που επικαλείται. Τότε όμως είχαμε ελλειμματική παραγωγή σε όλα σχεδόν τα αγροτικά προϊόντα —ακόμη και στα σιτηρά που σήμερα είναι περισσότερο από όλα τα άλλα πλεονασματικά— και τα χρήματα δίνονταν πολύ περιορισμένα από την Αγροτική Τράπεζα. Έτσι οι παραγωγοί πειθαρχούσαν στη συγκέντρωση για λογαριασμό τους με προκαταβολή των προϊόντων τους που πράγματι είναι ο ορθόδοξος τρόπος λειτουργίας των Α.Σ.Ο. Τότε εξ άλλου το Αγροτοσυνεταιριστικό κίνημα ήταν περισσότερο από ποτέ συσπειρωμένο και οι παραγωγοί δεν διεννοούντο ν' απομακρυνθούν από αυτό.

Οι παραγωγοί δεν διεννοούντο τότε να πωλήσουν στο εμπόριο τα προϊόντα τους όταν τα συγκέντρωνε ο συνεταιρισμός τους. Όσο όμως αυξανόταν η παραγωγή και πλήθαινε ο ανταγωνισμός, το μέτρο χαλάρωνε, η Τράπεζα δεν ζητούσε γραμμάτια πρωτοφειλής για τις προκαταβολές και οι Συνεταιρισμοί αγόραζαν προϊόντα και από μη συνεταιρισμένους παραγωγούς. Αργότερα όσο αυξανόταν η ζήτηση και η πελατεία των συνεταιρισμών διευρυνόταν τα πράγματα χαλάρωναν ακόμη πιο πολύ και γίνονταν αγορές προϊόντων και από εμπόρους.

Την επταετία 1967 – 1974 η δύναμη της παραδοσιακής συνεταιριστικής ηγεσίας εξασθένησε, στο κίνημα μπήκαν νέα στελέχη, εξωσυνεταιριστικής προέλευσης, η Α.Τ.Ε., χαλάρωσε ακόμα περισσότερο τα κριτήρια χρηματοδότησης και τους ελέγχους της, οπότε οι Διοικήσεις των Α.Σ.Ο. είδαν τα προϊόντα των παραγωγών ως εμπόρευμα που θα έπρεπε να το προσφέρουν στην πελατεία τους αναζητώντας τα οπουδήποτε ως εμπόρευμα.

Έτσι φθάσαμε στην επιχειρησιακή λειτουργία με ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια των ΑΣΟ με τους κινδύνους που αναλαμβάνονται από τις Διοικήσεις τους, αλλά όμως που οι ζημιές τους πληρώνονται από τους παραγωγούς, όταν δεν πληρώνονται από το κράτος ως επακόλουθο άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Αυτά για την ιστορία, χωρίς κρίσεις και σχόλια.

Για τη νοοτροπία στις Διοικήσεις των ΑΣΟ

Μου γράφει,

Κύριε Φραγκιαδουλάκη,

«Νομίζω ότι δεν θα είμαι έξω από ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ αν μ' αυτό το σύντομο σημειώμά μου σου μεταφέρω μια διαπίστωσή μου, που έκαμα, συγκρίνοντας το χθες που βιώσαμε στις Α.Σ.Ο. και το σήμερα, που απόμαχοι πια παρακολουθούμε. Πρόκειται για τη λειτουργική συμπεριφορά ή τη νοοτροπία αν προτιμάς των Διοικήσεων των Α.Σ.Ο. Θυμούμαι τους χθεσινούς να αναγγέλλουν την αγορά οικοπέδων, την οικοδόμηση και τον εξοπλισμό εργοστασίων, την κατασκευή αποθηκών, δεξαμενών, γραφείων, τη συγκέντρωση προϊόντων από τα μέλη των Συνεταιρισμών τους, την προμήθεια και διανομή γεωργικών εφοδίων το συμμάζεμα και το νοικοκύρεμα των Διαχειρίσεων τους.

Και βλέπω τους σημερινούς να μη λένε τίποτα γι' αυτά, άλλα για εκποίηση περιουσιακών στοιχείων προκειμένου να εξοφλήσουν χρέη και μισθούς του προσωπικού, για διαφημιστικές καμπάνιες, συμπόσια και άλλες εκδηλώσεις από επιδοτήσεις που δεν δικαιολογούν οι μικροδιαχειρίσεις τους, όχι από συγκέντρωση, αλλά από αγορά, αγροτικών προϊόντων. Και ακόμη να πραγματοποιούν αγορές αυτοκινήτων και εξοπλισμούς γραφείων όταν οι ισολογισμοί τους παρά τις επιδοτήσεις που εισπράττουν έχουν ζημιές. Δηλαδή αντί για οικονομίες και περισυλλογή, υπάρχει μεγαλύτερη από τη διαχειριστική λειτουργία, δραστηριότητά τους, στην πούληση περιουσιακών στοιχείων και την αγορά σύγχρονου εξοπλισμού γραφείων και ανέσεων, που δεν δικαιολογούνται από το συνεταιριστικό έργο που πραγματοποιούν για λογαριασμό των Αγροτών που εκπροσωπούν, στους οποίους και ανήκουν οι Α.Σ.Ο.

Τί σας λένε όλα αυτά»;

Ασφαλώς ότι λένε και σ' εσένα αγαπητέ συνάδελφε. Όμως αν θες για όλα αυτά που διαπίστωσες λεπτομέρειες και εξηγήσεις διάβασε τα άρθρα του προέδρου της Ε.Φ.Σ. κ. Γ. Σελλιανάκη στη ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ. Στο τεύχος 56/1999 σελίδα 193 (ΠΟΥ ΕΞΑΝΤΛΕΙΤΑΙ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΜΕΡΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΩΝ) και στο τεύχος 58/2000 σελίδα 86 (ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ ΜΕΤΡΟΥΝ ΤΩΡΑ ΤΙΣ ΠΛΗΓΕΣ ΤΟΥΣ).

ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Epim. Pappas

34.000 ΜΕΛΗ / 26 ΔΙΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ / 23 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Κόσμων 12, Τ.Θ. 1517, 71110, Ηράκλειο Κρήτης

Τηλ.: 0810-342626, Fax: 0810-342122, e-mail: mail_info@pancretabank.gr

Από τη Συνεταιριστική Ανδοιολογία

Θύμησες

ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΗ

(χωρίς όνομα)

(Συνέχεια από τη σελίδα 175 του τεύχους 63/2001)

Θυμούμαστε λοιπόν:

14. Ήταν αγρότισσα, αλλά και αρχόντισσα η κυρά Μαρία. Δουλεύοντας στα χωράφια μαζί με τον επίσης άρχοντα άνδρα της, μεγάλωσαν και σπούδασαν τα έξι παιδιά τους. Μετά τις σπουδές τους, τα παιδιά δεν γύρισαν στο χωριό, μείνανε στην Αθήνα. Στο χωριό μείνανε μόνοι τους η κυρία Μαρία με τον άντρα της. Κι όταν πέθανε ο άντρας της, έμεινε μόνη της στο αρχοντικό της. Οι τρεις κόρες και οι τρεις νυφάδες προσπαθούσαν να την πάρουν στην Αθήνα. Την πέρνανε καθημερινά στο τηλέφωνο για να αποσπάσουν την υπόσχεσή της και κάθε μήνα την επισκέπτονταν από ένας τουλάχιστον. Πείσμα η κυρά Μαρία: δεν θα φύγω ποτέ από το χωριό, απαντούσε στα παιδιά της και σε όσους της λέγανε να ζήσει κοντά τους. Εδώ γεννήθηκα, εδώ μεγάλωσα τα παιδιά, εδώ «βρίσκεται» ο άντρας μου, εδώ θα μείνω και εγώ, απαντούσε.

Είχα την ευτυχία, να επισκεφθώ πριν από μερικά χρόνια την κυρά Μαρία στ' αρχοντικό της, με την ευκαιρία υπηρεσιακής υποχρέωσής μου. Έχω πολύ φίλο το μεγάλο της γιο και πολλές φορές είχα φιλοξενηθεί εκεί. Γνώριζα και την προσπάθεια των παιδιών της να την πάρουν στην Αθήνα και πολύ επιδέξια την πήγα στο θέμα, χωρίς συγκεκριμένη «αναφορά». Πήρα την απάντηση. Αρχοντικά όπως και η ίδια ήταν τα λόγια της. Θα τα θυμούμε όσο θα υπάρχω, όπως και την ίδια.

«Ναι, είμαι μόνη εδώ και τα παιδιά με θέλουν πολύ. Μα, αν θα πάω παιδί μου, εγώ δεν ξέρω τις δουλειές στα δικά τους σπίτια και δεν έχουν χωράφια για να δουλέψω. Έτσι, θα βλέπω τις κόρες και τις νύφες μου να δουλεύουν και το μεσημέρι θα μου λένε, έλα Μητέρα να φάμε. Και πως θα κοπιάσω παιδί μου στο τραπέζι χωρίς νάχω κάμει μια στάλα δουλειά;». Δεν της είπα λέξη. Έμεινα και μέσα μου κλειδώθηκαν τα λόγια της σαν εφτασφράγιστο μυστικό. Τα έχω σε κάθε περίπτωση για σύγκριση με όσα διαφορετικά γίνονται και πολύ συχνά ακούονται στις μέρες μας και τα λέγω σε κάθε ευκαιρία. Ελαφρό νάναι το ζυμωμένο με τον ιδρώτα της χώρα που τη σκεπάζει στο κοιμητήρι του μικρού χωριού της.

15. Χρόνια δεν τα πήγαιναν καλά ο πρόεδρος του Συνεταιρισμού με τον Αγροφύλακα του χωριού. Πολύ αυταρχικός ο πρόεδρος, λίγο χαζούλης ο Αγροφύλακας. Τώχτε παρακάνει ο πρόεδρος. Σε κάθε συνέλευση για να δείξει την ισχύ του, ταπεινώσε και ξευτίλιζε τον –λίγο αγαθούλη– Αγροφύλακα. Σε μια απ' αυτές τις Συνελεύσεις προκάλεσε την αντιπάθεια, αν όχι και την οργή, όλων για τη βάναυση συμπεριφορά του στον ταπεινό όσο και ευτραφή Αγροφύλακα. Ο πρόεδρος της Κοινότητας, ένας πανούργος και εκδικητικός άνθρωπος ανάλαβε να δώσει τέλος στην ταπεινώση, αλλά και χωρίς να το

θέλει, την αρχή μιας περιπέτειας του Αγροφύλακα. Μέρους τον προετοίμαζε για να αντισταθεί στην απαράδεκτη πράγματι συμπεριφορά του προέδρου του Συν/σμού. «Δεν είναι προσωπική υπόθεση η ταπείνωσή σου» του έλεγε, «είναι υπόθεση πολιτειακή» του επέμεινε και αν δεν αντισταθείς θα χάσεις το ψωμί σου. Μα πως του απαντούσε ο καλοκάγαθος Αγροφύλακας, κάνω καλά τη δουλειά μου. Ο Αγρονόμος το λέγει σε κάθε Αγρονομείο. Κοίταξε το καπέλο σου, ακόμη και τα κουμπιά του σακακιού σου, τι έχουν του απαντά ο πονηρός Κοινοτάρχης, που ήξερε το αδύνατο του σημείο. Δε βλέπεις την κορώνα, είσαι ο εκπρόσωπος του Βασιλεία στο χωριό και τον ρεζιλεύεις όταν αφήνεις τις βρισιές να πέφτουν πάνω της. Αυτό το ξέρει ο Αγρονόμος; Όχι, απαντά προβληματισμένος ο Αγροφύλακας. Κι αν το μάθει θα σου ξαναπεί καλό λόγο; συμπλήρωνε με νόημα ο Κοινοτάρχης.

Η συνέχεια ήταν για το πρόεδρο του Συν/σμού στο Νοσοκομείο και του Αγροφύλακα στο σκαμνί του κατηγορούμενου.

Σε στιγμές κεφιού στο περιθώριο της αμέσως επόμενης συνέλευσης του Συνεταιρισμού, χωρίς τον Αγροφύλακα που απουσίαζε και τον πρόεδρο του Συν/σμού, που ταπεινωμένος τώρα αυτός από τον Ξυλοδαρμό, ασκούσε τα καθήκοντά του, αθόρυβα και σοβαρότερα, μου αποκάλυψε χαμηλόφωνα ο Κοινοτάρχης το κατόρθωμά του.

16. Ήθελε να φιλοξενήσει στο σπίτι του ο πρόεδρος του Συν/σμού τον Επόπτη της ΑΤΕ, που έφθασε στο χωριό του για να ελέγξει το ταμείο και τη διαχείριση του και θα 'πρεπε να μένει στο χωριό, αφού ήταν μακριά από την έδρα του, όπου και η κατοικία του. Φιλοφρονήσεις ο πρόεδρος σ' όλη την αποσπερίδα, χαλί να τον πατήσει ο επόπτης. Μα την άλλη μέρα, κατά το μεσημεράκι που ο επόπτης αναζητούσε το ταμείο για να «καταμετρήσει» τις 50.000 δρχ., που ήταν το υπόλοιπο σύμφωνα με τα βιβλία, άφαντος ο πρόεδρος. Εδώ ο πρόεδρος, εκεί ο πρόεδρος, που είναι ο πρόεδρος; Η αναζήτηση σταμάτησε όταν έγινε γνωστό ότι ο πρόεδρος είχε φθάσει στο Γραφείο του προϊστάμενου του επόπτη για να παραπονεθεί ότι ο υφιστάμενος δεν έκανε καλά τη δουλειά του. Ο επόπτης πήρε εντολή να γυρίσει στην έδρα του και φυσικά ο πρόεδρος δέχθηκε μετά από λίγες μέρες το δικαστικό κλητήρα που του κοινοποίησε έγγραφη εντολή να καταθέσει τις 50.000 δρχ. στο ταμείο της ΑΤΕ μέσα σε δυο μέρες «από τη λήψη της παρούσης».

Ο ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΗΣ

(χωρίς όνομα)

Υ.Γ.: Γράψτε μου και εσείς τα δικά σας.

ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ

Η εθελοντική συμμετοχή, η δημοκρατική διαχείριση, ο έλεγχος και η αυτονομία καθορισμού στόχων και λήψεως αποφάσεων, αποτελούν τις κύριες εκφράσεις των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Είναι οι αρχές του Συνεταιρισμού, που πρέπει να κοσμοούν τις νομοθεσίες που αναφέρονται σ' αυτόν και να τις τιμούν όσοι τον υπηρετούν.

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

(Από τη σελίδα 179 του τ. 63-ης συνέχειας της μόνιμης ενημερωτικής για τα μέλη της «Ε.Φ.Σ.» αυτής στήλης)

27. Την 1.10.2001 συνεδρίασε (Σύνοδος 228/2001) το Δ.Σ. της Εταιρείας μας και ασχολήθηκε με τρέχοντα θέματα της αρμοδιότητάς του. Μεταξύ αυτών ήταν: η εγγραφή των μελών, η συμμετοχή σε εκδηλώσεις για τα 100 χρόνια του Συνεργατισμού στην Ελλάδα, σε συνεργασία με το ΙΣΕΜ το ΙΑΓΕ και άλλους φορείς, η ενεργοποίηση και τα προβλήματα των επιτροπών του άρθρου 22 του καταστατικού, η πρόσκληση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας για την 10.12.2001 και άλλα.

28. Νέο βιβλίο με τίτλο «ΤΑ 100 ΧΡΟΝΙΑ (1990/1901 – 2000/2001) ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ» συνέγραψε το ιδρυτικό μέλος της Εταιρείας μας και για πολλά χρόνια συντάκτης και Διευθυντής της ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ, κ. Αριστείδης Κλήμης. Η ύλη του καταλαμβάνει 214 σελίδες σχήματος και περιλαμβάνει φωτογραφίες κορυφαίων Συνεταιριστών, στο έργο των οποίων κυρίως αναφέρεται. Το βιβλίο θα παρουσιαστεί και θα κυκλοφορήσει την ημέρα που θα εορτασθούν τα 100 χρόνια του Συνεργατισμού στην Ελλάδα.

29. Η προσπάθεια της εταιρείας μας, να περισυλλεγούν και να διαφυλαχθούν τα βιβλία των διαλυμένων ΑΣΟ δυστυχώς δεν απέδωσε όσο αναμενόταν. Ούτε το Υπουργείο ΓΕΩΡΓΙΑΣ, αλλά ούτε και η ΠΑΣΕΓΕΣ απάντησαν στο κάλεσμα γι' αυτό, της εταιρείας μας (σχετικά έγγραφά της δημοσιεύσαμε στην ίδια στήλη σε προηγούμενα τεύχη της Σ.Π.).

Δεν ανταποκρίθηκαν όμως ούτε Συνεταιριστές, που είτε σαν αιρετοί, είτε σαν υπάλληλοι υπηρέτησαν αυτές τις Α.Σ.Ο., που διαλύθηκαν, τους οποίους καλέσαμε επίσης από τη στήλη αυτή να βοηθήσουν την προσπάθεια της εταιρείας μας.

Και απ' αυτούς θα θέλαμε να ενδιαφερθούν για να μάθουν πού βρίσκονται – αν φυσικά υπάρχουν ακόμη – τα Διοικητικά βιβλία (Γεν. Συνέλευση, Διοικητικού Συμβουλίου, Εποπτικού Συμβουλίου, βιβλίο Μητρώο μελών κ.ά.) – που ίσως μερικών θα αναγράφουν εισηγήσεις τους ή θα έχουν τη δική τους γραφή – και να τα περισυλλέξουν ή εν πάση περιπτώσει να ενδιαφερθούν για την περισυλλογή τους. Υπενθυμίζουμε ότι τα βιβλία αυτά, η εταιρεία μας τα παραλαμβάνει, τα φυλάσσει και τα συντηρεί στη βιβλιοθήκη της. Υπενθυμίζουμε επίσης ότι οι ΑΣΟ που έχουν μέχρι τώρα διαλυθεί και που πρέπει να συγκεντρωθούν και να διαφυλαχθούν τα Διοικητικά τους βιβλία – εκτός από τη Μελισσοκομική που τα Διοικητικά της βιβλία βρίσκονται ήδη στη βιβλιοθήκη της Εταιρείας μας – βλ. Σ.Π. τ. 59/2000 σελ. 189 είναι οι:

ΚΥΔΕΠ, ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ, ΣΠΕΚΑ – ΣΠΕ, ΣΚΟΠ, ΑΛΒΕΝΑ, ΑΣΕ, ΣΒΕΚΕ, ΕΛΣΥ, ΝΕΣΤΟΣ, ΣΕΚΟΒΕ, ΣΥΝΕΔΙΜ, ΑΕΒΕΚ, ΕΣΠΕΡΙΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑ, ΔΗΜΗΤΡΑ, ΑΓΕΡΜ, ΕΛΒΙΓΑΛ, ΣΥΝΕΛ, ΣΕΠΕΚ, ΔΑΡΙΕ, ΕΛΒΙΚ, ΠΙΝΔΟΣ, ΣΥΝΕΡΓΑΛ, ΑΣΤΥ, ΒΕΡΜΙΟ – ΝΑΟΥΣΑ – ΑΒΙΚΩ, ΑΣΠΡΟ κ.λπ.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΗΝ Ε.Φ.Σ.

Τα γραφεία της Εταιρείας Φίλων του Συνεργατισμού στην οδό **Ευνόλιδος 14** (τρίτος όροφος ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 10552 και τηλέφωνο 32.26.976) θα είναι πάντα ανοικτά τις εργάσιμες μέρες από 10 – 12 π.μ. τη **Δευτέρα – Τετάρτη και Παρασκευή**. Τις άλλες μέρες και ώρες οι φίλοι του Συνεργατισμού μπορούν να επικοινωνούν τηλεφωνικά: με τον **Πρόεδρο** κ. Γ. Σελλιαννάκη στο τηλέφωνο **80.42.439**, με το **Γενικό Γραμματέα** κ. Γ. Φραγκιαδουλάκη στο τηλέφωνο **38.14.882** και τον **Ταμία** κ. Γ. Καφετζάκη στο τηλέφωνο **93.55.394**.

1000 ΛΕΞΕΙΣ

ΘΑΝΑΣΗ ΜΠΙΚΟΥ
ΓΕΩΠΟΝΟΥ

ΤΟ "ΣΥΝΔΡΟΜΟ", ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΚΑΙ Τ' "ΑΠΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΕΝΑ", ΤΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΑ.

Απ' αυτή τη στήλη δημοσιεύουμε ειδήσεις αγροτοσυνεταιριστικού ενδιαφέροντος χωρίς δικά μας σχόλια. Οι ειδήσεις αυτές έχουν συνεχή αρίθμηση

43. Τα τρακτέρ πάλι στους δρόμους. Οι αγρότες διεκδικούν το ψωμί τους. Το ψωμί που γίνεται από το στάρι, που ίδιοι παράγουν με σκληρή δουλειά στο Θεσσαλικό Κάμπο, για 45 δρχ. στο κιλό από τις 300 που πληρώνομε εμείς και οι ίδιοι οι αγρότες στο φούρναρη, μετρητοίς, κάθε μέρα

Τα τρακτέρ και πάλι στους δρόμους τα ραβδωτικά δεν θ' αργήσουν

που το αγοράζομε για να είναι φρέσκο. Κανείς δεν μίλησε ποτέ γι' αυτή την απόσταση στην τιμή σταριού - ψωμιού. Η απάντηση, όταν ζητείται να προστεθεί κάτι στο 45ρη, είναι ότι δεν υπάρχει οικονομική δυνατότητα. Και φυσικά η αντίδραση των Αγροτών με τα τρακτέρ είναι αναπόφευκτη γιατί πολύ καλά γνωρίζουν ότι τις 5 ή και τις 10 δρχ., που ζητούν, τις πληρώνουν κάθε μέρα οι καταναλωτές. Στις 300 δρχ. του ψωμιού, είναι περισσότερα τα χρήματα που τους αναλογούν.

Ίδια η κατάσταση και με το **Βαμβάκι** για το οποίο τώρα και 20 χρόνια εκατοντάδες ταξίδια στις Βρυξέλλες για αντίστοιχες «μάχες», όπως μεταδίδουν κάθε φορά οι δημοσιογράφοι. Στα 20 αυτά χρόνια οι επιδοτήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν φθάσει τα 2 τρισ. δρχ. για να μην έχουν προβλήματα οι βαμβακοπαραγωγοί. Όμως, τη μια δεν υπήρχε ακριβής γνώση του όγκου της παραγωγής, από τους αγωνιστές μας στις Βρυξέλλες και οι μάχες χάνονταν, την άλλη τα «εκκοκοστικά» και άλλα προβλήματα, εσωτερικής αρμοδιότητας και ευθύνης, με επακόλουθα τις **συνυπευθυνότητες**, να ροκανίζουν τις τιμές των βαμβακοπαραγωγών και φυσικά να προσκαλούν τα τρακτέρ στους δρόμους.

Ίδια και χειρότερη η κατάσταση για τους **καπνοπαραγωγούς** που και γι' αυτούς, η

Ευρωπαϊκή Ένωση πέρασε στα ταμεία μας την 20ετία 1980/2000 1,5 τρισ. δρχ. για να μην έχουν προβλήματα. Όμως προβλήματα υπάρχουν και εξυπακούεται ότι εφόσον υπάρχουν, τα τρακτέρ θα βγαίνουν στους δρόμους μέχρι να λυθούν.

Δεν είναι λιγότερα και τα άλυτα προβλήματα των **ελαιοπαραγωγών** για τους οποίους πέρασαν από τα ταμεία της κοινότητας στα δικά μας ταμεία 1,4 τρισ. δρα. την 20ετία 1980/2000 για να λυθούν. Μόνο που οι ελαιοπαραγωγοί δεν έχουν αρκετά τρακτέρ. Έχουν όμως πολλά ραβδωτικά για παρόμοιους διεκδικητικούς αγώνες τους, εννοείται με την αντίστοιχη μεταφορική έννοια της απειλής.

44. Πολλά λέγονται, γράφονται και γίνονται για το βαμβάκι, τους δυο τελευταίους μήνες του χρόνου, εξ αφορμής των κινητοποιήσεων των Αγροτών. Επίμαχα θέματα είναι οι **τιμές** και οι **επιδοτήσεις**. Στον παρακάτω πίνακα δίνονται οι τιμές και οι επιδοτήσεις σε

Βαμβάκι τιμές και επιδοτήσεις την 20/τία 1981/2000

Εσοδία	Κυριακός ενισχυτικός σε εκ. δρχ.	Μεση τιμή παραγωγού (δρα./τόνο)
1981 - 1982	7.271	50,1
1982 - 1983	8.338	62,1
1983 - 1984	8.171	81,9
1984 - 1985	13.465	104,4
1985 - 1986	36.468	112,1
1986 - 1987	47.798	115,1
1987 - 1988	46.784	136,8
1988 - 1989	65.777	139,1
1989 - 1990	73.614	166,1
1990 - 1991	71.349	186,1
1991 - 1992	122.306	255,1
1992 - 1993	165.171	265,5
1993 - 1994	200.196	285,5
1994 - 1995	221.090	277,9
1995 - 1996	204.760	268,1
1996 - 1997	186.279	297,1
1997 - 1998	184.217	287,9
1998 - 1999	224.840	271,1
1999 - 2000	211.583	226,4
2000 - 2001	215.000	

δραχμές της 20ετίας 1981/2001.

Από τον πίνακα αυτό προκύπτει ότι την 20ετία 1981/2001 οι συνολικές επιδοτήσεις έφθασαν στο ποσό των 2.157.961 εκ. δραχμές (μ.ο. χρόνου δρχ. 107.898 εκ. δρχ.).

45. Μια σειρά από πρωτοβουλίες αναλαμβάνουν από κοινού η Μελισσοκομική Εταιρεία «Αττική», η Κοινοπραξία Μελισσοκομικών Συνεταιρισμών Ελλάδος «Μελισσοκομική» και η Ομοσπονδία Μελισσοκομικών

**Πρωτοβουλία
μελισσοκόμων**

Συλλόγων Ελλάδος, ζητώντας από τα υπουργεία Εμπορίου και Γεωργίας έλεγχο για την προελευση των μελιών που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά. Κι αυτό, για να προστατευθεί η ποιότητα του ελληνικού μελιού, που είναι το καλύτερο προϊόν στον κόσμο.

46. Επί συνόλου 3.939.791 εργαζομένων στη χώρα, οι 669.145 ασχολούνται με τη Γεωργία δηλαδή το 17%. Αυτό προκύπτει από στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος. Αναλυτικός κατά περιφέρεια είναι ο παρακάτω πίνακας.

**Οι αγρότες
στο σύνολο
του
εργατικού
δυναμικού**

Οι αγρότες στα σύνολα του εργατικού δυναμικού

Περιφέρειες	Σύνολο πασαχ/νων	Απασχ/νοι στην Γεωργία	Ποσοστό %
Αν. Μακεδονία & Θράκη	213.983	83.375	38.9
Κεντρική Μακεδονία	677.265	128.020	18.7
Δυτική Μακεδονία	80.323	18.895	10.9
Ηπείρος	102.088	25.739	25.2
Θεσσαλία	256.922	80.587	31.4
Ιόνια νήσα	77.820	20.466	26.4
Δυτική Ελλάδα	223.369	75.026	33.6
Στερεά Ελλάδα	174.183	42.880	24.7
Αττική	1.528.883	16.734	1.1
Πελοπόννησος	207.408	76.793	36.8
Βόρεια Αχαΐα	84.023	11.624	11.3
Ναυα Αχαΐα	104.892	10.983	10.8
Κρήτη	220.582	77.103	34.4

47. Οι αγρότες υποχρεούνται από την 1.1.2002 να υποβάλλουν δηλώσεις καλλιέργειας στον ΕΛΓΑ, ο οποίος θα καλύπτει άμεσες ζημιές που είναι μεγαλύτερες του 20% της παραγωγής για τους κατά κύριο

**Υποχρεωτικές
στο εξής
οι δηλώσεις
καλλιέργειας**

επάγγελμα αγρότες και μεγαλύτερες του 30% για τους λοιπούς παραγωγούς. Στον κατάλογο των ασφαλιζόμενων από τον ΕΛΓΑ κινδύνων προστίθενται οι επιζωοτίες, οι υψηλές θερμοκρασίες και ο σεισμός για το ζωικό κεφάλαιο.

Ταυτόχρονα καθιερώνεται ανασφαλιστικό σύστημα με παροχή κρατικής ανασφάλισης και επιδότησης του ασφαλιστρού. Θεσπίζεται ετήσια κρατική επιχορήγηση για την ενεργητική προστασία που παρέχει ο ΕΛΓΑ, καθιερώνεται ενιαίο σύστημα κανόνων εκτίμησης των ζημιών και καθορίζονται ευνοϊκότεροι όροι ασφάλισης για τους αγρότες που δραστηριοποιούνται σε ορεινές, ημιορεινές και νησιωτικές περιοχές.

Στο νομοσχέδιο δεν καθορίζεται το ύψος της επιδότησης του ασφαλιστρού, ούτε το ποσό της κρατικής επιχορήγησης του ΕΛΓΑ, ενώ διαγράφονται οι προσαυξήσεις και τα πρόστιμα, καθώς και το 90% των ληξιπρόθεσμων κεφαλαίων, από τις εισφορές που χρωστούν στον ΕΛΓΑ πτηνοτροφικές, χοιροτροφικές και θερμοκηπιακές μονάδες. Για την επιτάχυνση της καταβολής των αποζημιώσεων από έκτακτες καταστροφές (ΠΣΕΑ), ο ΕΛΓΑ αναλαμβάνει τη διαχείριση της καταγραφής των ζημιών αυτών.

**Παράταση
τριών ετών
στις
επιδοτήσεις
για τα καννά**

48. Την παράταση για μια τριετία των κοινοτικών πριμοδοτήσεων προς τους καπνοπαραγωγούς πρότεινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ειδικότερα, η πρό-

ταση προβλέπει την παράταση για τρία χρόνια του υπάρχοντος καθεστώτος με μια ουσιαστική τροποποίηση που αφορά τη μείωση των πριμοδοτήσεων κατά 10% για τα καπνά ανατολικού τύπου (τσεμπέλια).

Οι εγγυημένες ποσοστάσεις καπνού ανά ποικιλία προϊόντων καθορίζονται ως εξής για την Ελλάδα:

- Για τα καπνά Βιρτζίνια, 35,781 τόνοι για το 2002 και 35.242 τόνοι για το 2003 και το 2004.

- Για τα καπνά Μπέρκλεϊ, 12276 τόνοι για το 2002 και 11.842 τόνοι για το 2003 και το 2004.

- Για τα καπνά Τσεμπέλια, 7.192 τόνοι για το 2002 και 6.938 τόνοι για το 2003 και το 2004.

- Για τα καπνά Μπασμάς, 27.174 τόνοι για το 2002 και 27.114 τόνοι για το 2003 και το 2004.

- Για τα καπνά Κατερίνης, 24.014 τόνοι για το 2002, το 2003 και το 2004.

- Για τα καπνά Καμπά - Κουλάκ, 16.696 τόνοι για το 2002, το 2003 και το 2004.

Η συνολική ποσόστωση για την Ελλάδα το 2002 θα ανέλθει στους 123.073 τόνους και για το 2003 και το 2004 στους 121.846 τόνους. Προκύπτει, έτσι η συνολική ποσόστωση για την Ελλάδα θα μειωθεί κατά 1.200 τόνους το 2003 σε σχέση με το 2002.

Στη σχετική ανακοίνωση της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρει ότι στα τέλη του 2002 θα παρουσιάσει έκθεση στην οποία θα αναλύει την κατάσταση στον τομέα.

49. Η καπνοκαλλιέργεια στην Ελλάδα καλύπτει το 51% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων με καπνά, στις χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ακολουθεί η Ιταλία με ποσοστό 29%, η Ισπανία με 11% και με 9% οι τέσσερις κοινοτικές χώρες:

**Ένας
στους
τρεις Έλληνες
Αγρότες
ασχολείται
με καπνά**

Γερμανία, Αυστρία, Βέλγιο και Γαλλία. Ενώ, ένας από τους δέκα αγρότες στην Ελλάδα, ασχολείται με την παραγωγή καπνού.

Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνει η σχετική έκθεση της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUROSTAT), σε ό,τι αφορά τις εξελίξεις στην κοινοτική καπνοκαλλιέργεια κατά την τελευταία εικοσαετία.

Με βάση αυτή την έκθεση, κατά την τελευταία εικοσαετία 1980-2000 η μείωση των καλλιεργούμενων με καπνά εκτάσεων υπήρξε περιορισμένη, φθάνοντας μόλις το 3%, που αντιστοιχεί περίπου σε 75.000 στρέμματα, ενώ ο αριθμός των καπνοκαλλιεργητών πλησιάζει τα 65.000 άτομα σε σύνολο πληθυσμού 600.000 ατόμων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης, η δραστηριότητα στον καπνό αντιπροσωπεύει στη χώρα μας το 1/3 της συνολικής εργασίας στην ελληνική γεωργία, ενώ από τις 7 βασικές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παράγουν καπνό, οι τρεις (Βόρεια Ελλάδα, Καμπανία και Εξτρεμαδούρα) παράγουν το 60% της ετήσιας σοδειάς και έχουν τα 2/3 του συνόλου των αγροτικών εκμεταλλεύσεων στην Κοινότητα, που απασχολούνται με την καπνοκαλλιέργεια.

Στα κύρια χαρακτηριστικά του τομέα είναι επίσης ότι κατά μέσο όρο, οι εκτάσεις που έχουν οι εκμεταλλεύσεις με καπνά είναι περιορισμένες, μην υπερβαίνοντας τα 15 στρέμματα, και η καλλιέργεια του προϊόντος εντοπίζεται σε περιοχές που η ανάπτυξη άλλων αγροτικών δραστηριοτήτων, είναι περιορισμένη.

Σημειώνεται ότι στη χώρα μας ο μέσος όρος έκτασης μιας καπνοπαραγωγικής εκμετάλλευσης κυμαίνεται γύρω στα 11,5 στρέμματα.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, το σύνολο των αγροτικών εκμεταλλεύσεων που δραστηριοποιούνται στην καπνοπαραγωγή, υπολογίζεται στις 100.000, ενώ οι εκτάσεις που καλλιεργούνται με καπνά, κυμαίνονται γύρω στο 1.500.000 στρέμματα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης (Eurostat), η κοινοτική παραγωγή καπνού

αντιπροσωπεύει μόνο το 5% της συνολικής παγκόσμιας παραγωγής στο προϊόν, ενώ το 40% της παγκόσμιας παραγωγής κατέχει η Κίνα, το 9% οι ΗΠΑ και το 8% η Ινδία.

Απεναντίας ο βαθμός αυτοκατανάλωσης στην Κοινότητα, μόλις και πλησιάζει το 50% της εσωτερικής παραγωγής.

Σε ό,τι αφορά τις εμπορικές τιμές αγοράς για τη σοδειά του 1998, αυτές αντιπροσωπεύουν μόνο το 20% του κοινοτικού πριμ για τα Μπέρλεϊ και το 21% για τα καπνά της ποικιλίας Βιρτζίνια και το 77% για τον Μπασμά.

51. Το Εμπορικό Γεωργικό Ισοζύγιο της χώρας το 2000 και το έλλειμά του την πενταετία 1996/2000, δείχνουν οι δύο αυτοί πίνακες που δυστυχώς φανερώνουν μια συνεχή πτωτική πορεία.

**Φτωχότεροι
και με πολλά
προβλήματα
οι αγρότες**

50. Οι Έλληνες αγρότες είναι οι φτωχότεροι της χώρας. Έρευνα που πραγματοποίησε για το υπουργείο Γεωργίας το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

του Πανεπιστημίου Αθηνών δείχνει ότι η διαφορά εισοδήματος μεταξύ των αγροτικών και άλλων νοικοκυριών αγγίζει το 30%. Παράλληλα, μόνο ένα μικρό μέρος του εισοδήματος των αγροτών προέρχεται από την άσκηση του επαγγέλματός τους.

Η εξέλιξη του ελλείμματος στο εμπορικό γεωργικό ισοζύγιο την τελευταία 5ετία. (σε δις δραχμές)

Έτος	Χώρες Ε.Ε.	Τρίτες χώρες	Ισοζύγιο
1996	-251,67	101,75	-150,77
1997	-385,65	90,64	-295,01
1998	-470,51	110,43	-359,76
1999	-385,14	110,63	-274,51
2000	-512,53	153,69	-358,85
Σύνολο	-2.005,50	567,13	-1.438,90

Πηγή : ΕΣΥΕ.

Το εμπορικό γεωργικό ισοζύγιο το 2000 (σε δις δραχμές).

Προϊόντα	Εισαγωγές	Εξαγωγές	τρίτες χώρες	χώρες Ε.Ε.
Ζώντα ζώα.	12,451	12,999	0,357	0,048
Κρέατα	17,461	234,175	6,871	1,993
Γάλα, τυριά, αβγά	1,642	164,155	9,951	30,540
Ψάρια, όστρακα.	43,053	46,662	6,103	76,452
Δημητριακά.	6,853	95,579	22,571	18,812
Φρούτα, λαχανικά.	42,308	78,784	157,251	208,327
Ζάχαρη, μέλι.	3,258	27,422	3,604	3,421
Καφές, τσάι, μπαχαρικά.	29,880	40,035	8,407	2,165
Ζωοτροφές.	21,409	42,552	8,321	0,747
Έτοιμα τρόφιμα	4,890	53,216	9,716	4,570
Κρασιά, ποτά.	7,398	86,471	20,216	21,902
Καπνά.	14,166	72,464	106,800	31,126
Δέρματα, γούνες.	4,618	7,461	2,699	4,376
Ελαιούχοι σπόροι.	35,208	1,085	6,074	4,547
Κασιτσούκ.	3,186	3,866	0,030	0,009
Ξυλεία, φελλός	50,152	15,249	2,251	0,309
Βαμβάκι, υφαντικές ίνες.	4,583	13,486	81,147	32,651
Λουλούδια, πρώτες ύλες.	6,959	21,544	3,206	2,739
Ζωικά λίπη.	0,192	0,802	0,061	0,015
Ελαιόλαδο, φυτικά έλαια.	8,044	8,799	13,923	71,405
Άλλα λίπη και έλαια.	1,103	2,055	0,940	0,172
Σύνολο	316,814	1.028,861	470,499	516,326
Έλλειμμα ισοζυγίου	358,850			

Πηγή : ΕΣΥΕ.

ΤΟΤΕ....

Σ' αυτή τη φωτογραφία είναι τα μέλη της Επιτροπής που συγκροτήθηκε το 1923 για την ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας. Οι μαχητές, αγροτιστές, συνεταιριστές, που τίμησαν το αγροτοσυνεταιριστικό μας κίνημα, πριν και μετά την ίδρυσή της, το 1929. Η φωτογραφία είναι από τη σελίδα 82 του νέου βιβλίου του κ. Αριστείδη Ν. Κλήμη «ΤΑ 100 ΧΡΟΝΙΑ (1900/1901 - 2000/2001) ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ».

Στην πρώτη σειρά (καθήμενοι) από αριστερά είναι: 1) Αγγελόπουλος, Συνεταιρισμών Καλαβρύτων, 2) Βγενόπουλος Σπηλ., Αγροτικού Κόμματος, 3) Καρβελάς Νικ., Ενώσεως Συνεταιρισμών Ζακύνθου, 4) Καρατζάς, Συνεταιρισμών Καλαμών, 5) Ιασεμίδης Σουκράτης, Δντής Υπουργείου Γεωργίας, 6) Περόδης Γεώργ., Ενώσεως Συνεταιρισμών Κορινθίας, 7) Καλαβρυτινός, Ενώσεως Συνεταιρισμών Τριπόλεως.

Στη 2η σειρά (όρθιοι) από αριστερά είναι: 8) Φαρμάκης Τρυφ., Επόπτης Συνεταιρισμών, 9) Καραμάνος Ιωάν., Υπουργείου Γεωργίας, 10) Μιχόπουλος Νικόλ., Επιθεωρητής Συνεταιρισμών, 11) Βασιλακόπουλος Παν., Επιθεωρητής Συνεταιρισμών, 12) Ευελπίδης Χρυσ., Υπουργείου Γεωργίας, 13) Παπαχριστόπουλος Ιωάν., Επιθεωρητής Συνεταιρισμών, 14) Δεληβοριάς Κωνστ., Επόπτης Συνεταιρισμών.

Αυτοί οι υπέρμαχοι του Συνεργατισμού με τους αγώνες τους, πέτυχαν τότε (1929) την ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας, που βοήθησε στην ανάπτυξη του αγροτοσυνεταιριστικού μας κινήματος και με τη μεταξύ τους συνεργασία, στηρίχθηκε ο αγρότης και συγκρατήθηκε ο πληθυσμός στην ύπαιθρο.

ΤΩΡΑ... η Αγροτική Τράπεζα δεν είναι η Τράπεζα των αγροτών, όπως ήταν με τον ιδρυτικό της Νόμο 4334/1929, οι αγρότες, όπως και οι συνεταιρισμοί τους, δεν αναπτύσσονται, συρρικνώνονται και,

ΤΙ ΜΕΝΕΙ;... να βρεθεί χώρος σ' αυτό το περιοδικό για τις φωτογραφίες των όσων συνέβαλαν σ' αυτή τη συρρίκνωση. Θα τις περιμένουμε – και όχι μόνο από τους ίδιους – για να τις δημοσιεύσουμε μαζί με τους αγώνες τους.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ: Έτος 16ο (2001)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 2001 (ΚΑΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ)

Επιμέλεια Σύνταξης: Ολυμπ. Κλήμη-Καμινάρη

- Αρχοντάκης Κώστας:** Λαϊκή Εταιρεία: Ντοκουμέντα από ένα εξαιρετο αναπτυξιακό επίτευγμα
Τεύχος 64, σελ. 211
- Βαρότης Γεώργιος:** Όταν οι λαοί ξυπνούν οι εκμεταλλευτές πεινάνε
Τεύχος 61, σελ. 5
- Δεληγιαννάκης Μανώλης:** Η βελτίωση των συνθηκών παραγωγής και εμπορίας του ελληνικού ελαιολάδου
Τεύχος 63, σελ. 143
- Δερμιτζάκης Μιχάλης:**
– Το περιβάλλον εκπέμπει S.O.S.
Τεύχος 62, σελ. 89
– Νερό: Αγαθό εν ανεπαρκεία
Τεύχος 63, σελ. 149
– Παγκοσμιοποίηση: Ούτε κακιά μάγισσα, ούτε καλή νεράιδα
Τεύχος 64, σελ. 201
- Διεθνής Συνεταιριστική Ένωση (I.C.A.):** Συνοπτικό Πληροφοριακό Σημείωμα
Τεύχος 61, σελ. 29
- Εταιρεία Φίλων Συνεργατισμού:** Βοηθήστε και μη μεμφιμοιρείτε
Τεύχος 63, σελ. 173
- Ευρωπαϊκή Ένωση:**
– Χρονολογίες ίδρυσης και ένταξης μελών
Τεύχος 63, σελ. 173
– Το ευρώ στη ζωή μας
Τεύχος 64, σελ. 219
- Ι.Σ.Ε.Μ.:** Έκθεση πεπραγμένων του Δ.Σ. κατά το 2000
Τεύχος 62, σελ. 91
- Καφετζάκης Γεώργιος:**
– Η ΑΤΕ, η Τράπεζα των αγροτών, ανήκει πλέον στο παρελθόν
Τεύχος 61, σελ. 35
– Τόκος - Ανατοκισμός - Τοκογλυφία
Τεύχος 64, σελ. 190
- Κλήμη-Καμινάρη Ολυμπία:**
– Περιεχόμενα Σ.Π. 2000
Τεύχος 61, σελ. 62
– Περιεχόμενα Σ.Π. 2001
Τεύχος 64, σελ. 246
- Μαυρογιαννης Διονύσιος:** Ελληνο-ρωσική συνεργασία σε θέματα συνεταιριστικής νομοθεσίας, μελετών, επιμορφωτικών επισκέψεων και αγοράς αγροτικών προϊόντων
Τεύχος 62, σελ. 78
- Μπεμπής Κώστας:** Για τη μετοχοποίηση της ΑΤΕ
Τεύχος 62, σελ. 78
- Μπικάκης Σήφης:** Ναι στη συνταξιοδότηση των αιρετών αγροτοσυνεταιριστικών στελεχών
Τεύχος 64, σελ. 225
- Μπίκος Θανάσης:**
– Ο Αινείας και το λείψανο των ΑΣΟ
Τεύχος 61, σελ. 57
– 1.000 λέξεις
Τεύχη: 62 σελ. 84, 63 σελ. 174 και 64 σελ. 240
- Μπουφίδης Βασίλης:**
– Να γυρίσουν λοιπόν οι μητέρες στο σπίτι;
Τεύχος 61, σελ. 25
– Σύνομη ενημερωτική απάντηση στο σιτοπαραγωγό για το αμαρτωλό κύκλωμα Στάρι-Αλεύρι-Ψωμί
Τεύχος 61, σελ. 40
- Ντούτσιας Γεώργιος:**
– Αναγκαία η αναδιάρθρωση των δομών μεταποίησης των επιτραπέζιων ελιών
Τεύχος 62, σελ. 81
– Υφιστάμενη δομή της μεταποίησης-εμπορίας επιτραπέζιων ελιών της χώρας. Απόψεις
Τεύχος 63, σελ. 137
- Παπαγεωργίου Κων/νος:**
– Νέοι ορίζοντες με το νέο νόμο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς
Τεύχος 61, σελ. 16
– Κωνσταντίνος Σιφνιώτης (Νεκρολογία)
Τεύχος 61, σελ. 59
- Ράντσιος Απόστολος:**
– Προς ένα νέο πρότυπο ζωικής παραγωγής
Τεύχος 61, σελ. 11
– Μεταδοτικές Σπογγόμορφες Εγκεφαλοπάθειες
Τεύχος 63, σελ. 167

- Σελιανίτης Σπύρος:** Εγκυμονεί εθνικούς κινδύνους η παραπέρα υποβάθμιση της γεωργίας μας (1999-2000)
Τεύχος 63, σελ. 161
- Σελλιανάκης Γεώργιος:**
- «Οι ΑΣΟ δεν είναι ιδρύματα αναξιοπαθούντων» (Μελών ή Διοικήσεων)
Τεύχος 61, σελ. 1
 - Σύνταγμα και Συνεταιρισμοί
Τεύχος 61, σελ. 3
 - Το 24 (άρθρο Συντάγματος)
Τεύχος 61, σελ. 9
 - Η κατάργηση του Εποπτικού Συμβουλίου στις ΑΣΟ σηματοδοτεί νέα πορεία στη διοικητική και τη διαχειριστική τους λειτουργία
Τεύχος 62, σελ. 65
 - ΑΤΕ, η Τράπεζα των αγροτών είναι τώρα Τράπεζα όλων
Τεύχος 62, σελ. 73
 - «Οι καλοί νόμοι κάνουν και καλά εργοστάσια»
Τεύχος 62, σελ. 85
 - Να εκσυγχρονισθούν τα συνεταιριστικά ελαιουργεία
Τεύχος 62, σελ. 97
 - Επιτέλους, ας ελέγξει ο καθένας μας και τον εαυτό του
Τεύχος 62, σελ. 105
 - Ας γίνουν διδάγματα οι εμπειρίες μας
Τεύχος 63, σελ. 121
 - Πρέπει να συνταξιοδοτούνται και τα αιρετά συνεταιριστικά στελέχη
Τεύχος 63, σελ. 155
 - Μάθαμε το ψάρεμα ή απλώς φάγαμε το ψάρι;
Τεύχος 64, σελ. 185
 - Η κοινωνική πολιτική το μοιραίο λάθος των ΑΣΟ
Τεύχος 64, σελ. 205
 - Οι τοπικές κοινωνίες λεηλατούνται
Τεύχος 64, σελ. 231
- Συνεταιριστής (χωρίς όνομα):** «Θύμησες»
Τεύχη: 62 σελ. 109, 63 σελ. 175, 64 σελ. 237
- Συνεταιριστική Πορεία:** Περιεχόμενα 2000
Τεύχος 61, σελ. 62
- Συνεταιριστική Πορεία:** Περιεχόμενα 2001
Τεύχος 64, σελ. 246
- Συντάξιος (της) του Περιοδικού:**
- Αγροτοσυνεταιριστικές ειδήσεις
Τεύχη: 61 σελ. 45, 62 σελ. 117, 63 σελ. 181, 64 σελ. 241
 - Μεταξύ μας
Τεύχη: 61 σελ. 51, 62 σελ. 113, 63 σελ. 179, 64 σελ. 239
 - Νέες Διοικήσεις στις Τριτοβάθμιες ΑΣΟ
Τεύχος 61, σελ. 55
 - Δυνατότητες χρηματοδότησης για δράσεις νέων γεωργών
Τεύχος 62, σελ. 115
 - Οι μεγάλοι σταυρώνονται ή πεθαίνουν στην εξορία
Τεύχος 62, σελ. 116
 - Τι είπε σε λόγο του ο Θεόδ. Κολοκοτρώνης για τη θρησκεία
Τεύχος 63, σελ. 154
 - Στοιχεία για την ταυτότητα του περιοδικού
Τεύχη: 61 σελ. 64, 62 σελ. 120, 63 σελ. 184, 64 σελ. 248
 - Περιεχόμενα στα Αγγλικά
Τεύχη: 61 σελ. 64, 62 σελ. 120, 63 σελ. 184, 64 σελ. 248
 - 28 Οκτωβρίου
Τεύχος 64 σελ. 223
 - ΤΟΤΕ, ΤΩΡΑ, ΤΙ ΜΕΝΕΙ
Τεύχος 64 σελ. 245
- Φραγκιαδουλάκης Γεώργιος:** Στα δικά μας (Μας ρωτούν και απαντούμε) - Σε όλα τα τεύχη
Τεύχη: 61 σελ. 35, 62 σελ. 111, 63 σελ. 177, 64 σελ. 233
- Χαβδούλας Κώστας:** Το συνεταιριστικό κίνημα και οι μέθοδοι χειραγώγησής του
Τεύχος 62, σελ. 87
- Χαρίτος Θεόδωρος:**
- Επίδρασις της μητρός εις την αγωγήν των παιδιών
Τεύχος 61, σελ. 26
 - Συνθηκολόγηση με τη σύγχρονη συλλογιστική του Μάρκετινγκ. Προϋπόθεση για τη βελτίωση των Οργανώσεων
Τεύχος 61, σελ. 31
 - Η ποιοτική εξυπηρέτηση των πελατών
Τεύχος 62, σελ. 103
 - Αν δεν έχεις γέροντα στο σπίτι σου, πάανε ν' αγοράσεις
Τεύχος 62, σελ. 107
 - Εξαγωγές μάρκετινγκ και εμπορικές εκθέσεις
Τεύχος 63, σελ. 147
 - Ταμειακή ροή: Το σημαντικότερο εργαλείο της επιχείρησης-οργάνωσης
Τεύχος 64, σελ. 227

«SINETERISTIKI PORIA»

COOPERATIVE REVIEW

Published by the «FRIENDS OF COOPERATION SOCIETY»,
14 Efpolidos Str., 105 52 Athens Greece.

CONTENTS OF No 64/2001

	<i>Page</i>
☐ Sellianakis, G.: Did we learn how to fish or we have consumed the fish?	185-189
☐ Kafetzakis, G.: Interest rate, compound interest, usury	190-199
☐ Dermitzakis, M.: Globalisation: Neither a witch nor a fairy tale	201-203
☐ Sellianakis, G.: Social policy: The fatal mistake of the Agricultural Cooperatives	205-210
☐ Archontakis, K.: Popular Company: Documents about a superb popular development achievement	211-217
☐ Bikakis, S.: Pensions should be paid to the members of the Boards of Directors of Cooperatives	225-226
☐ Charitos, T.: Cash flow: The most useful tool of an enterprise	227-229
☐ Sellianakis, G.: Local societies are devastated	231-232
☐ Fragiadoulakis, J.: Answers to questions of our readers	233-235
☐ Bikos, T.: One thousand words	240
☐ Klimi-Kaminari, O.: Indexes of authors and subjects of the issues of the years 2001 of the Cooperative Review	246-247
☐ Editorials:	
The Euro in our life	219-222
28 th of October	223
Information for the members of our Society	239
Agricultural and Cooperative News	241-244
Then ... Now ... What is Left	245
Table of Contents	248

«ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ»

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Τρίμηνη έκδοση Επιστημονικού - Ιδεολογικού προβληματισμού

Ιδιοκτήτης: ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ

Γραφεία: Ευπόλιδος 14 (3ος όρ.) - Αθήνα 105 52 • Τηλ. 3226.976

Εκδότης - Διευθυντής: ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας:

Γεωργ. Σελλιανιάκης, οδός Καρυολή Δημητρίου 4 - Μελίσσια • Τηλ. 8042.439 • Τ.Κ.151 27

Επιμέλεια: για τη συγκέντρωση της ύλης, έκδοση, κυκλοφορία και τα οικονομικά
του περιοδικού: Συντακτική Επιτροπή από τους:

Γεώργιο Β. Σελλιανιάκη, Απόστολο Τρ. Ράντισο και Αθανάσιο Α. Μπίκο

ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ:

- Για Ενώσεις Συνεταιρισμών, Κεντρικές Οργανώσεις, Τράπεζες, Οργανισμούς :
(όχι κατώτερες των 30 Ευρώ).
- Για πρωτοβάθμιους Συνεταιρισμούς, άλλα νομικά πρόσωπα: (οχι κατώτερες των 5.000 δρχ - 15 Ευρώ).
- Για άτομα (όχι κατώτερες των 12 Ευρώ). • Για φοιτητές και νέους αγρότες (6 Ευρώ)
- *Εμβάσματα με ταχυδρομική επιταγή στον Ταμία της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού*
κ. Γ. Καφετζάκη, οδός Θράκης 30 - Νέα Σμύρνη 17 121 (τηλ. 93.55.394).

Τυπογραφείο: Νικήτα Κ. Καράλη, Γερανίου 7 - Τηλ. - FAX: 5233.965 • Κυκλοφορία: Δεκέμβριος 2001

ΤΟ ΕΛΑΦΡΥΤΕΡΟ ΜΕ ΒΙΟ-FILTER

1 και BF

ΠΙΣΣΑ: 1 mg

ΝΙΚΟΤΙΝΗ: 0.1 mg

ULTRA
ONE

SYNEDA S.A.

Το Υπουργείο Υγείας προειδοποιεί:

ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΒΛΑΠΤΕΙ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

αγροτική τράπεζα

Αν ξέρατε την αγροτική, καιρός να γνωρίσετε την τράπεζα.

Σύγχρονη τραπεζική αντίληψη, παροχή ολοκληρωμένων τραπεζικών υπηρεσιών, ανταγωνιστική τιμολογιακή πολιτική, φιλική εξυπηρέτηση και σιγουριά που εγγυάται ένας πανίσχυρος όμιλος. Καιρός να γνωρίσετε το σημερινό πρόσωπο της Αγροτικής Τράπεζας, σε ένα από τα 444 καταστήματα σε όλη την Ελλάδα.

Καιρός να γνωρίσετε την τράπεζα που καλύπτει τις μικρές και μεγάλες ανάγκες κάθε Έλληνα.

McANN/ASHLEY

ΑΓΡΟΤΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
Γ Ο Ν Ι Μ Η Δ Υ Ν Α Μ Η
www.ate.gr